

Protokoll fört vid Stockholms kommunfullmäktiges sammanträde måndagen den 13 juni 2022

Tid:

kl. 14:00-19:45

Lokal:

Rådssalen

Närvarande:

Se bilaga

§§1-46

Justerat den 20 juni 2022

Anslaget den 21 juni 2022

Cecilia Brinck

Rana Nasrindotter

Ann-Katrin Åslund

Hans Altsjö
Sekreterare

ÄRENDELISTA

- §1 Justering
- §2 Bordläggning av interpellationer
- §3 Interpellation av Maria Ljuslin (V) till socialborgarrådet Jan Jönsson (L) om stadens arbete med våldsutsatta
- §4 Bordläggning av interpellation
- §5 Interpellation av Alexandra Mattsson Åkerström (V) till socialborgarrådet Jan Jönsson (L) om placerade barns hälsa
- §6 Bordläggning av interpellation
- §7 Interpellation av Joakim Hedelin (-) till kultur- och stadsmiljöborgarrådet Jonas Naddebo (C) om Bagarmossens Folkets Hus val att vägra hyra ut lokal till ett demokratiskt politiskt parti
- §8 Frågestund
- §9 Mötet öppnas
- §10 Anmälningar
- §11 Närvaro
- §12 Justering
- §13 Valärenden i kommunfullmäktige 2022
- §14 Detaljplan för Konsthallen 15 med flera i stadsdelen Djurgården (hotell, restaurang, kultur), Dp 2018-00710-54
- §15 Detaljplan för Vårbergsvägen, del av Skärholmen 2:1 med flera, i stadsdelarna Vårberg och Skärholmen (ca 1 340 bostäder, skolor, förskolor, handel och idrottshall), Dp 2016-15393-54
- §16 Genomförandebeslut för Skolfastigheter i Stockholm AB:s inhyrning i gymnasieskola i Slakthusområdet

- §17 Genomförandebeslut gällande projekt modernisering och renovering av Stockholm Globe Arena m.m.
- §18 AB Svenska Bostäders nyproduktion av bostäder inom kvarteret Plankan 24, Södermalm
- §19 AB Familjebostäders nyproduktion av bostäder inom fastigheterna Vinkelspegeln, Mätkedjan och Mätånalen i Södra Fagersjö, Farsta
- §20 AB Familjebostäders nyproduktion av bostäder i kv. Oldmästaren, Nockebyhov
- §21 Projekt Ombyggnad och teknisk upprustning av Farsta brandstation, fastigheten Mjölsäcken 1
- §22 Stockholms Stadshus AB:s överlåtelse av S:t Erik Livförsäkring AB:s försäkringsbestånd till SPP Pension & Försäkring AB
- §23 Stadsgemensam visselblåsarfunktion
- §24 Starka team och friskvårdsbidrag – förslag till tillfälligt förstärkta medel
- §25 Ändring av reglementen för vissa facknämnder och stadsdelsnämnder
- §26 Flyktningmottagande i Stockholms stad med anledning av händelseutvecklingen i Ukraina
- §27 Redovisning av motioner, inlämnade före den 1 juli 2021, som inte behandlats av kommunstyrelsen
- §28 Arvodering av förtroendevald
- §29 Revidering av samverkansavtal med Skolfastigheter i Stockholm AB (SISAB) gällande utbildningslokaler
- §30 Projekt Larsboda strand - reviderat inriktningsbeslut
- §31 Överenskommelse om exploatering med försäljning av mark för bostäder, förskola och mindre lokaler inom del av fastigheterna Kylfacket 1 och Kylfacket 4, Slakthusområdet med LS Slakthusgränd AB
- §32 Överenskommelse om exploatering med försäljning för kontor och lokaler inom fastigheten Sandhagen 2 i

Johanneshov med Atrium Ljungberg Slakthuset 6 AB
och Atrium Ljungberg AB

- §33 Renovering och utveckling av Älvsjöbadet, fastigheten Älvsjö 1:1
- §34 Reviderad handlingsplan för främjande av psykisk hälsa genom fysisk aktivitet bland ungdomar i Stockholms stad
- §35 Hyresavtal och upphandling för nya idrottshallar inom fastigheten Herbariet 2
- §36 Hyresavtal och upphandling avseende nya ishallar inom Sättra IP
- §37 Strategi för idrottsanläggningar 2022-2026
- §38 Handlingsplan för kommunens aktivitetsansvar i Stockholms stad 2022–2024
- §39 Ändringar i Skolskjutsanvisningar för Stockholms stad
- §40 Huvudöverenskommelse om länsövergripande samverkan kring hälsa, vård och omsorg
- §41 Stockholms stads strategi för fritids- och ungdomsgårdar
- §42 Kajstrategi för Stockholms stad
- §43 Reviderad framkomlighetsstrategi
- §44 Trafiksäkerhetsplan
- §45 Borläggning av motioner
- §46 Avslutning

§ 1
Justering

Ordföranden Cecilia Brinck (M), 1:e vice ordföranden Rana Nasrindotter (S) och 2:e vice ordföranden Ann-Katrin Åslund (L) justerar protokollet. Justering sker måndag den 20 juni 2022.

**§ 2
Bordläggning av interpellationer**

Kommunfullmäktige bordlägger interpellationerna som redovisas i punkterna 2 och 3 i kungörelsen.

§ 3

**Interpellation av Maria Ljuslin (V) till socialborgarrådet
Jan Jönsson (L) om stadens arbete med våldsutsatta**
KS 2021/1512

Beslut

Interpellationen är besvarad.

Interpellationen

Maria Ljuslin (V) har ställt en interpellation om stadens arbete med våldsutsatta. Kommunfullmäktige beslutade den 13 december 2021 att interpellationen fick ställas.

Borgarrådet Jönsson (L) besvarar interpellationen.

I debatten yttrar sig borgarrådet Jönsson, Maria Ljuslin och Anna Rantala Bonnier.

**§ 4
Bordläggning av interpellation**

Kommunfullmäktige bordlägger interpellationen som redovisas i punkten 5 i kungörelsen.

§ 5

Interpellation av Alexandra Mattsson Åkerström (V) till socialborgarrådet Jan Jönsson (L) om placerade barns hälsa

KS 2022/119

Beslut

Interpellationen är besvarad.

Interpellationen

Alexandra Mattsson Åkerström (V) har ställt en interpellation om placerade barns hälsa. Kommunfullmäktige beslutade den 21 februari 2022 att interpellationen fick ställas.

Borgarrådet Jönsson (L) besvarar interpellationen.

I debatten yttrar sig borgarrådet Jönsson och Alexandra Mattsson Åkerström.

**§ 6
Bordläggning av interpellation**

Kommunfullmäktige bordlägger interpellationen som redovisas i punkten 7 i kungörelsen.

§ 7

Interpellation av Joakim Hedelin (-) till kultur- och stadsmiljöborgarrådet Jonas Naddebo (C) om Bagarmossens Folkets Hus val att vägra hyra ut lokal till ett demokratiskt politiskt parti

KS 2022/392

Beslut

Interpellationen är besvarad.

Interpellationen

Joakim Hedelin (-) har ställt en interpellation om Bagarmossens Folkets Hus val att vägra hyra ut lokal till ett demokratiskt politiskt parti. Kommunfullmäktige beslutade den 4 april 2022 att interpellationen fick ställas.

Borgarrådet Naddebo (C) besvarar interpellationen.

I debatten yttrar sig borgarrådet Naddebo och Joakim Hedelin.

§ 8 Frågestund

Fråga 1

Borgarrådet Wanngård (S) ställer en fråga om krav på bättre villkor för medarbetare i Stockholms stad.

Borgarrådet König Jerlmyr (M) svarar på frågan.

Fråga 2

Alexandra Mattsson Åkerström (V) ställer en fråga om tillgång till sprututbyte i Stockholm.

Borgarrådet Jönsson (L) svarar på frågan.

Fråga 3

Linnéa Vinge (SD) ställer en fråga om vad majoriteten gör för att inga sexuella övergrepp ska ske under årets kommunalt arrangerade ungdomsfestival.

Borgarrådet Naddebo (C) svarar på frågan.

Fråga 4

Anna Rantala Bonnier (Fi) ställer en fråga om familjerättens kunskap om våld i nära relation.

Borgarrådet Jönsson (L) svarar på frågan.

Sammanträdet ajourneras kl. 15:15-15:30.

§ 9
Mötet öppnas

**§ 10
Anmälningar**

Anmälan av Länsstyrelsen Stockholms beslut den 10 juni 2022 angående ny ledamot/ersättare i kommunfullmäktige för Socialdemokraterna samt ny ersättare i kommunfullmäktige för Vänsterpartiet. Dnr 2012-30970-2022 och 2012-30971-2022.

Skrivelser som inkommit till kommunfullmäktige under tiden 31 maj - 13 juni 2022 och delgivits berörda organ godkänns.

**§ 11
Närvaro**

Närvaro redovisas i bilaga 1.

**§ 12
Justering**

Ordföranden Cecilia Brinck (M), 1:e vice ordföranden Rana Nasrindotter (S) och 2:e vice ordföranden Ann-Katrin Åslund (L) justerar protokollet. Justering sker måndag den 20 juni 2022.

§ 13
Valärenden i kommunfullmäktige 2022

KS 2022/17

Beslut

1. Avsägelse och entlediganden godkänns.
2. Val förrättas för att utse ny person till uppdrag enligt valberedningens förslag.
3. Om inte annat framgår inträder den senast valda ersättaren sist till tjänstgöring för sitt parti.
4. Om en ersättare/suppleant utses till ordinarie ledamot, utses en ny ersättare/suppleant.
5. För avsägelse i kommunfullmäktige hemställs om ny sammanräkning hos länsstyrelsen.
6. Vakanser bordläggs.

Ärendet

Valärende i kommunfullmäktige den 13 juni 2022 behandlas.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är kommunstyrelsens och valberedningens förslag. Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar enligt förslaget.

§ 14

Detaljplan för Konsthallen 15 med flera i stadsdelen Djurgården (hotell, restaurang, kultur), Dp 2018-00710-54
Framställan från stadsbyggnadsnämnden
KS 2022/637

Beslut

Detaljplan för Konsthallen 15 m.fl. i stadsdelen Djurgården, Dp 2018-00710-54, antas.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget som redovisas i bilaga 2.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Detaljplan för Konsthallen 15 med flera i stadsdelen Djurgården (hotell, restaurang, kultur), Dp 2018-00710-54.

I debatten yttrar sig borgarrådet Larsson, Martin Westmont, Björn Ljung, Sara Stenudd och Cecilia Obermüller.

Förslag till beslut

Borgarrådet Larsson (M) och Sara Stenudd (V) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Martin Westmont (SD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Sverigedemokraternas förslag till beslut som innebär återremiss.

Beslutsordning

Ordföranden prövar förslaget om återremiss mot att ärendet ska avgöras idag och finner att kommunfullmäktige beslutar att ärendet ska avgöras idag. Ordföranden frågar därefter om kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag och finner att så är fallet.

§ 15

Detaljplan för Vårbergsvägen, del av Skärholmen 2:1 med flera, i stadsdelarna Vårberg och Skärholmen (ca 1 340 bostäder, skolor, förskolor, handel och idrottshall), Dp 2016-15393-54

Framställan från stadsbyggnadsnämnden
KS 2020/1688

Beslut

Detaljplan för Vårbergsvägen, del av Skärholmen 2:1 m.fl. i stadsdelarna Vårberg och Skärholmen, Dp 2016-15393-54, antas.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Detaljplan för Vårbergsvägen, del av Skärholmen 2:1 med flera, i stadsdelarna Vårberg och Skärholmen (ca 1 340 bostäder, skolor, förskolor, handel och idrottshall), Dp 2016-15393-54.

I debatten yttrar sig borgarrådet Larsson.

Förslag till beslut

Borgarrådet Larsson (M) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är kommunstyrelsens förslag. Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 16**Genomförandebeslut för Skolfastigheter i Stockholm AB:s inhyrning i gymnasieskola i Slakthusområdet**
Framställan från Stockholms Stadshus AB

KS 2022/136

Beslut

1. Genomförandet av Skolfastigheter i Stockholm AB:s inhyrning i gymnasieskola i Slakthusområdet till en beräknad hyreskostnad för det första helåret om cirka 16,8 mnkr godkänns.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Vänsterpartiet och Feministiskt initiativ reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Genomförandebeslut för Skolfastigheter i Stockholm AB:s inhyrning i gymnasieskola i Slakthusområdet.

I debatten yttrar sig borgarrådet Larsson, borgarrådet Lindblom, Martin Hansson, Björn Ljung och Malin Ericson.

Förslag till beslut

Borgarrådet Larsson (M) och Björn Ljung (L) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Borgarrådet Lindblom (V) och Malin Ericson (Fi) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Vänsterpartiets förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 17

Genomförandebeslut gällande projekt modernisering och renovering av Stockholm Globe Arena m.m.

Hemställan från Stockholm Stadshus AB

KS 2022/291

Beslut

Genomförandet av projekt modernisering och renovering av Stockholm Globe Arena (för närvarande "Avicii Arena") m.m. till en total investeringsutgift om 830 mnkr godkänns.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Genomförandebeslut gällande projekt modernisering och renovering av Stockholm Globe Arena m.m.

I debatten yttrar sig borgarrådet Larsson, Fredrik Lindstål, Ulf Walther, Tobias Johansson och Ewa Larsson.

Förslag till beslut

Borgarrådet Larsson (M), Ulf Walther (S) och Tobias Johansson (V) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är kommunstyrelsens förslag. Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 18**AB Svenska Bostäders nyproduktion av bostäder inom kvarteret Plankan 24, Södermalm**

Reviderat genomförandebeslut

KS 2022/330

Beslut

1. Genomförandet av AB Svenska Bostäders nyproduktion av 117 lägenheter i kvarteret Plankan 24, Södermalm, till en investeringsutgift om 702 mnkr, och genomförande av fastighetsförbättrande åtgärder och lokalhyresgäst Anpassningar till en investeringsutgift om 148 mnkr godkänns.
2. Genomförandet av AB Svenska Bostäders nyproduktion av ytterligare 45 lägenheter i kvarteret Plankan 24, Södermalm, till en investeringsutgift om 226 mnkr, och genomförande av fastighetsförbättrande åtgärder och lokalhyresgäst Anpassningar till en investeringsutgift om 21 mnkr godkänns.
3. Paragrafen justeras omedelbart.

Avstår från att delta i beslut

Samtliga ledamöter för Vänsterpartiet avstår från att delta i beslutet.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller AB Svenska Bostäders nyproduktion av bostäder inom kvarteret Plankan 24, Södermalm.

I debatten yttrar sig borgarrådet Wedin, borgarrådet Lindblom och Cecilia Obermüller.

Förslag till beslut

Borgarrådet Wedin (M) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är kommunstyrelsens förslag. Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 19

AB Familjebostäders nyproduktion av bostäder inom fastigheterna Vinkelspegeln, Mätkedjan och Mätånalen i Södra Fagersjö, Farsta

Inriktningsbeslut

KS 2022/332

Beslut

Inriktningen för AB Familjebostäders nyproduktion av bostäder inom fastigheterna Vinkelspegeln, Mätkedjan och Mätånalen i Södra Fagersjö, med en investeringsutgift om 731 mnkr, godkänns.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller AB Familjebostäders nyproduktion av bostäder inom fastigheterna Vinkelspegeln, Mätkedjan och Mätånalen i Södra Fagersjö, Farsta.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är kommunstyrelsens förslag. Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 20**AB Familjebostäders nyproduktion av bostäder i kv.
Oldmästaren, Nockebyhov**

Genomförandebeslut

KS 2022/370

Beslut

Genomförandet av AB Familjebostäders nyproduktion av bostäder i projektet kv. Oldmästaren, Nockebyhov, med en investeringsutgift om 413 mnkr, godkänns.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget som redovisas i bilaga 2.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller AB Familjebostäders nyproduktion av bostäder i kv. Oldmästaren, Nockebyhov.

I debatten yttrar Martin Westmont, borgarrådet Wedin och Peter Backlund.

Förslag till beslut

Peter Backlund (L) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Martin Westmont (SD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Sverigedemokraternas förslag till beslut som innebär återremiss.

Beslutsordning

Ordföranden prövar förslaget om återremiss mot att ärendet ska avgöras idag och finner att fullmäktige beslutar att ärendet ska avgöras idag. Ordföranden frågar därefter om kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag och finner att så är fallet.

§ 21**Projekt Ombyggnad och teknisk upprustning av Farsta brandstation, fastigheten Mjölsäcken 1**

Genomförandebeslut

KS 2022/559

Beslut

1. Fastighetsnämnden medges rätt att genomföra projekt Ombyggnad och teknisk upprustning av Farsta brandstation, fastigheten Mjölsäcken 1, till en investeringsutgift som framgår av bilaga till utlåtandet.
2. Utgifterna för år 2022 ska rymmas inom nämndens investeringsbudget. Utgifterna för kommande år behandlas i budget för 2023.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller projekt Ombyggnad och teknisk upprustning av Farsta brandstation, fastigheten Mjölsäcken 1.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är kommunstyrelsens förslag. Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 22**Stockholms Stadshus AB:s överlåtelse av S:t Erik Livförsäkring AB:s försäkringsbestånd till SPP Pension & Försäkring AB**

KS 2022/423

Beslut

1. Stockholms Stadshus AB uppmanas att överlåta aktierna i S:t Erik Livförsäkring AB, org.nr. 516406-0427, till SPP Pension & Försäkring AB, org.nr. 516401-8599, i enlighet med villkor i bifogat aktieöverlåtelseavtal, bilaga 1 till utlåtandet.
2. Begränsningen i S:t Erik Livförsäkrings AB:s bolagsordning, om att bolagsordningen inte får ändras utan Stockholms kommunfullmäktiges medgivande, upphör att gälla när SPP Pension & Försäkring AB, org.nr. 516401-8599, tillträder aktierna i S:t Erik Livförsäkring AB. Därmed får bolagsordningen ändras utan medgivande från Stockholms kommunfullmäktige. I samband med att SPP Pension & Försäkring AB, org.nr. 516401-8599, tillträder aktierna i S:t Erik Livförsäkring AB får bolagsstämman i S:t Erik Livförsäkring AB rätt att utse styrelseledamöter i bolaget.
3. Paragrafen justeras omedelbart.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Stockholms Stadshus AB:s överlåtelse av S:t Erik Livförsäkring AB:s försäkringsbestånd till SPP Pension & Försäkring AB.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är kommunstyrelsens förslag. Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 23
Stadsgemensam visselblåsarfunktion

KS 2021/1703

Beslut

1. En stadsgemensam visselblåsarfunktion införs.
2. Ändring i reglemente för kommunstyrelsen enligt bilaga 2 till utlåtandet godkänns.
3. Rapporteringskanalen för visselblåsarfunktionen ska delas av samtliga stadens nämnder och berörda bolag inom Stockholms Stadshus AB.
4. Stockholms Stadshus AB uppmanas att ge stadens berörda bolagsstyrelser i uppdrag att uppfylla skyldigheten att ha en intern rapporteringskanal genom att besluta att dela den stadsgemensamma visselblåsarfunktionen och förfarandena för rapportering och uppföljning.
5. Berörda kommunala stiftelser som är skyldiga att inrätta en intern rapporteringskanal ska beredas möjlighet att dela den stadsgemensamma visselblåsarfunktionen och förfarandena för rapportering och uppföljning.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Feministiskt initiativ reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller stadsgemensam visselblåsarfunktion.

I debatten yttrar sig borgarrådet Wanngård, Andréa Hedin, Torun Boucher, Anna Rantala Bonnier och Vivianne Gunnarsson.

Förslag till beslut

Andréa Hedin (M) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Borgarrådet Wanngård (S), Torun Boucher (V) och Anna Rantala Bonnier (Fi) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Socialdemokraternas och Vänsterpartiets förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 24**Starka team och friskvårdsbidrag – förslag till tillfälligt förstärkta medel**

KS 2022/556

Beslut

1. Nämnderna ska under 2022 samt 2023 höja friskvårdsbidraget till 5 000 kr per år och medarbetare.
2. Samtliga nämnder tilldelas 2 000 kr per medarbetare för att användas till enhetsvisa aktiviteter för att stärka enheterna under 2022.
3. Utbildningsnämnden, socialnämnden och äldrenämnden tilldelas övriga medel för hantering av ersättning som ska utgå till privata utförare. Utifrån lagstiftningens utformning gällande lag om offentlig upphandling (LOU) undantas verksamheter som omfattas av denna. Fr.o.m. 2023 kompenseras satsningen genom en generell schablonhöjning.
4. Stockholms Stadshus AB uppmanas att för egen del samt även ge samtliga bolagsstyrelser i uppdrag att höja friskvårdsbidraget till 5 000 kr per år och medarbetare under 2022 och 2023 och att 2 000 kr per medarbetare används till enhetsvisa aktiviteter för att stärka enheterna under 2022.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Socialdemokraterna och Feministiskt initiativ reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Samtliga ledamöter för Vänsterpartiet reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller starka team och friskvårdsbidrag – förslag till tillfälligt förstärkta medel.

I debatten yttrar sig borgarrådet König Jerlmyr, borgarrådet Wanngård, borgarrådet Lindblom, Robert Mjörnberg och Anna Rantala Bonnier.

Förslag till beslut

Borgarrådet König Jerlmyr (M) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Borgarrådet Wangård (S) och Anna Rantala Bonnier (Fi) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Socialdemokraternas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Borgarrådet Lindblom (V) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Vänsterpartiets förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 25**Ändring av reglementen för vissa facknämnder och stadsdelsnämnder**

KS 2022/210

Beslut

Ändringar i reglementena för arbetsmarknadsnämnden, kulturnämnden, servicenämnden, socialnämnden, stadsdelsnämnderna, trafiknämnden, utbildningsnämnden och äldrenämnden enligt bilaga 2-9 till utlåtandet godkänns.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller ändring av reglementen för vissa facknämnder och stadsdelsnämnder.

I debatten yttrar sig Salar Rashid, Johan Nilsson och borgarrådet Ernlund.

Förslag till beslut

Borgarrådet Ernlund (C) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är kommunstyrelsens förslag. Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 26**Flyktingmottagande i Stockholms stad med anledning av händelseutvecklingen i Ukraina**

KS 2022/383

Beslut

1. Stadens inriktning för mottagande av flyktingar med anledning av invasionen av Ukraina godkänns i enlighet med utlåtandet.
2. Socialnämnden ska upprätta nödvändiga avtal med nationell myndighet om boendelösningar där inriktningen är full kostnadstäckning från statlig nivå samt att med detta som grund göra nödvändiga inhyrningar.
3. Berörda nämnder ska, där det uppstår, följa extraordinära kostnader till följd av mottagandet för att kunna ta del av eventuella ersättningar från staten samt att i stadens kommande större uppföljningsärenden kunna ansöka om kompensation.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller flyktingmottagande i Stockholms stad med anledning av händelseutvecklingen i Ukraina.

I debatten yttrar sig borgarrådet König Jerlmyr.

Förslag till beslut

Borgarrådet König Jerlmyr (M) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är kommunstyrelsens förslag. Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 27**Redovisning av motioner, inlämnade före den 1 juli 2021,
som inte behandlats av kommunstyrelsen**

KS 2022/518

Beslut

Redovisning av motioner, inlämnade före den 1 juli 2021,
som inte behandlats av kommunstyrelsen godkänns.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller
redovisning av motioner, inlämnade före den 1 juli 2021, som inte
behandlats av kommunstyrelsen.

I debatten yttrar sig Johan Paccamonti.

Förslag till beslut

Johan Paccamonti (M) föreslår att kommunfullmäktige beslutar
enligt kommunstyrelsens förslag.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är
kommunstyrelsens förslag. Ordföranden finner att
kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 28
Arvodering av förtroendevald
KS 2022/304

Beslut

Arvode för Sara Stenudd (V) om 50 % av helt arvode upphör från och med den 11 september 2022.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller arvodering av förtroendevald.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är kommunstyrelsens förslag. Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 29**Revidering av samverkansavtal med Skolfastigheter i Stockholm AB (SISAB) gällande utbildningslokaler**

KS 2021/992

Beslut

1. Samverkansavtal mellan staden och Skolfastigheter i Stockholm AB gällande utbildningslokaler, att börja gälla från och med den 1 juli 2022, godkänns i enlighet med bilaga 3 till utlåtandet.
2. Redovisning av uppdrag att pröva en övergång från bruksarea (BRA) till lokalarea (LOA), utreda en förenklad fördelning av kostnader för upplupet underhåll i samband med ombyggnation samt att tillskapa en modell på hur restvärden ska hanteras vid lokalavvecklingar, godkänns.
3. Samtliga berörda nämnder ska i övrigt beakta vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Revidering av samverkansavtal med Skolfastigheter i Stockholm AB (SISAB) gällande utbildningslokaler.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är kommunstyrelsens förslag. Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 30**Projekt Larsboda strand - reviderat inriktningsbeslut**

Hemställan från exploateringsnämnden

KS 2022/533

Beslut

1. Inriktningen för projekt Larsboda strand godkänns.
2. Exploateringsnämnden medges rätt att fortsätta planera förutsättningarna för exploatering i Farsta för projekt Larsboda strand till en investeringsutgift om upp till 92,7 mnkr, som underlag för kommande genomförandebeslut.
3. Utgifterna för år 2022 ska rymmas inom nämndens investeringsbudget. Utgifterna för kommande år behandlas i budget för 2023.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Projekt Larsboda strand - reviderat inriktningsbeslut.

I debatten yttrar sig Johan Nilsson.

Förslag till beslut

Johan Nilsson (M) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är kommunstyrelsens förslag. Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 31**Överenskommelse om exploatering med försäljning av mark för bostäder, förskola och mindre lokaler inom del av fastigheterna Kylfacket 1 och Kylfacket 4, Slakthusområdet med LS Slakthusgränd AB**

Hemställan från exploateringsnämnden

KS 2022/441

Beslut

Försäljning av mark inom del av fastigheterna Kylfacket 1 och Kylfacket 4, Slakthusområdet med en preliminär köpeskilling om cirka 310 mnkr godkänns och exploateringsnämnden medges rätt att träffa överenskommelse om exploatering i enlighet med bilaga 1 till utlåtandet.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Överenskommelse om exploatering med försäljning av mark för bostäder, förskola och mindre lokaler inom del av fastigheterna Kylfacket 1 och Kylfacket 4, Slakthusområdet med LS Slakthusgränd AB.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är kommunstyrelsens förslag. Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 32

Överenskommelse om exploatering med försäljning för kontor och lokaler inom fastigheten Sandhagen 2 i Johanneshov med Atrium Ljungberg Slakthuset 6 AB och Atrium Ljungberg AB

Genomförandebeslut

Hemställan från exploateringsnämnden

KS 2022/584

Beslut

1. Försäljning av mark inom Sandhagen 2 till Atrium Ljungberg Slakthuset 6 AB med en försäljningsinkomst om cirka 262 miljoner kronor godkänns.
2. Exploateringsnämnden medges rätt att träffa erforderliga avtal.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Överenskommelse om exploatering med försäljning för kontor och lokaler inom fastigheten Sandhagen 2 i Johanneshov med Atrium Ljungberg Slakthuset 6 AB och Atrium Ljungberg AB.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är kommunstyrelsens förslag. Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 33**Renovering och utveckling av Älvsjöbadet, fastigheten
Älvsjö 1:1**

Genomförandebeslut

Framställan från fastighetsnämnden och idrottsnämnden

KS 2022/560

Beslut

Renovering och utveckling av Älvsjöbadet, fastigheten
Älvsjö 1:1, i enlighet med bilaga 2 till utlåtandet godkänns.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Socialdemokraterna och Feministiskt
initiativ reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna
förslaget.

Samtliga ledamöter för Vänsterpartiet reserverar sig mot beslutet till
förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller
renovering och utveckling av Älvsjöbadet, fastigheten Älvsjö 1:1.

I debatten yttrar sig borgarrådet Ernlund, Mirja Räihä, Martin
Hansson, Hassan Jama, Malin Ericson, Ulf Walther, borgarrådet
Wedin och Emilie Fors.

Förslag till beslut

Borgarrådet Ernlund (C) föreslår att kommunfullmäktige beslutar
enligt kommunstyrelsens förslag.

Mirja Räihä (S) och Malin Ericson (Fi) föreslår att
kommunfullmäktige beslutar enligt Socialdemokraternas förslag till
beslut i kommunstyrelsen.

Hassan Jama (V) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt
Vänsterpartiets förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att
kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 34**Reviderad handlingsplan för främjande av psykisk hälsa genom fysisk aktivitet bland ungdomar i Stockholms stad**
Framställan från idrottsnämnden

KS 2022/20

Beslut

1. Handlingsplan för främjande av psykisk hälsa genom fysisk aktivitet bland ungdomar i Stockholms stad, i enlighet med bilaga 2 till utlåtandet, godkänns.
2. Idrottsnämnden ska samordna arbetet med att implementera och genomföra handlingsplanen.
3. I handlingsplanen angivna nämnder ska medverka i genomförandet av handlingsplanen.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller reviderad handlingsplan för främjande av psykisk hälsa genom fysisk aktivitet bland ungdomar i Stockholms stad.

I debatten yttrar sig borgarrådet Ernlund, Mirja Räihä och Hassan Jama.

Förslag till beslut

Borgarrådet Ernlund (C) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är kommunstyrelsens förslag. Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 35**Hysesavtal och upphandling för nya idrottshallar inom fastigheten Herbariet 2**

Hemställen från idrottsnämnden

Minoritetsåterremiss från kommunfullmäktige den 30 maj 2022

KS 2022/506

Beslut

1. Som svar på minoritetsåterremissen hänvisas till vad som sägs i utlåtandet.
2. Hysesavtal för nya idrottshallar inom fastigheten Herbariet 2 enligt bilaga 2 till utlåtandet, godkänns.
3. Idrottsnämnden uppdras att genomföra upphandling för uppförandet av idrottshallar enligt bilaga 2 till utlåtandet.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Feministiskt initiativ reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller hyresavtal och upphandling för nya idrottshallar inom fastigheten Herbariet 2.

I debatten yttrar sig borgarrådet Ernlund, borgarrådet Lindblom, Martin Hansson, Mirja Räihä, borgarrådet Larsson, Björn Ljung och Anna Rantala Bonnier.

Förslag till beslut

Borgarrådet Ernlund (C) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Mirja Räihä (S), borgarrådet Lindblom (V) och Anna Rantala Bonnier (Fi) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Socialdemokraternas och Vänsterpartiets förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 36**Hysesavtal och upphandling avseende nya ishallar inom Sättra IP**

Hemställan från idrottsnämnden

KS 2022/578

Beslut

1. Hysesavtal för nya ishallar inom Sättra IP enligt bilaga 2 till utlåtandet godkänns.
2. Idrottsnämnden medges rätt att genomföra upphandling för uppförandet av ishallarna enligt bilaga 2 och 3 till utlåtandet.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Feministiskt initiativ reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller hysesavtal och upphandling avseende nya ishallar inom Sättra IP.

I debatten yttrar sig borgarrådet Ernlund, Mirja Räihä, Salar Rashid, borgarrådet Lindblom och Anna Rantala Bonnier.

Förslag till beslut

Borgarrådet Ernlund (C) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Mirja Räihä (S), borgarrådet Lindblom (V) och Anna Rantala Bonnier (Fi) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Socialdemokraternas och Vänsterpartiets förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 37**Strategi för idrottsanläggningar 2022-2026**

Hemställan från idrottsnämnden

KS 2022/21

Beslut

Strategi för idrottsanläggningar 2022-2026, i enlighet med bilaga 2 till utlåtandet, godkänns.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Vänsterpartiet reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller strategi för idrottsanläggningar 2022-2026.

I debatten yttrar sig borgarrådet Ernlund, Hassan Jama och Mirja Räihä.

Förslag till beslut

Borgarrådet Ernlund (C) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Hassan Jama (V) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Vänsterpartiets förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 38

Handlingsplan för kommunens aktivitetsansvar i Stockholms stad 2022–2024

Framställd från arbetsmarknadsnämnden och
utbildningsnämnden

KS 2021/1518

Beslut

Handlingsplan för kommunens aktivitetsansvar i Stockholms
stad 2022–2024, bilaga 2 till utlåtandet, godkänns.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller
Handlingsplan för kommunens aktivitetsansvar i Stockholms stad
2022–2024.

I debatten yttrar sig borgarrådet Ernlund och Salar Rashid.

Förslag till beslut

Borgarrådet Ernlund (C) föreslår att kommunfullmäktige beslutar
enligt kommunstyrelsens förslag.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är
kommunstyrelsens förslag. Ordföranden finner att
kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 39

Ändringar i Skolskjutsanvisningar för Stockholms stad

Framställan från utbildningsnämnden

KS 2022/353

Beslut

Skolskjutsanvisningar för Stockholms stad, bilaga till utlåtandet, godkänns.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller ändringar i Skolskjutsanvisningar för Stockholms stad.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är kommunstyrelsens förslag. Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 40

Huvudöverenskommelse om länsövergripande samverkan kring hälsa, vård och omsorg

Överenskommelse mellan kommunerna i Stockholms län och Region Stockholm

Rekommendation från Storsthlm

KS 2021/1272

Beslut

Huvudöverenskommelse om länsövergripande samverkan kring hälsa, vård och omsorg, i enlighet med bilaga 2 till utlåtandet, godkänns.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Huvudöverenskommelse om länsövergripande samverkan kring hälsa, vård och omsorg.

I debatten yttrar sig Vivianne Gunnarsson.

Förslag till beslut

Vivianne Gunnarsson (MP) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är kommunstyrelsens förslag. Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 41**Stockholms stads strategi för fritids- och ungdomsgårdar**

Framställan från kulturnämnden

KS 2022/243

Beslut

Stockholms stads strategi för fritids- och ungdomsgårdar godkänns i enlighet med bilaga 2 till utlåtandet.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Feministiskt initiativ reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Stockholms stads strategi för fritids- och ungdomsgårdar.

I debatten yttrar sig borgarrådet Naddebo, Torun Boucher, Micke Seid, borgarrådet Bjuggren, borgarrådet König Jerlmyr, Anna Rantala Bonnier, Andréa Hedin, Åsa Nilsson Söderström, Karin Gustafsson, Åsa Nilsson och Maria Ljuslin.

Förslag till beslut

Borgarrådet Naddebo (C) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Borgarrådet Bjuggren (S), Torun Boucher (V) och Anna Rantala Bonnier (Fi) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Socialdemokraternas och Vänsterpartiets förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 42

Kajstrategi för Stockholms stad

Framställan från Stockholms Hamn AB, trafiknämnden, exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och Stockholm Business Region AB

KS 2022/256

Beslut

1. Kajstrategi för Stockholms stad, i enlighet med bilaga 2 till utlåtandet, godkänns.
2. Nämnderna ska medverka i genomförandet av Kajstrategi för Stockholms stad, bilaga 2 till utlåtandet.
3. Stockholms Stadshus AB uppmanas att för egen del godkänna, samt ge stadens alla bolagsstyrelser i uppdrag att godkänna och medverka i genomförandet av Kajstrategi för Stockholms stad, bilaga 2 till utlåtandet.
4. Följande styrdokument Kajstrategi för Stockholms Hamnar (dnr 319-392/2014) upphör därmed att gälla.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Vänsterpartiet reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Kajstrategi för Stockholms stad.

I debatten yttrar sig borgarrådet Larsson, Sara Stenudd, borgarrådet Helldén, Björn Ljung och Fredrik Lindstål.

Förslag till beslut

Borgarrådet Larsson (M) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Sara Stenudd (V) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Vänsterpartiets förslag till beslut i kommunstyrelsen som innebär återremiss.

Beslutsordning

Ordföranden prövar förslaget om återremiss mot att ärendet ska avgöras idag och finner att kommunfullmäktige beslutar att ärendet ska avgöras idag.

Ordföranden frågar därefter om kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag och finner att så är fallet.

§ 43**Reviderad framkomlighetsstrategi**

Framställan från trafiknämnden

KS 2021/1699

Beslut

1. Reviderad framkomlighetsstrategi, enligt bilaga 2 till utlåtandet, godkänns.
2. Stadens nämnder uppdras att arbeta efter den reviderade framkomlighetsstrategin.
3. Stockholm Stadshus AB uppmanas att för egen del samt att även ge samtliga bolagsstyrelser i uppdrag att arbeta efter den reviderade framkomlighetsstrategin.
4. Trafiknämnden har det övergripande ansvaret för uppföljningen av den reviderade framkomlighetsstrategin.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget som redovisas i bilaga 2.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Reviderad framkomlighetsstrategi.

I debatten yttrar sig borgarrådet Helldén, Martin Westmont, Malin Ericson, Maria Mustonen och Mikael Valier.

Förslag till beslut

Borgarrådet Helldén (MP) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Martin Westmont (SD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Sverigedemokraternas förslag till beslut som innebär återremiss.

Beslutsordning

Ordföranden prövar förslaget om återremiss mot att ärendet ska avgöras idag och finner att kommunfullmäktige beslutar att ärendet ska avgöras idag. Ordföranden frågar därefter om kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag och finner att så är fallet.

§ 44
Trafiksäkerhetsplan
Hemställan från trafiknämnden
KS 2022/536

Beslut

1. Trafiksäkerhetsplan, i enlighet med bilaga 2 till utlåtandet, godkänns.
2. Stadens nämnder ska arbeta efter trafiksäkerhetsplanens inriktning.
3. Stockholms Stadshus AB uppmanas att uppdra åt stadens bolagsstyrelser att arbeta efter trafiksäkerhetsplanens inriktning.
4. Trafiksäkerhetsprogram för Stockholms stad 2010-2020 upphör att gälla.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Trafiksäkerhetsplan.

I debatten yttrar sig borgarrådet Helldén.

Förslag till beslut

Borgarrådet Helldén (MP) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är kommunstyrelsens förslag. Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

**§ 45
Borläggning av motioner**

Kommunfullmäktige bordlägger motionerna som redovisas i punkterna 46-138 i kungörelsen.

**§ 46
Avslutning**

Sammanträdet avslutas.

Plats	Ledamot	Ersättare	Parti	Ankom	Utgick
49	Brinck, Cecilia §§ 9-22; 37-46		M	15:30	19:43
97	Nasrindotter, Rana §§ 1-7; 23-32		S	13:56	19:42
50	Åslund, Ann-Katrin §§ 8; 33-36		L	14:41	19:42
44	Adolfsson, Fredrik		C	15:21	19:41
59	Ahlstrand, Lisa		S	15:10	19:43
56	Ali, Naseer	Güler, Esme	S	14:17	19:40
63	Arce Oliver, Rodrigo		V	13:57	19:43
23	Bjuggren, Emilia		S	13:57	19:43
7	Boucher, Torun		V	14:52	19:42
52	Burell, Olle		S	14:04	19:42
57	Carlsson, Lisa		S	15:21	19:43
72	Cederschiöld, Anna		M	15:12	19:42
58	Edlund, Ingela	Lagerkvist Tranströmer, Britten	S	15:21	19:42
60	Edvardsson, Inger		S	14:05	19:43
41	Elfvén, Anne-Lie	Nilsson Söderström, Åsa	L	14:57	19:43
20	Erlund, Karin		C	15:33	19:43
10	Fernell-Ingelström, Yvonne		M	14:04	19:43
78	Fors, Emilie		L	15:21	19:40
42	Fälldin, Johan		C	14:28	19:43
33	Granswed Baat, Sophia		M	15:59	19:43
25	Gustafsson, Karin		S	14:01	19:43
53	Göransson, Anders		S	15:28	19:43
11	Hamilton, Ulla		M	15:30	19:42
86	Hansson, Martin		MP	14:02	19:41
95	Hedelin, Joakim		-	14:12	19:42
34	Hedin, Andrea		M	15:41	19:43
73	Hedrup, Tom	Gardos Ek, Petra	M	15:48	19:43
48	Helldén, Daniel		MP	14:03	19:42
71	Hellström, Anette		M	15:06	19:42
96	Herke, Bengt		-	15:20	19:41
14	Hollis, Michaela		KD	15:27	19:43
70	Häggman, Börje		M	14:23	19:41
80	Jacobsson, Kristin		C	15:18	19:43
61	Jama, Hassan		V	14:07	19:42
107	Jansson, Maria	Ericson, Malin	FI	14:29	19:41
104	Johansson, Stefan		S	15:28	19:43
29	Johansson, Tobias		V	15:26	19:43
18	Jönsson, Jan		L	13:57	19:42
12	Jönsson, Peter		M	15:23	19:43

Närvarolista

13	Karlsson, Anders		M	13:57	19:40	Sida 56 (154)
30	Kratz, Tina		V	15:26	19:42	
6	König Jerlmyr, Anna		M	14:43	19:43	
93	Larsson, Björn	Lundgaard, Mads	SD	15:23	19:43	
82	Larsson, Ewa		MP	15:14	19:41	
5	Larsson, Joakim		M	14:55	19:43	
54	Lekberg, Karin	Lindgren, Jimmy	S	14:44	19:42	
74	Lennaárd, Fritz		M	15:41	19:42	
9	Lindblom, Clara		V	15:29	19:40	
45	Lindstål, Fredrik		C	15:22	19:43	
16	Ljung, Björn		L	14:30	19:43	
64	Ljuslin, Maria		V	14:06	19:43	
47	Luhr, Katarina		MP	14:01	19:43	
35	Lutz, Kristina		M	15:26	19:41	
94	Malmström, Jeanette		-	15:18	19:43	
31	Mattsson Åkerström, Alexandra		V	13:58	19:42	
28	Mjörnberg, Robert	Sharaf Abdi, Ahmed Kl. 14:01-16:30	V	14:01	19:42	
37	Modigh, Sofia	Crosson, Steven Kl. 17:05-19:43	KD	15:11	19:43	
65	Mohammed, Rashid	Nylander, Jackie	V	14:01	19:42	
85	Moreira Duarte, Mariana		MP	14:19	19:43	
19	Naddebo, Jonas		C	14:01	19:43	
67	Nilsson, Johan		M	15:28	19:00	
75	Nilsson, Jonas		M	16:07	19:43	
77	Nordman, Erik	Jonlund, Rasmus	L	15:36	19:40	
79	Nyberg, Claes	Paniagua Dachner, María del Rocío	C	15:18	19:41	
83	Obermüller, Cecilia		MP	15:40	19:42	
103	Ohlsson, Bengt		S	15:36	19:41	
84	Okojevoh, Tiemon	Seid, Micke	MP	15:30	19:43	
68	Paccamonti, Johan		M	15:15	19:43	
105	Palm, Lisa		FI	14:11	19:43	
99	Pettersson, Fredrik	Risberg, Eva	S	14:31	19:42	
106	Rantala Bonnier, Anna		FI	14:02	19:42	
51	Rashid, Salar		S	15:29	19:43	
69	Redin, Jennyfer		M	15:18	19:42	
62	Rooth, Rose-Marie		V	15:49	19:43	
26	Räihä, Mirja		S	14:35	19:41	
101	Salahyusuf, Suhur	Näslund, Inga	S	14:03	19:43	
39	Silverudd, Patrik	Backlund, Peter	L	15:30	19:42	
100	Sjöbergh, Ulla		S	15:33	19:00	
15	Slottner, Erik		KD	14:30	19:42	

Närvarolista

17	Smedberg-Palmqvist, Isabel		L	15:28	19:43 Sida 57 (154)
55	Stavling, Margareta		S	14:00	19:09
27	Stenudd, Sara		V	14:57	19:41
66	Sundin, Bo		M	14:08	19:41
32	Svärd, Lars		M	15:04	19:43
81	Tonell, Lennart		MP	13:57	19:43
22	Valeskog, Jan		S	14:43	19:41
38	Valier, Mikael	Crosson, Steven Kl. 15:20-17:05	KD	15:20	19:42
46	Vikhe Patil, Nila	Gunnarsson, Vivianne	MP	14:23	19:42
98	Vikman, Arvid	Nikolaidis, Moissis	S	15:33	19:43
90	Vinge, Linnéa		SD	14:47	18:27
88	Wallmark, Peter		-	15:05	19:43
92	Wallsén, Mona		-	15:20	19:43
102	Walther, Ulf		S	15:20	19:43
21	Wanngård, Karin		S	14:12	19:43
8	Warlenius, Rikard	Mustonen, Maria	V	15:23	19:43
4	Wedin, Dennis		M	15:32	19:43
89	Westmont, Martin		SD	14:47	19:43
43	Wicklund, Susanne		C	15:16	19:41
40	Öberg, Peter		L	14:38	19:43
36	Örbrink, Nike		KD	14:53	19:43
24	Kasirga, Kadir		S	14:13	19:43

Bilaga 2

Protokoll kommunfullmäktige 2022-06-13

§ 14 Detaljplan för Konsthallen 15 med flera i stadsdelen Djurgården (hotell, restaurang, kultur), Dp 2018-00710-54

Sverigedemokraterna yrkar

att kommunfullmäktige beslutar återremittera ärendet med den motivering som anförs nedan

Sverigedemokraterna ser positivt på en utveckling där Hasselbacken med kringliggande fastigheter utvecklas för att stärka besöks- och kulturnäringsen i Stockholm. Ett avgörande skäl till södra djurgårdens attraktivitet som besöksmål går framförallt att finna i den lummiga, äldre bebyggelsen som präglar området.

Det presenterade förslaget misslyckas i att ta dessa värden i beaktning. Istället för en arkitektur som bygger vidare på den brett uppskattade karaktären för området föreslås ett antal byggnader som bryter med detta. Sverigedemokraterna anser därför att ärendet bör återremitteras i syfte att återkomma med ett nytt förslag som i större utsträckning passar in i området klassiska arkitektur, samt är mindre ingripande.

§ 20 AB Familjebostäders nyproduktion av bostäder i kv. Oldmästaren, Nockebyhov

Sverigedemokraterna yrkar

att kommunfullmäktige beslutar återremittera ärendet med den motivering som anförs nedan

I ett ärende inkommit till kommunfullmäktige föreslås ett genomförandebeslut för nybyggnation av hyresbostäder i Nockebyhov. Sverigedemokraterna ställer sig positivt till ambitionen om fler hyresbostäder generellt, men är kritiska till förslagets nuvarande utformning.

Brommas karakteristik som ett grönt och småskaligt bebyggt område är ett viktigt skäl till området popularitet. Att i detta fall föreslå 4-5 våningar höga hus istället för det mer lämpliga 2-3 våningar anser vi vara fel väg att gå. Sverigedemokraterna föreslår därför att ärendet bör återremitteras för att ta fram en mer småskaliga bebyggelse som passar området.

§ 43 Reviderad framkomlighetsstrategi

Sverigedemokraterna yrkar

att kommunfullmäktige beslutar återremittera ärendet med den motivering som anføres nedan

Sverigedemokraterna välkomnar en rad perspektiv i den reviderade framkomlighetsstrategin. Stockholm är en stor kommun och många av ytterstadens invånare har ett särskilt behov av bil. Tillgången till bil är en nödvändighet för en stor del av stockholmarna för att få vardagen att gå ihop i situationer när kollektivtrafik inte är praktiskt möjligt.

Den föreslagna framkomlighetsstrategin är en fortsättning av den grönblåa majoritetens politik för att försvåra vardagen för Stockholms bilister. Vi anser därför att trafikkontoret bör ges i uppdrag att ta fram en reviderad framkomlighetsstrategi som också bejakar bilisternas intressen. Att på ett mer tillmötesgående sätt avhandla frågan om bilens villkor i form av bilkörfält och parkeringsutrymmen är av stor vikt för att skapa ett framkomligt Stockholm för alla trafikslag.

Yttranden vid Stockholms kommunfullmäktiges sammanträde den 13 juni 2022

§ 3 Interpellation av Maria Ljuslin (V) till socialborgarrådet Jan Jönsson (L) om stadens arbete med våldsutsatta

Anförande nr 1

Borgarrådet J ö n s s o n (L): Jag hänvisar till det utdelade svaret.

Anförande nr 2

M a r i a L j u s l i n (V): Fru ordförande, fullmäktige! Snart är det sommar.

Interpellationen har hunnit få ett gäng månader på nacken, men de orosmoln som interpellationen skapat har ännu inte lösts upp. Jag vet att även socialborgarrådet har lyssnat in kvinnojourernas och andra viktiga aktörers rapporter om det ökade våldet mot kvinnor under pandemin. De insatser som krävs är fortfarande en fråga om resurser. Jag och fler från Vänsterpartiet har stått här i talarstolen ett antal gånger och lyft upp just dessa frågor under både frågestunder och sammanträden, och vi har fortfarande samma oro.

Min stadsdel Hägersten-Älvsjö hade under 2021 ett underskott på 12 miljoner för individ och familj. Sammantaget under 2022 beräknas det bli ett underskott på 8 miljoner för barn och ungdom. En hög personalomsättning gör att inköp av konsulttjänster inte går att undvika. Vuxenomsorg visar ett underskott på 2 miljoner kronor. Detta är pengar som egentligen förväntas hämtas hem någonstans för att få en budget i balans. Hur ska detta ske?

Vi vet att detta skapar en pressad arbetssituation på socialtjänsten, som i sin tur påverkar arbetsmiljön och i förlängningen riskerar att påverka såväl kvaliteten som kontinuiteten. Sammanlagt i staden 2021 var det ett underskott på 45 miljoner kronor för barn och ungdom. Vad är socialborgarrådets lösning för den underfinansiering som uppenbart finns på detta viktiga område?

Anförande nr 3

Borgarrådet J ö n s s o n (L): Tack för frågan! Precis som du påpekar, Maria, har det under lång tid varit problem med underskott inom området individ och familj. Dessa underskott har dock successivt minskat, även om de inte är borta ännu. En del i att åstadkomma detta har varit att långsiktigt förstärka individ- och familjeomsorgens resurser, vilket vi har gjort. Individ och familj har fått ungefär en halv miljard mer under mandatperioden, och vi har också haft det som det enda område som har varit helt undantaget från generell effektivisering, just för att vi har sett de stora behoven.

Det står också i interpellationen att Vänsterpartiet undrar om anslaget för just våldsutsatta ska fortsätta att falla inom individ- och familjeomsorgen eller om det ska ligga någon annanstans. Jag har inte sett några argument för att göra den förändringen, inte minst eftersom många ärenden som rör just våldsutsatthet har en koppling till

andra behov som handläggs inom individ- och familjeomsorgen och ibland även inom andra enheter. Det vore intressant att höra dig utveckla lite vad ni tänker om detta.

I övrigt kan vi konstatera att relationsvåldscentrumerna jobbar på, liksom RVT. Den senaste utvärdering vi fick, som Marie Cederschiöld högskola gjort och som presenterades i socialnämnden, visar att arbetet har gett väldigt goda resultat och att fler och fler hittar till verksamheten och också får det stöd som de har rätt till.

Anförande nr 4

M a r i a L j u s l i n (V): Fru ordförande! När vi möttes tidigare här i talarstolen, Jan, lyfte jag upp oron för att den budget som avsatts när det gäller våld i nära relationer i min stadsdel ligger inom anslaget för individ- och familjeomsorg. Jag vet inte hur det ser ut i resten av staden, men detta riskerar att i sin tur ställa stöd till våldsutsatta kvinnor och barn och stöd till barn och unga och deras familjer mot varandra. Du sa då att du inte kände till att det låg till så men lovade att undersöka saken.

Jag tror att vi är helt överens om att det är av yttersta vikt att alla stadens socialsekreterare får förutsättningar att hinna med de orosanmälningar som kommer in och ta de beslut som krävs och att det är av yttersta vikt att en kvinna som akut söker hjälp med skydd, stöd och lösning får detta utan fördröjning.

Det är också ett faktum att barn som placeras i familjehem inte blir placerade där utan starka skäl, vilket innebär långvariga placeringar. Detta är kostsamt och nödvändigt. Därför vill jag ställa frågan igen: Skulle socialborgarrådet vara villig att se över resurstilldelningen i dess helhet? Ska verkligen dessa olika budgetposter ligga under individ och familj, eller ska till exempel barn och ungdom få ett eget anslag eller någon annan lösning, med tanke på den uppenbara underfinansiering som den nuvarande ordningen innebär?

Anförande nr 5

A n n a R a n t a l a B o n n i e r (FI): Jag passar på här nu när vi pratar om våld. Tack, Maria, för en jätteviktig och bra interpellation! Det är klart att man på olika sätt måste synliggöra behovet av pengar för våldsutsatta i budgeten, så att det inte äts upp inom ramen för befintliga pengar och tappas bort. Det är en kostnad där det behöver sättas av och prioriteras.

Jag tänkte passa på att ställa en fråga. Insatser för våldsutsatta personer är ofta kostsamma och kan behövas på lång sikt. Där har jag en interpellation som tyvärr inte kommer upp i dag. Den handlar om boendeinsatser för våldsutsatta under längre tid, och jag tänker att detta går in lite i den interpellation vi talar om nu.

Det handlar om stadens arbete och hur man ser till att det finns likvärdiga insatser på samma sätt som man måste se till att det finns budgetposter avsatta så att det inte hamnar i konkurrens med andra områden som också måste prioriteras och som också är kostsamma, det vill säga placeringar av barn. Man pratar mycket om olika tvångsåtgärder, som vi alla vet är väldigt kostsamma. Man bör alltså inte bara skydda placeringskostnaderna, som är de akuta kostnaderna, utan också se att man kan behöva

sätta av för kostnader för långsiktiga insatser för just våldsutsatta, som kan behöva lämna hela sin familj och sitt sammanhang under lång tid.

Anförande nr 6

Borgarrådet J ö n s s o n (L): Jag ska börja med att säga att interpellationen från Feministiskt initiativ egentligen skulle ha kunnat besvaras redan i dag, men vi var tvungna att invänta riktlinjeärendet som kommer upp i socialnämnden i morgon. Svaret är i princip klart, så det borde komma i morgon.

Vi har inte sett att det är en så bra idé att lyfta ut just den här kostnadsraden till en egen del i budgeten, på grund av det som jag sa tidigare. Ofta har dessa familjer många olika behov, och ju mer vi sektionerar in socialtjänsten, desto oftare brukar det bli knepigt att få ihop olika behov. Sedan har vi många nya riktlinjer när det gäller att samhandlägga och så vidare i olika socialtjänstärenden, men det är fortfarande så att det alltid blir lite knepigt när man lägger fram budgetar som inte är samlade utan separerade. Jag har inte i mina efterforskningar och frågor hittills hittat argument för att göra den särskilnad som man vill ha på just detta område. I så fall finns det goda argument för att göra likadant på hemlöshetsområdet, på sexköpsområdet och på missbruksområdet, och till slut är allt väldigt sönderhackat.

Däremot kan man konstatera att instruktionen till stadsdelarna på socialtjänstområdet hela tiden har varit att om det finns behov som handlar om skydd ska dessa tillgodoses även om budgeten inte räcker till. Det är också därför stadsdelarna i många fall har haft sådana underskott som vi har sett och som vi från olika majoriteter successivt har försökt beta av. Detta är något som jag hoppas kunna fortsätta med även under nästa mandatperiod.

Det verkar finnas ett starkt stöd på nationell nivå i dag för att socialtjänsten behöver få möjlighet att utvecklas och jobba mer. Jag hoppas därför att man ska kunna få till utökade statsbidrag som inte bara riktar sig till polisen och skolan, som vi förstås också tycker är viktiga, utan som också inkluderar socialtjänsten när det gäller våld i nära relationer liksom barn och ungdom. Vi har en utveckling när det gäller ungdomskriminalitet som vi behöver ta oss an med socialt preventiva insatser.

Anförande nr 7

A n n a R a n t a l a B o n n i e r (FI): Jag tror att det är detta som är grejen, att det är väldigt uttalat inom alla områden när det gäller socialtjänsten. Detta ska man vara ärlig med. När det är akut ska det placeras, oavsett om det handlar om barn och ungdomar eller om våldsutsatta. Jag tycker att socialtjänsten, säkert med några olycksaliga undantag, är bra på att gå in i akuta skeden. Det som brister är när det inte är akut längre, därför att ansvarsfördelningen blir mycket knepigare när det inte är akut.

Jag har fått svar på interpellationen, kan jag säga, så det är tråkigt att den inte kommer upp i dag. Det är därför jag passar på. En del av min fråga gällde till exempel boendeanternativ och att det ser olika ut i staden när det gäller vad som erbjuds våldsutsatta efter skyddat boende. Man använder insatser olika, men man har också olika delegation. Jag förstår att den formella delegationen är sådan att alla stadsdelar

kan, men det spelar våldsutsatta personer lite mindre roll att det rent faktiskt skulle kunna gå om de bara sa ja.

Frågan är vad socialborgarrådet tänker om att det i praktiken inte är likställt över staden när det gäller vad som erbjuds våldsutsatta kvinnor efter skyddat boende. Skyddat boende erbjuder alla, tack och lov, men sedan ser det extremt olika ut. Detta spelar jättestor roll för om man kommer att stå ut med att bo kvar i skyddat boende eller om man faktiskt går hem igen. Det är stor skillnad mellan att bli erbjuden ett mellanboende via SHIS eller ett avtalat boende och att bli flyttad med sina barn till ett vandrarhem med förlängning vecka för vecka. Det gör enorm skillnad.

Det är stor skillnad mellan stadsdelarna. Detta är inte i linje med att det inte ska spela någon roll om man är våldsutsatt i Spånga-Tensta eller i Skärholmen. Det gör det i dag. Jag tycker att det är viktigt att adressera detta.

Anförande nr 8

M a r i a L j u s l i n (V): Fru ordförande! Jag vill tacka dig, Anna Rantala Bonnier. Vi vet att barn och unga och våldsutsatta i stor utsträckning får det som krävs när det behövs, som du lyfte fram till socialborgarrådet tidigare. Men de som drabbas är de hårt arbetande socialsekreterare som får kämpa med de resurser som finns. Det är detta som är det stora orosmomentet, trots att vi känner till vikten av tidiga insatser.

Det som händer är att man riktar resurserna till det som inte kan anstå, det vill säga kvinnor, barn och unga som är våldsutsatta eller har behov av annat akut krisstöd. De får detta, absolut, men många faller mellan stolarna. Ärendena läggs på hög hos socialsekreterarna, vilket också är ett jättedilemma som vi har sett inte minst under pandemin.

Det har varit jättebra rapporter och viktiga handlingsplaner, men det räcker inte långt när man samtidigt har gjort generella effektiviseringar. Det är besparingar på ett område som redan är ekonomiskt eftersatt. Detta är ett svek mot samhällets svagaste, menar Akademikerförbundet. I Visions egen interna undersökning lyftes fram att socialsekreterarna i Stockholm har det värst i Sverige. Det är inte så att vi har något emot handlingsplaner, men åtgärder kan inte vänta på fina formuleringar eller liknande. Det måste också finnas täckning i budgeten.

Den rådande ordningen fungerar inte, med tanke på att det är underskott månad ut och månad in, år ut och år in, på detta område. Detta gör att antingen drabbas barn och unga och våldsutsatta eller de som jobbar i socialtjänsten, vilket leder till ökad personalomsättning, vilket i sin tur skapar otrygghet och brist på kontinuitet i socialtjänsten. Och det blir dyrare med tanke på att man behöver hyra in konsulter. Detta behöver lösas. Jag tror att socialborgarrådet också ser att den nuvarande ordningen inte fungerar.

Anförande nr 9

Borgarrådet J ö n s s o n (L): Det är bra att känna till att snittet för underskottet under den rödgrönrosa tidigare majoriteten låg på minus 60 och att det under denna period

har legat på minus 30 för individ- och familjeomsorgen. Det är inte bra, men det betyder i alla fall att vi är på väg åt rätt håll.

Maria Ljuslin nämnde en undersökning från Vision, som ska ha påstått att situationen är absolut värst för socialsekreterare i Stockholm. Vi har ställt frågor om detta, förstås, eftersom det inte är något som har lyfts upp i den centrala samverkansgrupp som finns för bland annat handlingsplanen för socialsekreterare.

Vi hade för bara några veckor sedan en stor konferens med en väldig massa deltagare och skyddsombud, och där fanns också representanter för Vision på plats. Det är ingen här i Stockholm som riktigt vill kännas vid kritiken från Visions sida. Däremot har man på regional nivå sagt saker som kanske inte riktigt har varit kopplade direkt till Stockholms stad utan mer till hur situationen ser ut i länet som helhet. Den uppfattningen har vi fått från dem, så att vi inte sprider helt felaktiga bilder av hur situationen ser ut.

Jag håller med om att det är ett problem att det inte är helt likställt vad gäller långsiktigheten i insatser till både våldsutsatta och en del andra grupper. Detta är något som vi jobbar hårt med. Inte minst sedan vi fick det nya programmet för våld i nära relationer är det väldigt uttalat att vi ska jobba med det långsiktiga stödet.

Det ska vara mer likställt över staden, och socialförvaltningen jobbar med olika insatser för att likställigheten ska öka. Det handlar om olika nätverk, särskilda konferenser och olika utbildningsinsatser som pågår. Vi ser i den undersökning som jag hänvisade till tidigare om arbetet inom RVC och RVT att väldigt mycket går framåt. Arbetet blir bättre och bättre, och fler hittar till det stöd som de behöver och upplever också att de får detta stöd.

Det finns mycket kvar att göra, vilket jag hoppas få fortsätta med under de kommande fyra åren. Mycket bra har också blivit gjort.

§ 5 Interpellation av Alexandra Mattsson Åkerström (V) till socialborgarrådet Jan Jönsson (L) om placerade barns hälsa

Anförande nr 10

Borgarrådet Jönsson (L): Jag hänvisar till det utdelade svaret.

Anförande nr 11

Alexandra Mattsson Åkerström (V): Ordförande, fullmäktige! Denna interpellation handlar om placerade barn, speciellt barn i familjehem. Det man vet om placerade barn och unga är att deras hälsa är sämre jämfört med andra barns. Det gäller både fysisk hälsa, psykisk hälsa och tandhälsa. Det är också vanligt med ganska låg vaccinationstäckning, tonårsgraviditeter och så vidare.

Alla barn har rätt till god hälsa, och socialtjänsten ska enligt lag sedan några år tillbaka följa upp placerade barns hälsa, oavsett om de är placerade med tvång eller frivilligt, och se till att de genomgår en hälsoundersökning. När socialtjänstinspektörerna i staden granskade detta område såg de att detta inte blir gjort i Stockholm. Man lyckas inte med uppdraget. Det är endast 40 procent av barnen som man följer upp hälsan på och var sjätte barn när det gäller tandhälsa.

Man har försökt att jobba med en rutin i Stockholms stad att fylla i hälsokort för placerade barn, men man ser att inte heller detta blir gjort, bara i ungefär hälften av fallen. Det hela är viktigt både för de placerade barnens faktiska hälsa och för att upptäcka till exempel missförhållanden, som även kan finnas i familjehem. Detta är inte acceptabelt.

Frågan är om det här härrör från socialsekreterarnas arbetsbelastning. Jag tror inte att de inte vill följa upp barnens hälsa, men de har kanske inte tid. Det upplevs även som krångligt att samverka med regionen. I sitt svar verkar socialborgarrådet inte lika orolig över arbetsbelastningen som jag, men det jag hör är att det fortfarande är en tuff arbetsbelastning runt om i olika stadsdelar och att användandet av socionomkonsulter börjar gå upp. Det hade vi fått ned under den tid då vi styrde, men nu ser vi att personalomsättningen ökar igen och så vidare.

När det gäller samverkan med regionen vill jag att socialborgarrådet svarar på hur man tänker. Det är ändå hans partikollega som sitter med ansvaret för dessa frågor i regionen. Man kan kolla hur man har gjort med till exempel Skolfam. Man skulle kunna göra något särskilt för placerade barn för att se till att det finns någon från socialtjänsten att kontakta så att de slipper ringa runt till hundra olika vårdcentraler, om man verkligen vill lyfta upp detta som en viktig fråga framöver.

Anförande nr 12

Borgarrådet Jönsson (L): Ordförande! Jag tackar för denna viktiga interpellation. Det här har varit ett av mina högst prioriterade områden under denna mandatperiod.

I budgeten för 2022 har vi i Stockholm för första gången någonsin skrivit att alla barn inför placering ska genomgå en läkarundersökning och även en tandhälsokontroll och att man ska följa upp hur skolresultaten ser ut. Sedan ska det tilläggas att det tyvärr är

många ungdomar som tackar nej till detta. Därför är det viktigt att man gör detta när barnen är unga, det vill säga innan de har kommit upp i tonåren.

Vi kan också se att Statens institutionsstyrelse är katastrofalt dåliga på det här, så det finns mycket att göra. Därför skrev vi in detta i budgeten för 2022, och det finns en hel del insatser på gång. Detta var också ett skäl till att vi bad socialtjänstinspektörerna att göra en särskild granskning av handläggningen för 0–12 år för alla stadsdelar, så att man inte bara gör det för fyra. Jag misstänker att det är denna granskning som Alexandra Mattsson Åkerström hänvisar till här. Jag tycker att den är jätteviktig, och där kommer stadsdelarna nu att behöva jobba med olika insatser.

Vi gör också en del sociala investeringar vad gäller till exempel särskilda socialsekreterare som ska följa upp placerade barns skolsituation, så att den fungerar både i samband med placeringen och i skolsituationen efter det att placeringen är avslutad.

När det gäller samarbetet med regionen är detta en något mer komplicerad fråga. Det är en hel del som blir placerade utanför länet, och då är det, enligt den lag som vi har i dag, dessa regioner som är ansvariga för läkarundersökningar och sådant. Vi har skrivit in nu när det gäller till exempel familjehemsplacerade barn att man ska ställa krav på att familjerna ser till att barnen erbjuds läkarkontakter. Vi kommer också att gå vidare med att man i alla våra avtal med bland annat HVB-hem och andra skriver in att de ska se till att barnen får läkarundersökning och liknande. Detta kommer att innefatta många regioner, så det räcker inte att bara samarbeta med Stockholmsregionen.

Vi har en diskussion om detta som jag hoppas kunna fortsätta även under de kommande fyra åren.

Anförande nr 13

Alexandra Mattsson Åkerström (V): Tack för svaret! Man kan inte bara skylla till exempel på att Sis inte sköter sig eller på att ungdomarna själva inte vill gå till läkaren och så vidare. Så kan det vara även med ungdomar som inte är placerade, att de inte vill gå till tandläkaren och liknande. Detta är något som man måste jobba motiverande med och ha resurser för att göra, så att man ser till att det blir av.

Oavsett om man skriver i budgeten att man ska följa upp hälsa och så vidare är det sedan 2017 ett lagkrav att detta ska göras, men det funkar inte i staden i dag. Det är bra att vi har granskat detta, men det är två år sedan. Vad ska hända nu? Hur vill ni åtgärda detta problem? Jag hörde inga konkreta förslag. Självklart kan det också handla om resurser och arbetsbelastning hos socialtjänsten.

Jag tycker att det är viktigt att skärpa upp vad det är för typ av vård eller vart familjehemsföräldrarna ska vända sig. Vi har faktiskt fall där grova missförhållanden i familjehem har upptäckts genom läkarundersökningar och sådant. I dag kan familjehemmen till exempel använda sig av Kry eller olika nätdoktorer, som inte ens träffar barnen under den tid de är placerade. Det kan vara väldigt farligt.

När det gäller samarbete med regionerna är många barn placerade utanför Stockholms län, men samtidigt är det många som är placerade inom länet. Det finns ändå saker att gå vidare med här tycker jag. Man kan kolla på hur man har gjort på till exempel skolområdet och se om man kan göra något liknande även när det gäller hälsa. Jag tycker inte att jag riktigt fick något konkret svar där.

Anförande nr 14

Borgarrådet Jönsson (L): Nu vet jag inte riktigt vilken granskning som du hänvisade till, Alexandra. Den första socialtjänstinspektörsrapporten kom hösten 2021, och de övriga två kommer det här året. Men det var kanske någon annan som jag inte kommer ihåg.

Det är hur som helst fler olika saker som görs här som en följd av det budgetuppdrag som vi gav 2022. En sak är att flera stadsdelar börjar införa så kallade placeringsteam som har som särskilt uppdrag att ha koll på hur det går för de placerade barnen, och man ser också till att hälsokort fylls i och att HVB-hemmen och familjehemmen erbjuder möjlighet till kontakt med läkare och liknande. Många av dem är ganska nystartade och har inte hunnit komma så långt. Jag kan verkligen rekommendera att besöka Hägersten-Älvsjö. De har ett intensivteam som kan kopplas på inför en placering och även efter en placering så att det blir bra övergångar.

Vi håller också på att gå igenom alla våra avtal så att man verkligen lever upp till det som står i kraven. Det har precis rekryterats nya avtalsuppföljare och även upphandlare till socialförvaltningen, och deras arbete påbörjas efter sommaren. Man kommer också att göra en fördjupad granskning av alla avtal med en extern granskare så att vi kan kolla på hur det ser ut med ägarförhållanden och att man verkligen uppfyller det som vi vill ha.

Vi jobbar också nu med att ta fram digitala verktyg. Vi har det verktyg som heter Viewpoint, som har testats och som barnen tyckte att var väldigt bra för att hålla igång dialogen med sina socialsekreterare utanför de tider då det sker möten. Detta verktyg ska nu införas i princip överallt. Jag vet inte riktigt när det blir gjort och i vilken takt det ska ske, men detta var något som vi fick information om här för några veckor sedan. Jag ska lägga till att även där är Hägersten-Älvsjö redan igång, och socialsekreterarna tycker att det är väldigt bra.

Sedan har vi, precis som du var inne på, inte kommit helt och hållet till rätta med arbetsbelastningen. Även om den faktiskt har sjunkit sett till omsättning av personal finns det mycket kvar att göra där.

§ 7 Interpellation av Joakim Hedelin (-) till kultur- och stadsmiljöborgarrådet Jonas Naddebo (C) om Bagarmossens Folkets Hus val att vägra hyra ut lokal till ett demokratiskt politiskt parti

Anförande nr 15

Borgarrådet N a d d e b o (C): Jag ber att få hänvisa till det utskickade svaret.

Anförande nr 16

J o a k i m H e d e l i n (-): Fru ordförande, ledamöter, åhörare! Svaret från borgarrådet lämnar en del att önska. Bagarmossens Folkets Hus får miljonbidrag från vår förvaltning, men de har valt att motarbeta syftet med detta bidrag. Det gör de genom att gömma sig bakom svepskäl.

De frågor som man som medborgare kan ställa sig är: Varför väljer Stockholms stad att dela ut skattemedel till en organisation som inte arbetar efter våra demokratiska principer? När stadens politiker får kännedom om att skattemedel inte används på rätt sätt, varför fortsätter de då att slösa skattemedel i stället för att ta tag i problemen? Ska det verkligen behöva ta flera år?

Borgarrådet skriver i svaret att Folkets Hus är en fristående aktör som fattar självständiga beslut och att aktören har rätt att säga nej om man bedömer att man inte kan ta ansvar för en uthyrning. Svaret handlade om att Folkets Hus inte kunde garantera säkerheten. Vilket ansvar är det som borgarrådet menar att Folkets Hus ska ta som inte är polisens ansvar?

Om förvaltningen misstänker att en lokalförvaltande organisation inte följer gällande demokrativillkor stärks uppföljningen inför kommande verksamhetsår, skriver borgarrådet. Det betyder att en organisation som missköter sig alltså kan fortsätta att missköta sig under flera år. Det händer ingenting. Vi som politiker måste kunna agera på en gång. Vi är inte bra nog.

Anförande nr 17

Borgarrådet N a d d e b o (C): Ordförande, åhörare, fullmäktige och Joakim! I denna fråga känns det nästan som att Joakim gråter krokodiltårar uppe i talarstolen. Den grönbå majoritetens syfte med stödet till de lokalförvaltande organisationerna är att tillgodose föreningslivets och kulturlivets behov av lokaler. Där ingår bland annat att främja samlingslokaler som Folkets Hus.

Detta är en del av det fria civilsamhället. Jag som kulturborgarråd tänker inte lägga fingrarna i blöt på det sättet. Vi har faktiskt en kommunallag som reglerar det som sker inom kommunen, och det som sker i det fria civila samhället tycker jag inte att vi ska hantera på det sätt som Joakim föreslår här.

Det är kanske inte så förvånande att Joakim föreslår detta och att han politiskt vill överpröva det beslut som är fattat av en fristående organisation, eftersom han har en bakgrund i Sverigedemokraterna. Som Joakim säger finns det givetvis gränser för vad en sådan aktör kan göra. Det handlar om demokrativillkoret, som man måste uppfylla, och hittills har vi inte haft någon anledning att tro att de inte uppfyller detta.

Det är också viktigt att man ser skillnaden i rollfördelning, vad vi som politiker ska göra och vad det civila samhället ska göra. Det handlar verkligen om att gå in och försöka överpröva en förenings beslut i det här fallet. Det tycker jag skulle vara en kulturpolitik som kväver ett fritt civilsamhälle och ett fritt kulturliv.

Aktören har rätt att säga nej om man bedömer det så och tar ansvar för sin uthyrningsverksamhet. Detta är ingenting som jag ska lägga in i en politisk diskussion i denna fullmäktigesal.

Anförande nr 18

J o a k i m H e d e l i n (-): Fru ordförande! Nej, Jonas, du ska inte lägga fingrarna i blöt – det är helt rätt. Men vi måste ha en fungerande organisation och ett system som fungerar. När det inte fungerar kan det inte vara så att vi blundar och bara låter det passera som om ingenting har hänt. Om sanningen ska fram är ni mest rädda för att förlora röster.

Jag hade förväntat mig, när man ändå har sex veckor på sig från det att vi ställde interpellationen, att man åtminstone kunde visa någon form av statistik över hur ofta detta händer. Det måste väl förvaltningen kunna bidra med och ge dig. Vilka motiv brukar ligga till grund för att man nekar? Detta har vi inte sett någonting av.

Nu är det tre månader kvar till valet. Jag tycker att du ska förklara varför skattebetalarna i Stockholm ska fortsätta att bekosta bidrag till organisationer som motarbetar vår demokrati.

Anförande nr 19

Borgarrådet N a d d e b o (C): Ordförande, fullmäktige, åhörare! Det är Joakim Hedelin, som inte har någon partibeteckning, som ställer dessa frågor. Man kan fundera över vem Joakim egentligen företräder i denna debatt. Är det sig själv, Medborgerlig samling eller de gamla kompisarna i Sverigedemokraterna? Detta är väl värt att lyfta fram för att få en transparent debatt i fullmäktige.

Jag tycker inte att det är principiellt okej att man använder KF-plattformen för att trycka på en enskild lokalförvaltande organisation i diskussionen och föreslå att vi som politiker ska lägga oss i hanteringen. Har man synpunkter på hur de lokalförvaltande organisationerna sköter sig och hanterar saker kan man höra av sig till kulturförvaltningen, som i så fall granskar ärendet. I stället väljer Joakim att föra upp detta till ett slags politisk diskussion, vilket jag anser att det inte är.

Jag skulle vilja säga att kulturförvaltningen har erfarenhet av att agera kraftfullt när det gäller demokrativillkoren. Man har valt att stänga eller direkt dra in det kommunala stödet till organisationer där man verkligen har hittat övergrepp mot de demokratiregler som vi har i fullmäktige. Jag är inte ett dugg orolig för att min förvaltning inte skulle välja att gripa in om det skulle vara så att det förekom avsteg från demokrativillkoren. Detta har man nämligen gjort på flera ställen tidigare, så jag känner inte samma oro som Joakim. Han vill däremot ha ett slags politisk debatt om detta, och det anser jag inte vara principiellt rätt.

Anförande nr 20

J o a k i m H e d e l i n (-): Fru ordförande! Som sagt har jag inte bett borgarrådet att klanka ned i det enskilda fallet, utan jag har bett honom att ha ett fungerande system. Det är det viktigaste i hela denna debatt.

Sedan vill jag tacka för möjligheten att ta upp att jag inte längre är sverigedemokrat. Jag är inte sverigedemokrat därför att jag blev utesluten ur Sverigedemokraterna då jag inte ställde upp på det interna spel som de har, och det står jag för. Jag står även för mina åsikter, och som ni har sett skiljer de sig inte så mycket från dem som ni här inne har.

Jag tänker inte ta upp vilket parti jag företräder numera, för det har ingen här rätt att begära. Men jag tackar borgarrådet för att han tog upp det.

*§ 8 Frågestund**Fråga nr 1. Krav på bättre villkor för medarbetare i Stockholms stad*

Anförande nr 21

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Ordförande, fullmäktige! Det finns många medarbetare i staden som dragit ett särskilt tungt lass under de två pandemiår som vi nu lämnar bakom oss. Jag tänker såklart på de undersköterskor, vårdare, barnskötare, stödpedagoger med flera som har burit stadens omsorg på sina axlar genom krisen. Vissa har själva smittats, och andra har fått trauman av vad de genomlevt. De känner sig bortglömda. I dag liksom vid förra fullmäktigesammanträdet står de här utanför och demonstrerar för att göra sina röster hörda. De medarbetare som finansborgarrådet och andra rätteligen har hyllat från talarstolen är nu här för att kräva mer än applåder.

Min fråga till finansborgarrådet är: Hur har ni tänkt visa dem verklig uppskattning?

Anförande nr 22

Borgarrådet K ö n i g J e r l m y r (M): Ordförande! Jag tackar för frågan.

Det är klart att vi vill visa vår uppskattning efter allt arbete som man har lagt ned under pandemin. Senare i dag kommer vi att fatta beslut om en hälsobonus som man kan ta del av för hälsoinsatser och som är flexibel utifrån medarbetarnas önskemål. Det finns också en möjlighet att göra en aktivitet med arbetslaget eller arbetsgruppen, efter de restriktioner som har varit under året. Man får utforma den så att den passar behoven och önskemålen bäst. Det har hela tiden varit vår inriktning att tack och flexibilitet ska kunna mötas och att det hela ska kunna utformas efter allas specifika önskningar och verksamheternas behov.

Vid sidan av detta har vi i år lagt fram en historiskt stor budget för äldreomsorgen där vi minskar andelen timavlönade, vilken har fortsatt att gå ned under dessa år. Vi stärker också kompetensutvecklingen därför att vi ser stora rekryteringsbehov framöver. Vi ser givetvis också långsiktigt på dessa frågor. Detta är en del, men sedan handlar det om att fortsätta att vara lyhörd för önskemål.

Lönerörelsen är en fråga för SKR och de fackliga organisationerna och inte något som vi fattar beslut om här. Vi ser däremot med oro på de skattehöjningar som Socialdemokraterna har lagt fram. Sedan 2014 har regeringen höjt skatten för en vanlig Stockholmsfamilj med 20 000 kronor om året. Det är klart att de förslag om alltifrån beredskapsskatter till fastighetsskatter och annat som man flaggar för kommer att slå hårt mot de hårt arbetande Stockholmsfamiljerna framöver. Det är viktigt att man inte bara driver högre löner utan också är försiktig med att ta tillbaka dem i form av skattehöjningar.

Anförande nr 23

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Ordförande! Skatten är en viktig del för att finansiera vår gemensamma välfärd. Stockholms stad har valt att lägga sig på minsta möjliga

löneökning i avtalsförhandlingarna, vilket jag anser är olyckligt. Om man ska hålla skatterna nere får vår välfärdspersonal naturligtvis minsta möjliga lönehöjning.

Jag är inte orolig för skatter för att finansiera vår gemensamma välfärd. Det jag däremot är orolig för är när våra medarbetare inte känner lust att gå till arbetet, att de får för dåligt betalt och att de offrar för mycket av sin egen kropp, som får betala för de slitsamma arbetsuppgifterna. Hur kommer finansborgarrådet att lösa problematiken med rekryteringar?

Anförande nr 24

Borgarrådet K ö n i g J e r l m y r (M): Ordförande! Det är en högst relevant fråga. Matpriserna är höga nu. Vi kan se att inflationen gör att köpkraften urholkas och att räntorna stiger. Det är klart att detta slår mot hushållens ekonomi. Och i det läget går Socialdemokraterna fram med ytterligare skattehöjningar.

Sedan kan man driva högre löner och hälsobonus, men det är en sak att ge 5 000 kronor och en annan att plocka tillbaka 4 500 kronor direkt, i skattehöjningar. Det är Kommunal- och LO-kollektivet som får betala detta, så det är klart att det är relevant vad man får kvar och om man inte har tillräckligt mycket lön kvar i slutet av månaden. Detta är frågor som vi tar på allvar.

Just kommunala skattehöjningar drabbar dem som har minst marginaler och gör det ännu svårare att arbeta. Om man är orolig för att man går till jobbet och har svårt att få ekonomin att gå ihop ska man inte rösta på Socialdemokraterna.

Anförande nr 25

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Detta var ett väldigt tydligt besked till dem som nu demonstrerar här utanför och som vill ha bättre villkor, arbetsskor och kunna gå till jobbet och försörja sin familj på sin lön. Det var ett tydligt besked att Moderaterna inte är ett alternativ för dem.

Vi kan konstatera att ett höjt friskvårdsbidrag är bra. Jag har själv motionerat i frågan, men då avslag ni motionen, Anna König Jerlmyr. Nu lägger ni fram det som er egen idé, men det bjuder jag gärna på. Till dem som inte ens har ork och tid att gå till gymmet därför att de har svårt att få ihop andra delar av livet eller dem som är timanställda och inte vet när de blir inringda nästa gång säger ni att ett höjt friskvårdsbidrag minsann ska lösa problematiken. Men vi behöver ha en personalpolitik för alla medarbetare, och då behöver vi ge dem som har kämpat under pandemin bättre förutsättningar.

Anförande nr 26

Borgarrådet K ö n i g J e r l m y r (M): De timavlönade har alltså ökat under Socialdemokraterna och minskat under vår tid, och det har blivit lite mer lönsamt att gå till jobbet under vår tid än under Karin Wanngårds tid.

Magdalena Andersson är väldigt populär nu, men det hon inte berättar om är alla beredskapsskatter som ska finansiera förstärkningen av försvaret med 40 miljarder.

Det är klart att det kommer att drabba hushållen, men detta kommer man att ta efter valet.

Det är med oro vi ser på de dyra matpriserna. Om det är inflation och om man har svårt att få hushållens ekonomi att gå ihop är det inte läge att lägga fram ytterligare skattehöjningar. Vi kan kombinera lägre skatter på jobb med stora satsningar på välfärdens kärna. Titta på vad vi har gjort när det gäller äldreomsorgen! Vi har stärkt den med kompetenshöjande insatser, och vi stärkt upp för att öka kontinuiteten inom hemtjänsten. Och vi är på väg med stora satsningar för att fortsätta att minska andelen visstidsanställda. Vi gör alltså både och, och det är detta som äldreomsorgen också behöver framöver.

Fråga nr 2. Tillgång till sprututbyte i Stockholm

Anförande nr 27

Alexandra Mattsson Åkerström (V): Ordförande, fullmäktige! Jag tänkte ställa en fråga om Brukarföreningens sprututbyte, som har legat i Slakthusområdet i 18 år. Staden har sålt mark i området till Atrium Ljungberg, och nu får Brukarföreningen inte längre vara kvar. Om två veckor har de inga lokaler. Detta vet jag att vi har känt till ett tag, och jag undrar: Vad händer? Har staden ordnat en lokal åt dem?

Det är en väldigt uppskattad verksamhet, och det är också det enda sprututbytet i länet där man kan vara anonym. Det är inte alla som vill gå till regionens sprututbyte. Och detta är mycket mer än bara ett sprututbyte. Det handlar om överdosprevention, och många kvinnor går dit och deltar i kvinnogrupper och så vidare.

Den 30 juni blir de av med lokalen, så jag undrar: Vart ska de ta vägen? Kungsholmen och Södermalm kan inte ta emot så många fler.

Anförande nr 28

Borgarrådet Jönsson (L): Tack för denna viktiga fråga!

Ända sedan detta stod klart har socialförvaltningen varit inblandad för att försöka hjälpa föreningen. Normalt sett hjälper förvaltningen aldrig föreningar med lokalfrågor, men detta är en speciell verksamhet som, precis som du påpekade, Alexandra, är viktig för personer som kanske inte vågar eller vill gå till en myndighetsstyrd sprututbytesverksamhet.

Detta har varit svårt. Jag har följt upp det varje vecka och hade senast i dag möte igen med socialdirektören. Det har gjorts försök med några olika lokaler, men varenda gång som fastighetsägarna har fått reda på vilken verksamhet det är har de tyvärr sagt att de inte vill ha den där. Vid några andra tillfällen har det fallit på att det blir alldeles för hög hyra jämfört med vad föreningen kan klara av.

Nu finns det möjligtvis ett nytt förslag som direktören ska försöka pröva. Vi får se om det går, men jag kan tyvärr inte lämna några garantier för att det finns en lokal redan till den 30 juni. Jag tror dock att det skulle vara väldigt bra om vi kunde få till det, så

jag går och håller tummarna. Tyvärr är dock denna typ av verksamhet känslig för alla fastighetsägare, och därför är det inte helt lättlost. Socialförvaltningen jobbar i alla fall med frågan.

Anförande nr 29

Alexandra Mattsson Åkerström (V): Jag är glad att förvaltningen försöker jobba med det här även om det inte är lätt, men det är inte jättelätt för föreningen själv att försöka hitta lokaler och säga: "Hej, vi vill bedriva sprututbyte här." Då måste politiken gå före, tänker jag. Mig veterligen lade ni i Liberalerna en gång i tiden ned er röst så att det blev sprututbyte i Stockholm, så det här borde verkligen vara en prioriterad fråga. Man har ju vetat om det ett tag.

På radion kunde vi höra ett inslag där en kvinna sa att det är tack vare föreningen som hon lever, så detta handlar verkligen om liv och död. Överdospredationen med nässprej och så vidare är otroligt viktig. När man säljer ut mark och fastigheter på det här sättet måste man kanske ställa krav eller ha en beredskap och planering för vart denna viktiga verksamhet ska ta vägen och hur man ska tänka kring detta utifrån ett helhetsperspektiv.

Samtidigt har ni sålt ut fastigheter som kanske skulle kunna användas för detta, och SHIS har också många lediga lägenheter och fastigheter. Det gäller att verkligen sätta igång och jobba nu – det är två veckor kvar.

Anförande nr 30

Borgarrådet Jönsson (L): Socialförvaltningen har som sagt jobbat med detta i ett antal månader, så det är inte något som man har satt igång med nu. Men det är svårt när det blir nej på nej. Problemet när det gäller SHIS är att de ofta har hyresgäster som så att säga inte ska vara i närheten av verksamheter dit det kommer personer som är aktiva missbrukare. Det är inte helt självklart att man, bara för att vi har SHIS-lokaler, ska lägga sprututbytet där. Det kan faktiskt få helt motsatt effekt, och detta gör att det inte är så enkelt att stoppa in det i en kommunal verksamhet.

Jag håller med om att Liberalerna var en viktig del i att få till sprututbyte i staden. Det är jag glad och stolt över. Numera har regionen flera sprututbyten. Det fanns inte alls när Brukarföreningen startade.

Anförande nr 31

Alexandra Mattsson Åkerström (V): Gällande SHIS är det inte alla som bor på SHIS som är missbrukare eller har sådana problem, utan det är en ganska bred målgrupp.

Man skulle kunna tänka sig att ställa upp en tillfällig barack eller hus i närheten där brukarna kan vara, dit de hittar på ett enkelt sätt, om man verkligen på riktigt tycker att detta är högprioriterat och man inte vill att de ska stå utan lokal. Det finns inget annat anonymt sprututbyte i hela Stockholms län. Detta är som sagt en livsavgörande verksamhet som har funnits i 18 år.

Man tänker att där kan det finnas missbrukare och där är det svårt därför att det är nära en förskola och så vidare. Det är svårt att hitta ett lämpligt ställe där man kan ha ett sprutbyte, men då tror jag att politiken måste peka med hela handen och säga: ”Vi vill rädda liv, och vi vill ha kvar sprututbytet.”

Anförande nr 32

Borgarrådet J ö n s s o n (L): Problemet är att man inte bara kan sätta upp en barack hur som helst, utan det kräver också en massa tillstånd, handläggning, remisstider och allt vad det nu är. Då hamnar man ändå i samma situation. Möjligtvis kan man lösa det ett halvår eller ett år framöver, men det kanske inte är någon bra lösning.

Jag kan hålla med om att det, när vi har stadsutvecklingsområden och det i ett sådant område också finns denna typ av social verksamhet, borde finnas någon form av planering. Det kanske inte är socialförvaltningen som ska hålla koll på sådana grejer, utan det borde rimligtvis finnas någon form av samarbete med de hårda förvaltningarna.

Du kallade det för att sälja ut marken, Alexandra, men i det här fallet har det, vad jag vet, funnits en ganska bred samstämmighet kring att man ska utveckla det gamla industriområdet i Slakthusområdet. Problemet behöver lösas, men riktigt hur vet jag inte ännu.

Fråga nr 3. Vad gör majoriteten för att inga sexuella övergrepp ska ske under årets kommunalt arrangerade ungdomsfestival?

Anförande nr 33

L i n n é a V i n g e (SD): Ordförande! Som tonåring besökte jag den kommunalt anordnade ungdomsfestivalen i Kungsträdgården. Ung 08 kallades den då. Festivalen har senare hetat We Are Sthlm men verkar nu ha bytt namn igen, kanske på grund av de omfattande sexuella övergrepp som den förknippas med. Redan då, för över tio år sedan, förbjöd mina föräldrar mig att besöka festivalen kvällstid. Skälet till det var de väldigt många sexuella ofredanden som jag och mina vänner både bevittnade och själva utsattes för.

Den här utvecklingen har fortsatt. När festivalen anordnades senast, 2019, blev två flickor våldtagna och ett tiotal utsatta för andra sexuella övergrepp. Trots att det här sker år efter år fortsätter Stockholms stad att arrangera festivalen utan att gå ut med några som helst uppmaningar till tonåringar och deras föräldrar. Min fråga är: Varför?

Anförande nr 34

Borgarrådet N a d d e b o (C): Ordförande, fullmäktige, åhörare och Linnéa! Jag vill börja med att slå fast att alla former av sexuella övergrepp, trakasserier och ofredanden är totalt oacceptabla. Men det är genom ett transparent förhållningssätt som vi kan få fler att våga anmäla, och det är på det sättet vi verkligen kan synliggöra detta och vidta rätt åtgärder. Kulturförvaltningen jobbar verkligen stenhårt med detta inför årets festival, vilket man också har gjort under tidigare år.

Efter två års uppehåll under pandemin kan vi äntligen genomföra kulturfestivalen igen. Det kommer att vara en del som heter Ung kulturfestival. Redan under den förra mandatperioden – det är lite där som du börjar din historiebeteckning, Linnéa – hade man stora utmaningar, främst under åren 2014 och 2015, då vi kunde se att de sexuella trakasserierna ökade och blev fler. Utvärderingar visade också att det hade skett ett förändrat beteende bland pojkar, som omringade och antastade flickor i publikhavet. Det här är absolut helt oacceptabelt.

Efter de här handlingarna satte kulturförvaltningen in ett väldigt hårt och inriktat arbete som gav snabba resultat. Bland annat gjorde man insatser för att öka tryggheten. Inför varje festival genomförs numera trygghetsutsättningar, där förvaltningen tillsammans med polisen och samarbetspartner lyfter fram den aktuella problematiken och gör riskbedömningar. Det är genom ett proaktivt arbete i direkt kontakt med ungdomarna som man kan få bukt med detta, både inför och efter konserterna. Jag ska återkomma till fler konkreta insatser som man gör, men nu är min talartid slut.

Anförande nr 35

L i n n é a V i n g e (SD): Det låter väldigt bra med de trygghetsskapande insatser som Jonas Naddebo beskriver. Men vid 2019 års festival satsade ni 4,2 miljoner på trygghetsskapande åtgärder. Trots det blev två flickor våldtagna. Utöver det utsattes ett tiotal för sexuella övergrepp. Det här festivalområdet är inte mycket större än en fotbollsplan. Jag undrar verkligen hur det kan bli så här om ni jobbar så mycket med tryggheten som du beskriver. Det är helt vansinnigt att man som ung tjej i Stockholm inte ska kunna besöka en kommunalt arrangerad festival utan risk för att våldtas. Men det är också vansinne att staden efter 20 år av övergrepp på denna festival inte tar sitt ansvar och stänger ned den tills ni kan garantera de här tjejernas säkerhet. Jag har tagit upp det här förut, och då är det jag som blivit skuldbelagd. Man pratar inte så mycket om problemet. Två våldtäkter är knappast en vanlig vecka i Kungsträdgården. Varför tror du att det är så under en festival som ni arrangerar för Stockholms ungdomar?

Anförande nr 36

Borgarrådet N a d d e b o (C): Linnéa! Jag ska vara väldigt tydlig med att vi inte accepterar några övergrepp. Ingen ska behöva utsättas för hot, våld eller trakasserier, och det jobbar vi stenhårt med. Vi har konkreta insatser. Bland annat har vi inga konserter efter mörkrets inbrott. Vi har skraddarsydd utbildningar av festivalpersonalen. Vi samverkar med frivilligorganisationer. Vi har fler ordningsvakter och poliser på plats. Vi blandar konserter med både ungdomar och föräldrar. Vi samverkar med polisen och berörda myndigheter fokuserat på just sexualbrott. Vi utformar insatser och sprider informationsmaterial till elever, ungdomar och föräldrar.

För att få en faktabaserad bild av problemet sammanställer vi också aktuell statistik och information om de eventuella sexualbrott som kan begås. Inget ska framställas bättre eller sämre än det är i verkligheten, och jag uppmanar alla att anmäla, för då blir det en transparens. Då kan vi också jobba med de problemen.

Anförande nr 37

L i n n é a V i n g e (SD): Om några veckor går festivalen av stapeln. Jag hoppas att de åtgärder du beskriver kommer att göra skillnad och att det kommer att bli betydligt bättre det här året. Jag som har varit där både som barn och i vuxen ålder är uppriktigt oroad över de unga tjejer som kommer att befinna sig där. Jag tycker att ni också borde gå ut med en uppmaning till föräldrar med anledning av de risker som statistiken visar att de utsätter sina barn för genom att skicka dit dem. Statistiken visar att det här inte är en festival som andra utan att de ungdomar som befinner sig där också utsätts för väldigt stora risker.

Anförande nr 38

Borgarrådet N a d d e b o (C): Utifrån de händelser som Linnéa inledningsvis beskrev har vi under de här åren arbetat fram en modell som vi använt sedan 2016 och som fått pris av Brå. Den kallas för Respekt och självrespekt. Det är en modell som har ett tydligt förebyggande budskap mot våld och övergrepp och som vänder sig till alla besökare och elever i Stockholm. Flera av dagens festivaler runt om i Sverige använder det här arbetssättet. Någon effekt har faktiskt det här hårda och intensiva arbetet givit.

Vi måste såklart samverka med polisen, frivilligorganisationer och socialtjänst. Det är tillsammans med polisen, fältassistenter och socialförvaltningen som vi kan jobba och skapa en trygg kulturfestival. Men den här festivalen är ju också en stor källa till glädje. Den är kanske den största upplevelsen under året för många som deltar. Självklart ska vi göra allt vi kan för att man ska kunna delta på den här festivalen under trygga former. Jag kan intyga att min förvaltning jobbar stenhårt via evenemangsavdelningen för att leverera en trygg festival till Stockholms unga.

Fråga nr 4. Familjerättens kunskap om våld i nära relation

Anförande nr 39

A n n a R a n t a l a B o n n i e r (FI): Ordförande och fullmäktige! Detta är min sista fråga under en frågestund i fullmäktige. Det känns lite vemodigt, måste jag säga. Jag ska passa på att ställa min favoritfråga – om våld – till mitt favoritborgarråd i rådande majoritet.

Jämställdhetsmyndigheten tog i januari fram en rapport som handlar om domstolarnas brist på riskbedömningar och bristande uppmärksamhet på våld när det gäller familjerättsliga ärenden. Det här är framför allt en granskning av domstolarnas beslut. Det vet jag. Men domstolarna går väldigt ofta på socialtjänstens familjerätts bedömningar. Det framkommer i den här undersökningen även brister när det gäller familjerättens hänvisningar till barnkonventionen samt rörande informationen till barn. När man pratar med socialsekreterare framkommer det också att det ofta finns en diskrepans beträffande kunskapen om våld. Jag undrar därför, Jan Jönsson, hur du tänker säkerställa att familjerätterna i Stockholms stad har tillräcklig kunskap om våld.

Anförande nr 40

Borgarrådet J ö n s s o n (L): Ordförande! Jag tackar Anna Rantala Bonnier för de vänliga orden. Det är alltid väldigt trevligt att få frågor från Feministiskt initiativ om viktiga områden, som kanske är de viktigaste vi har.

Den här mandatperioden har vi, ganska nyligen faktiskt, antagit nya riktlinjer för just familjerätten. Det är första gången som vi i Stockholm samlar familjerättens verksamheter i ett gemensamt riktlinjedokument. I det lyfter vi bland annat fram våldsutsatthet som ett viktigt område vad gäller både barns och vuxna familjemedlemmars våldsutsatthet. I de här riktlinjerna framgår det också att utredningar av vårdnad, boende och umgänge ska handläggas av familjerättssekreterare med särskild kompetens avseende föräldrabalken. Kunskap om makt och våld i nära relationer är ett av de områden som är av stor betydelse.

Vi har tillsammans med Marie Cederschiöld högskola gjort en genomlysning som identifierade att det finns en diskrepans inom förvaltningarna mellan hur familjerätten bemöter de våldsutsatta personerna och hur RVT/RVC gör det. Socialförvaltningens analys är att det grundar sig i en viss olikhet i uppdragen. Relationsvårdsteamerna och relationsvårdscentrumerna kan se till bara den ena parten, medan familjerätten har lagstadgad skyldighet att se till båda parterna. Här har JO tyvärr ställt till det lite, för JO har kommit med ett utlåtande som gör att man från familjerättens sida till exempel inte får intyga att man ser våldsutsatthet. Jag får återkomma om det i mitt nästa inlägg.

Anförande nr 41

A n n a R a n t a l a B o n n i e r (FI): Jag har också läst de här JO-grejerna. Detta slår ned på en enskild handläggare som skickade ett intyg till en advokat. Jag tror att man kan tolka det här olika.

Jag håller med dig och är glad att ni har uppmärksammat detta. Jag vill också fråga hur den särskilda kunskapen inhämtas. Det är viktigt att man erbjuder familjerätten utbildning. Det kan ju vara lite subjektivt om man tycker att man har särskild kunskap eller inte.

Min erfarenhet är att det är precis som du säger: Det finns en ganska stor diskrepans mellan uppfattningen hos personer i socialtjänsten som jobbar direkt med våld och familjerättens uppfattning om sitt uppdrag när det gäller våld. Men faktum är att Jämställdhetsmyndigheten föreslår att man inte ska ha denna strävan efter samförståndslösningar när det har framkommit våld och övergrepp i mål. Vad tänker du om det och om uppdraget till familjerätten i Stockholms stad?

Anförande nr 42

Borgarrådet J ö n s s o n (L): Det är väldigt tydligt att det är barnets bästa som ska komma i första hand och avgöra alla ärenden vad gäller vårdnad, boende och umgänge. De fall där det finns risk för att barnet eller någon annan familjemedlem utsätts för övergrepp eller olovligt förs bort eller på annat sätt far illa är prioriterade.

Jag vill fullfölja JO-resonemanget. En följd av det här är att man nu har en statlig utredning som har i uppdrag att se över skydd för barn när det kommer frågor om

umgänge med en förälder som kan misstänkas ha utövat våld. Det blir väldigt viktigt att se vad det kommer fram för resultat av den. Jag tror att den kommer att kunna göra att familjerätten kanske lite enklare kan göra rätt ställningstaganden. Nu har de här JO-utlåtandena spridit en osäkerhet om hur mycket man egentligen får gå in i de här frågorna.

Anförande nr 43

A n n a R a n t a l a B o n n i e r (FI): Jag kan passa på att göra några medskick. Jag tror att det är viktigt att förtydliga de olika enheternas uppdrag på socialtjänsten. RVT har ju i uppdrag att göra riskbedömningar. Men min erfarenhet är att dessa ses som partsinlagor. Det skapar kanske en snårighet också. Det handlar om huruvida man tycker att man behöver bevis eller inte. Jag tror verkligen att det är jätteviktigt att familjerätterna utbildas specifikt om våld av personer som kanske inte nödvändigtvis finns inom socialtjänsten. Det bör göras på ett sätt som gör att man förstår våld ur det bredare perspektivet och förstår frågor om våld på lång sikt.

En fråga handlar om hur man ska ställa sig till risken för att våldsutsatta kvinnor blir röjda genom umgänge. Min uppfattning är att man ofta missar det, eftersom det då kanske inte är ett direkt hot mot barnet. Det blir dock det indirekt genom att barnet riskerar att röja kvinnan. Det handlar om vilket ansvar som läggs på barn om de behöver ha ett umgänge med någon men inte får säga var de bor.

Anförande nr 44

Borgarrådet J ö n s s o n (L): Det här med röjda uppgifter är någonting som socialförvaltningen nu har tagit sig an, eftersom vi tyvärr har upptäckt att det kan förekomma. Det får absolut inte ske.

Just vad gäller familjerättens handläggare ska man ändå komma ihåg att de överlag tillhör de socialarbetare som har jobbat längst i staden. Det är ofta väldigt erfarna personer med lång arbetstid inom socialtjänsten som finns på de posterna. Men det förtar inte behovet av att kompetensutveckla inom det här området. Det ska vi givetvis göra. Det är också en del av åtgärderna i programmet mot våld i nära relationer och liknande. Det kommer att göras en massa saker.

Jag vill passa på att tacka för alla viktiga frågor som Anna Rantala Bonnier har ställt under alla dessa år. Jag hoppas på fler framöver.

§ 14 Detaljplan för Konsthallen 15 med flera i stadsdelen Djurgården (hotell, restaurang, kultur), Dp 2018-00710-54

Anförande nr 45

Borgarrådet **L a r s s o n** (M): Fru ordförande! Fullmäktige! Det är ett angeläget ärende som nu är föremål för beslut. En enig stadsbyggnadsnämnd beslutade att godkänna förslaget och har nu överlämnat det till fullmäktige för antagande.

Hasselbacken, som det gäller, har genom åren genomgått många förändringar. Förslaget möjliggör nu en utveckling av Hasselbacken som stärker verksamhetens historiska ställning som målpunkt för nöje och kultur. Bearbetningarna som skett under processen, bland annat genom en markant minskning av volymerna och en justering av placeringen, har resulterat i ett väl avvägt förslag som underordnar sig huvudbyggnaden och de omkringliggande träden samt säkrar viktiga siktlinjer. Arkitekturen håller mycket hög kvalitet, och träfasaderna med sin rika detaljering och de runda formerna knyter an till och harmonierar väl med befintlig bebyggelse på Djurgården.

I syfte att skydda värdefulla träd i planområdet har det genomförts nogsamma trädinventeringar och rotkarteringar för bland annat Bellmanseken. Byggnadernas former gör också att många träd kan bevaras. Det har resulterat i att totalt 32 träd kommer att skyddas i själva detaljplanen, vilket är mycket positivt.

Den anrika huvudbyggnaden med lång historia kommer nu att omfattas av q-bestämmelser och rivningsförbud. Även verksamheter med gamla anor i kulturhistoriskt känsliga miljöer, såsom på Djurgården, måste kunna utvecklas. Det är viktigt för oss. Möjligheterna till förändring och förädling är faktorer som gör att dessa verksamheter fortfarande finns kvar i dag. Vår förhoppning är att Hasselbacken genom föreslagen utveckling återigen blir den pärla på Djurgården som den en gång var, med en verksamhet som håller över tid, bevarar platsens kulturhistoriska värden och på ett positivt sätt bidrar till vår stad under många år framöver. Därmed, fru ordförande, yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 46

M a r t i n W e s t m o n t (SD): Fru ordförande! Jag ska fatta mig relativt kort. Vi har dukat en text i rådssalen om att vi önskar återremittera det här ärendet. Vi vill att man återkommer med ett förslag som tar större hänsyn till den kringliggande arkitekturen. Utöver det hänvisar jag till den dukade texten.

Anförande nr 47

Borgarrådet **L a r s s o n** (M): Arkitektur är naturligtvis något som är otroligt känsligt och svårt i den här typen av ärenden, Martin Westmont. Det måste fungera i den befintliga miljön. Det måste också tas en rad andra hänsyn. I det här fallet har avsikten med de runda formerna också varit att man ska kunna bevara många fler av de träd som annars skulle försvinna. Dessutom är det så att det inom evenemangsparken och runt det här området finns ganska många runda tak och runda

former som man nu kan ”plocka upp” i en översiktlig del av planen. Vi tycker att man ändå har landat rätt i detta.

Anförande nr 48

M a r t i n W e s t m o n t (SD): Fru ordförande! Vi från Sverigedemokraterna håller inte riktigt med om det här. Vi vill se ett förslag som har en tydligare harmoni med omgivningen. Där tycker vi att det finns vissa brister. Därför önskar vi att ärendet återremitteras.

Anförande nr 49

B j ö r n L j u n g (L): Fru ordförande, fullmäktige och åhörare! Jag är jätteglad att vi med mycket stor majoritet, rent av i total enighet, godkände detaljplanen för Hasselbacken. Vi kallar det Hasselbacken – ingen vet ändå vad Konsthallen 15 är. Vi var även eniga när vi i stadsbyggnadsnämnden ställde oss bakom ett särskilt uttalande, som faktiskt skrevs på mitt initiativ. Roteln tog också fram en mycket bra text.

Jag ska mycket ärligt erkänna att jag när jag första gången fick se presentationen av det här förslaget fick en smärre chock. Det kan ju inte vara möjligt att man vill bygga på detta sätt, med en ganska voluminös och storskalig tillbyggnad på Hasselbackens tomt! Det visade sig emellertid att jag hade fel. Jag är glad att erkänna att jag faktiskt ibland har fel också.

De runda former som föreslås går igen i Cirkus, i Skandiascenen intill och i en rad andra hus som vi har – klassiska hus i vår fina Djurgårdsstad, inte minst en del av restaurangerna och värdshusen från 1800-talet. Ytterligare en sak som jag inte begrep när jag först såg det där med de runda formerna är att man kan spara träden. De geniala unga arkitekter som tittade på det här såg att vi med runda former kan smyga in detta i grönskan och få det att fungera på ett bättre sätt. Det blev riktigt bra. Det blir träbyggnader som är lägre än vad som var tänkt från början och mindre i utformningen. Det blir inte taklagda gångar och så vidare. Det här blir till slut väldigt bra, tror jag.

Sedan finns det de som haft anmärkningar utifrån det förra förslaget och inte det nuvarande. En rad olika föreningar med flera har reagerat på ett förslag som inte längre finns och som vi inte ska fatta beslut om.

Jag vill också säga något om entrén nedifrån Allmänna gränd och rakt upp. Det är nu lampor i stället för den gamla portalen. Det är en väldigt gammal entré. Det finns fina bilder från 1920- och 1930-talen. Filmstjärnorna fotograferades av stjärnfotografen K.W. Gullers. Sammantaget är det här ett mycket bra förslag, och jag ber att få yrka bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 50

S a r a S t e n u d d (V): Ordförande, ledamöter och åhörare! Jag vill börja med att säga att det just i det här ärendet är väldigt roligt att alla partier är överens. Det har egentligen från allra första början rätt något slags tyst överenskommelse kring det här ärendet, har vi upplevt. När vi väl började prata med varandra om detta visade det sig att majoriteten av oss partier i oppositionen hade tänkt likadant. Därför har det nu tagits

upp en massa bra saker, men jag tänkte nämna lite specifikt varför Vänsterpartiet tycker att det här är ett så bra förslag.

Vi anser att Hasselbacken, detta anrika nöjesställe på Djurgården, återigen bör bli en besökspunkt för vanliga människor, vilket det historiskt sett har varit. Genom att detta förslag förverkligas kommer Hasselbacken att få nytt liv. Det kommer att finnas en utomhusscen och flera olika mat- och dryckesställen – en lite mer renodlad restaurang och en där man kan hoppa in och ta något lättare eller enbart kaffe eller annan valfri dryck. Just det här med att det kommer att finnas lite olika utbud för olika plånböcker tycker vi om. Eftersom detta har varit ett etablerat nöjesställe inom det som kallas Evenemangsparken, med Gröna Lund, Abbamuseet och så vidare, anser Vänsterpartiet att den här platsen tål att utvecklas, så att vi åter kan få in lite liv och rörelse på Hasselbacken. Helt ärligt har det varit ett ganska dött område de senaste åren.

Sedan kan jag också haka på diskussionen om arkitekturen och ta upp något som inte har nämnts nu men som har diskuterats mycket mellan de olika partierna. Om man placerar de här runda husen framför den lite mer klassiska byggnaden, borde man då kanske ha ett lite mer klassiskt uttryck? Vi säger nej till det. Det tar nämligen bort intrycket av det vackra Hasselbacken. Om man nu ska lägga till någonting där ska det inte vara något som tar vyn ifrån den här byggnaden, utan snarare något som är så pass diskret att Hasselbacken kommer att fortsätta vara det som det alltid har varit. Vänsterpartiet är därför glada över att kunna stå här i dag och säga ja till det här projektet. Jag yrkar också bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 51

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (MP): Fru ordförande, åhörare, fullmäktige! Även Miljöpartiet ställer sig bakom den nuvarande och till belåtenhet bearbetade utformningen. Den är miljöanpassad, och flera arboristutredningar har genomförts. Detta blir väldigt bra ur många miljöhänseenden och kommer verkligen att liva upp platsen. Sedan är inte alla nöjda. Alla kommer inte att vara nöjda, för det är en modernare utformning. Det finns de som skulle vilja ha mer av tidsanpassad bebyggelse och även kanske ett ytterligare krympt förslag. Men man har bearbetat förslaget bit för bit. Vi finner att det är väldigt bra. Vi är glada för att så många partier står bakom det förslag som nu ligger. Jag tror att Hasselbacken genom det här förslaget åter kommer att bli en levande knutpunkt. Det här kommer att bli bra. Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

§ 15 Detaljplan för Vårbergsvägen, del av Skärholmen 2:1 med flera, i stadsdelarna Vårberg och Skärholmen (ca 1 340 bostäder, skolor, förskolor, handel och idrottshall), Dp 2016-15393-54

Anförande nr 52

Borgarrådet L a r s s o n (M): Fru ordföranden påminner oss stup i kvarten om kvällens båttur. Det känns som att det är något slags hälsning till mig. Jag ska korta ned anförandet något och inte använda de fem minuter jag har rätt till.

Fru ordförande! Det är mycket positivt att vi nu kan anta den här detaljplanen för Vårbergsvägen. Det är ett betydande tillskott av bostäder: 1 340 bostäder i blandade upplåtelseformer. Det kommer att bli även Stockholmshus och studentbostäder delvis. Det kommer att bli förskolor, skolor, idrottshall och så vidare. Det här är en del av Fokus Skärholmen, som vi har arbetat med tillsammans i många år. Det handlar om att omvandla Vårbergsvägen till en funktionsblandad och stadsmässig gata som stärker det som finns i översiktsplanen, som ett utpekat samband mellan Vårberg och Skärholmen. Jag yrkar bifall till det föreliggande förslaget från kommunstyrelsen.

§ 16 Genomförandebeslut för Skolfastigheter i Stockholm AB:s inhyrning i gymnasieskola i Slakthusområdet

Anförande nr 53

Borgarrådet **L a r s s o n** (M): Fru ordförande! Detta ärende känns kanske igen något. Vi hade ju inriktningsbeslutet uppe för inte så länge sedan, och nu kommer själva genomförandebeslutet. Jag anar att debatten kanske kommer att handla om samma sak.

Det som detta handlar om är att Atrium Ljungberg som en del av bolagets åtaganden i Slakthusområdet även ska uppföra en gymnasieskola. Den ska hyras i första hand av Sisab, som sedan i sin tur kommer att hyra ut den till utbildningsnämnden.

Genom att vi involverar flera privata aktörer i byggandet av samhällsfastigheter såsom skolor stärker staden sina möjligheter att tillgodose den volym av samhällsfastigheter som kommer att behövas framöver. Det är också positivt att vi ger aktörer möjlighet att delta i byggandet i denna stadsdel av just samhällsfastigheter. Vi vet att det är bra att fler engagerar sig och bidrar till det växande Stockholm.

Jag vill också påminna om anledningen till att vi har det här ärendet. Det påbörjades under förra mandatperioden genom att man inledningsvis ingick ett avtal med Atrium Ljungberg, vilket vi nu ”hedrar” på detta sätt genom att de ska bygga en skolfastighet. Nu har vi ärendet på vårt bord. Det är ett genomförandebeslut som jag naturligtvis yrkar bifall till.

Anförande nr 54

Borgarrådet **L i n d b l o m** (V): Jag skulle, föga förvånande, vilja yrka bifall till vår reservation i kommunstyrelsen. Precis som föregående talare sa har vi nyligen diskuterat den här frågan. Jag säger samma sak som jag gjorde då, det vill säga att Vänsterpartiet under hela den här processen har varit kritiskt till att en extern aktör ska bygga. Vi vet att Sisab har en helt annan hyreskonstruktion än privata aktörer. Vi kommer att ha skäl att debattera det här lite längre fram under detta sammanträde, men vi vet att privata aktörer inte deltar i den här typen av projekt enbart av något slags välvilja utan för att det är väldigt god avkastning på samhällsfastigheter.

Privata aktörer har en helt annan hyreskonstruktion. Avtalen är indexuppräknade, ökar med tiden och är kopplade till räntan. Sisabs avtal gör i stället att kostnaderna minskar med tiden. Det blir alltså billigare för staden på sikt i takt med att fastigheten skrivs av. Vänsterpartiet tycker, och har tyckt hela tiden, att det är dåligt att vi går in i den här typen av avtal, framför allt utan att göra några större ordentliga analyser av vilka hyreskostnader det kommer att bli på kort och lång sikt. Med de orden yrkar jag som sagt bifall till vår reservation i kommunstyrelsen.

Anförande nr 55

M a r t i n H a n s s o n (MP): Ordförande! Jag blev lite nyfiken, Clara Lindblom. Nu kommer vi såklart att fatta beslut om ärendet i dag, men om de här analyserna skulle finnas, skulle ni då kunna tänka er att ställa er bakom detta? Det här kommer att

bli Miljöbyggnad guld. Det är verkligen spjutspetsen inom miljöteknik det rör sig om, så det är väldigt bra.

Vi gjorde den första beställningen av det här till Atrium Ljungberg under förra mandatperioden. Jag vet att ni nu säger att ni hela tiden har haft betänkligheter och så vidare, men ni var ju ändå med på det initialt. Är det bara så att ni saknar de här analyserna? Om dessa skulle ha funnits exakt som ni ville ha det, hade ni då ändå kunnat tänka er detta upplägg i just det här enskilda fallet, i och med att ni från början faktiskt var med på det?

Anförande nr 56

Borgarrådet L i n d b l o m (V): Du om någon, Martin Hansson, måste veta hur det känns att ha betänkligheter när man sitter i en majoritet där det fattas beslut som man kanske inte helt står bakom.

Jag menar att vi har ett särskilt ansvar för skattebetalarnas pengar. Det är ju det som är vårt uppdrag. Vi måste både förvalta marken och fatta de finansiella beslut som är klokast på både kort och lång sikt. Därför är just de långsiktiga analyserna väldigt viktiga.

Vad gäller certifieringen Miljöbyggnad guld och så vidare: Det kommer säkert att vara en jättefin fastighet. Jag skulle dock vilja se analyserna och också dra slutsatser av analyserna. Det handlar ju inte bara om att se en analys, utan om det faktiskt blir betydligt dyrare på sikt att göra på det här sättet är det kanske inte så smart. Då kanske det är bättre att Sisab får i uppdrag att bygga en gymnasieskola med samma miljöcertifiering. Jag menar hela tiden att vi måste vara oerhört rädda om skattebetalarnas pengar. Därför ska vi inte fatta beslut innan de verkligen är analyserade och analyserna visar att det är rätt väg att gå. Så har inte skett i det här fallet.

Anförande nr 57

B j ö r n L j u n g (L): Fru ordförande, fullmäktige och åhörare! Det här är ett sätt att använda kapitalet i välfärdens tjänst. Är det inte ett härligt vänsteruttryck som jag kan använda i den här debatten! Karin Wangård drar lite grann på smilbanden i alla fall – det är bra.

Det är utmärkt att andra kan ta ansvar för byggande av samhällsfastigheter. Visst är det så att det är lönsamt i dag. Man kan få en avkastning som är säker och högre än räntan. Börsen går ned, så det blir definitivt högre avkastning än från börsen. Men det är också så att stadens utlåning är väldigt bra att få hastigheten sänkt på, för att uttrycka mig diplomatiskt. Det här kommer vi att fortsätta diskutera många gånger framöver, men jag vill framhålla det igen. En ränteökning på 1 procent ger i dag 650 miljoner när den får verka fullt ut efter ett par år i ökade räntekostnader för Stockholms stad. Det är 650 miljoner som måste tas ur välfärden eller genom en ökning av skatten. Det blir betydande belopp att betala. Det är ett av skälen till att Liberalerna anser att det här är ett bra sätt att arbeta på, när vi har så enormt stora behov av samhällsfastigheter och har så många seriösa aktörer på marknaden som är beredda att träda in och ställa

sitt kapital till välfärdens tjänst. Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 58

M a l i n E r i c s o n (FI): Jag yrkar bifall till Vänsterpartiets och Feministiskt initiativs gemensamma reservation i kommunstyrelsen.

§ 17 Genomförandebeslut gällande projekt modernisering och renovering av Stockholm Globe Arena m.m.

Anförande nr 59

Borgarrådet L a r s s o n (M): Fru ordförande! Fullmäktige! Det här är ett spännande ärende till. Det är fråga om ett genomförandebeslut gällande modernisering och renovering av Stockholm Globe Arena, det som vi nu kallar för Avicii Arena. Stockholms attraktionskraft är avgörande för en levande besöksnäring, som skapar jobb och bidrar till stadens ekonomi. En modern arena bidrar till besöksnäringen och Stockholm som evenemangsstad i världsklass. Avicii Arena invigdes som Globen 1989 och har sedan dess inte moderniserats eller renoverats. SGAF har arbetat med projektet sedan 2016. Det är därför glädjande att vi nu äntligen har möjlighet att besluta om ett genomförande.

Den modernisering som det här beslutet innebär är viktigt för Avicii Arena. Det kommer att handla om att vara en attraktiv arena även i framtiden. Arenorna i Globenområdet drog före pandemin till sig cirka 3 miljoner besökare per år. Med modern teknik och en modern upprustad arena är målet att det nu ska kunna komma ännu fler besökare. Projektet bidrar också till Söderstadens fortsatta utveckling och möjliggör en försäljning av den så kallade norra byggrätten. Hovet invigdes 1955, och byggnadernas nuvarande skick gör att arenan ändå ska betraktas som utjänt. När Hovet rivs kommer en ny och betydligt mer energioptimal underjordisk träningsrink att uppföras på samma plats där Hovet i dag står, vilket är viktigt för elithockeyn.

Ett projekt av denna storlek får med rådande omvärldsläge naturligtvis stor påverkan på våra byggkostnader. Kostnadskontroll kommer att bli av särskild vikt. Med anledning av att ishockey-VM 2025 ska genomföras i den moderniserade arenan är det mycket viktigt att projektets tidsplan hålls. Därmed yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 60

F r e d r i k L i n d s t å l (C): Ordförande, ledamöter, åhörare! Jag vill passa på att tacka borgarrådet Larsson som på ett förtjänstfullt och vältaligt sätt har förstört alla mina talepunkter i detta sammanhang! Låt mig därför se om jag kan komplettera i någon form.

Det här är förstås ett väldigt stort beslut, och jag vill också passa på att tacka ledningen för SGAF och även styrelsen som har drivit igenom detta arbete under en lång tid och på ett förtjänstfullt sätt.

Om jag får säga några ord om själva renoveringen kommer vi alltså att kunna träda in i ett helt nytt arenarum. Globen, eller Avicii Arena, har ju funnits sedan 1989, men nu tar vi verkligen den här arenan in i framtiden. Det har varit oerhört intressant att följa arbetet. Många namnkunniga aktörer, arenor runt om i världen och Openlab på KTH exempelvis har varit inne och tittat på det här, så det är ett långvarigt arbete som nu inleder sin slutfas, det vill säga själva genomförandet.

Tänk er till exempel att man kommer att kunna sitta högre upp. Det kommer att finnas fler läktare och fler loger. Som aktör kommer man att hitta en mycket bättre ekonomi i arenarummet, men det kommer också att finnas möjligheter till större flexibilitet för att väldigt snabbt kunna ställa om till olika typer av arrangemang.

Som borgarrådet Larsson nämnde friar vi också upp den norra byggrätten. Det vi faktiskt gör där är att skapa framtida möjligheter till en träningsrink för hockeyn, och vi möjliggör också för bostäder, kontor och dylikt – ett mycket attraktivt område som givetvis kommer att samspela med det området som växer fram med arenan, med Slakthusområdet och med allt det kringliggande arbete som sker.

Bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut!

Anförande nr 61

U l f W a l t h e r (S): Som ordförande Lindstål sa stod Globen klar 1989. Det första eventet var hockey-VM, på våren. Det var så länge sedan att till och med Sovjetunionen deltog – och vann.

Jag var tolv bast och gick på matcherna. Globen var en fantastisk ny arena med en kul form, den var modern och även om man satt högst upp på sjunde etaget kunde man följa de där små prickarna längst ned via de fyra jumbotronerna. Så stora tv-apparater hade jag aldrig sett förut. Jag var en liten grabb som befann mig i en stor och modern värld.

Nu har tiden sprungit ifrån Globen. Tidigt fick man hitta på speciallösningar för att lura örat på konserter. Ljus och annan teknik har också utvecklats sedan dess, och i takt med det har också besökarnas förväntningar på evenemangen ökat. Därför var det bra att den rödgrönrosa majoriteten förra mandatperioden initierade det här moderniseringsprojektet, och det är också bra att man under den här mandatperioden har utvecklat det och landat i ett förslag.

Det är en mycket kostsam reovering och modernisering – drygt 800 miljoner kronor om det mot förmodan skulle hålla budget. Det här är pengar som staden skulle kunna göra mycket annat för, men en hel del i det här är helt klart nödvändiga reoveringar och moderniseringar, till exempel tekniken, skalbarheten och den förbättrade akustiken genom paneler.

Sedan finns det en del som omfattar så kallade gondolläktare, och det är knappast helt nödvändiga moderniseringar. Detta handlar om premiumplatser. Det är här jag tycker att det politiska hantverket blir så viktigt. Ska vi prioritera premiumplatser med stadens pengar, eller ska vi i stället med det här lånet lägga pengarna på att bygga gymnasieskolor och simhallar som vi äger och driver i egen regi?

För oss socialdemokrater har två aspekter varit avgörande för att kunna ställa oss bakom det här förslaget. Det viktigaste är att de frekventa utövarna, det vill säga hockeyn, anser att gondolläktarna är viktiga för att man ska kunna fortsätta använda Globen som spelarena. Den andra aspekten är det som borgarrådet Larsson har pratat om, alltså att Stockholm ska förbli en attraktiv evenemangsstad. Det är något som fortsätter att vara viktigt, inte minst nu när Göteborg satsar på ett nytt Scandinavium.

Vi socialdemokrater har förstått att den grönbå majoriteten lovar att arenan ska bli klar till hockey-VM 2025. Med det löftet och med det kamerala påpekandet att bolaget måste hålla hårt i pengarna så att det inte drar i väg yrkar vi socialdemokrater bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 62

F r e d r i k L i n d s t å l (C): Tack, Ulf, för att du också redogjorde för flera av de spännande aspekter som komma skall!

Jag vill dock göra en liten sakupplysning. Nu när vi har det här viktiga avtalet klart med operatören Stockholm Live möjliggör det ökade antalet sittplatser och därigenom gondolläktare med premiumplatser för en bättre ekonomi för aktören, vilket de facto innebär en bättre hyresintäkt för bolaget och således staden. Det här är den typen av krav som internationella aktörer ställer på arenor, så nu kan vi också tacka ja till fler konserter och arrangemang som vi annars är vana vid att se exempelvis i Göteborg.

Anförande nr 63

U l f W a l t h e r (S): Nettovinsten i antalet sittplatser finns, men den blir inte särskilt stor och ska vägas mot den ökade kostnaden och fördyringen av arenan. Den ska också vägas mot att vi har investerat massor med pengar i en jättestor Stockholmsarena, Tele2-arenan.

Jag hoppas att det här blir en väl värd investering. Jag är inte helt övertygad men tillräckligt för att ställa mig bakom förslaget.

Anförande nr 64

T o b i a s J o h a n s s o n (V): Som många har påpekat stod Globen, eller Avicii Arena som den heter i dag, klar inför hockey-VM 1989. Den sägs fortfarande vara världens största sfäriska byggnad. Byggnaden har också blivit ett landmärke för staden.

Men efter 33 år är det dags för en liten ansiktslyftning där vi moderniserar och renoverar arenarummet och ger möjlighet att vid mindre evenemang krympa arenarummet. Vi skapar en ny entré och nya toaletter till Annexet, och så småningom blir det en rivning av Hovet samt en ny träningsrink under jord.

Moderniserings- och renoveringsprojektet möjliggör också en försäljning av byggrätter, vilket skulle kunna förbättra SGAF:s ekonomi. Det är en absolut nödvändighet. Vi vet att den dåliga ekonomin är en konsekvens av borgerlig experimentverkstad. År 2008 såldes stadens evenemangsbolag. Nu äger staden arenorna, och företaget Stockholm Live bedriver verksamheten.

Då, 2008, slöts ett hyresavtal som innebär att årshyran för Globen, Hovet och Annexet är någonstans mellan 1 och 3 miljoner. Nu har avtalet förhandlats om, men eftersom Stockholm Live suttit med trumf på hand kommer inte det nya avtalet att väsentligt förbättra SGA Fastigheters ekonomi. För att kunna genomföra den här moderniseringen tvingas vi också att förlänga det nuvarande avtalet i två år.

Men nu är läget som det är, och vi får acceptera omständigheterna och inte gråta över spilld mjölk. Det är bra att Avicii Arena moderniseras, och genom att man i framtiden kommer att kunna krympa arenarummet är förhoppningen även att Stockholmslagen ska börja vilja spela hockey i Globen igen. En ny träningshall kommer också att byggas under jord där Hovet står i dag. Det gör att vi kommer att kunna förbättra ekonomin.

Någonting att fundera på är dock att vi inte har något hockeylag i högsta serien, åtminstone inte under det kommande året, och därför finns det risk för att arenarummet kommer att vara lite för stort även efter en modernisering. Man kan därför fundera på om man även i framtiden kan behöva en mindre evenemangsarena med möjlighet till isyta.

Ordförande! Trots att vi är kritiska till saker som har hänt bakåt får vi acceptera omständigheterna. Därför yrkar vi bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 65

E w a L a r s s o n (MP): Väldigt kort vill jag säga att det här inte är någon spilld mjölk – det här är ett landmärke för Stockholm! Jag är väldigt stolt över att Ingemar Josefsson var modig och lyssnade på mig som satt bredvid och sa: ”Vi ska ha en rund arena! Den blir fantastiskt vacker!” Det fanns ju andra förslag som var uppe till debatt.

Sedan har det varit väldigt mycket snack om hockey hela tiden, och det är ju så att vad jag förde in och fick in i den beslutstexten var jämställdheten. Vi skulle också ha evenemang på denna fantastiska glob som tilltalade hela svenska folket, inte bara hockey som på den tiden var 100 procent manlig. I dag är det ju lite fler kvinnor som både utövar och tittar på hockey.

Det första jämställdhetsevenemanget var hästsporten som kom in i Globen – fantastiskt! Och de är ju kvar. Däremot har jag aldrig ställt upp på Tele2-arenan. Den är totalt onödig, men Globen är definitivt ingen spilld mjölk. Trots att vi varje år går in med skattemedel för att kunna klara av det här tycker jag att vi ska vara stolta över vårt fina runda härliga landmärke!

Anförande nr 66

T o b i a s J o h a n s s o n (V): Eftersom det ironiserades över att jag talade om spilld mjölk så vill jag säga att det handlade om ekonomin. Det är inte något fel på arenan. Det är en fantastisk arena som staden som helhet ska vara jättestolt över.

Det jag vänder mig emot när jag pratar om spilld mjölk är att vi har ett för dåligt hyresavtal, där vi får väldigt låga intäkter. Hittills har alltså hyran för Globen, Hovet och Annexet legat mellan 1 och 3 miljoner per år. Förra året betalade man ingenting i hyra. Om man tittar till exempel på vad vi själva tar för våra egna verksamheter kan jag ta som ett exempel att idrottsnämnden för Mälarhöjdens idrottsplats betalar 5 miljoner, för Zinkensdamms idrottsplats 7 miljoner och för Eriksdalsbadet 39 miljoner kronor. Det låter väldigt konstigt att vi tar så höga hyror för fastigheter som vi hyr ut till oss själva men bara 1–3 miljoner när vi hyr ut Globen, Hovet och Annexet. Det var därför jag pratade om spilld mjölk.

Anförande nr 67

E w a L a r s s o n (MP): Jag noterade att det var där mjölken spillde över för dig. För mig är glaset fullt med mjölk, därför att det här är en så fin arena. Däremot kan vi bara titta oss själva i spegeln, vi politiker, och göra bättre avtal. Jag konstaterade också att trots att jag tycker att den är så bra så går vi ju varje år in med skattemedel och finansierar, vilket förstås beror på att det kostar mer än vad vi får in från våra avtal.

Visst har du rätt i det att det borde ses över. Vi borde ha bättre politik och skriva bättre avtal. Men det är inte det jag diskuterar. Jag diskuterade det fantastiska landmärket!

§ 18 AB Svenska Bostäders nyproduktion av bostäder inom kvarteret Plankan 24, Södermalm

Anförande nr 68

Borgarrådet W e d i n (M): Det är precis som ordföranden var inne på: Det här är en gammal klassiker. Eftersom presidiet önskar att vi ska hålla det kort tänker jag inte gå igenom historiken kring detta projekt i detalj. Låt oss bara konstatera att vi har säkerställt att det ska vara en extern revision kring projektet när det slutgiltigt kommer i mål så att vi verkligen kan gå till botten med vilka lärdomar som måste dras kring detta projekt som har pågått så länge.

Det är tydligt redan nu att beslutsunderlaget till bolaget i flera omgångar har varit undermåligt, att byggprocessen inte har fungerat tillräckligt bra och att den löpande rapporteringen kring processen inte har varit tillfredsställande. Det finns mycket som vi måste kolla närmare på i historiken kopplat till det här projektet och bolaget Svenska Bostäder.

Nu står vi här i kommunfullmäktige och pratar om projektet ännu en gång. Det pratades om mjölk tidigare, och om vi ska vara ärliga har väl mjölken surnat lite på upploppet kring det här projektet, vilket är kopplat till att byggbolaget Serneke frånträdde Plankanprojektet.

Jag måste bara säga att det är helt oacceptabelt hur de har hanterat och betett sig kring detta. De lämnade en ovisshet i projektet och utökade kaoset för våra hyresgäster i ett läge där vi började ha ordning och reda. Nu står vi inför en juridisk tvist med bolaget. Att bara lämna på det här sättet är anmärkningsvärt i sig, och det finns fler exempel på hur de har agerat oseriöst gentemot andra kommunala bostadsbolag i staden men också mot andra kommuner i Stockholmsregionen som Nacka, Upplands-Bro och Sundbyberg – det finns flera exempel på där man hamnat i juridiska tvister, framför allt för att Serneke inte har kunnat säkerställa att tidplanen har hållits. Jag vill därför lyfta ett varningens finger till alla som står inför ett beslut om vilka byggbolag man ska använda här i staden.

Dessutom är det värt att tillägga att det nu kommit en statlig utredning som föreslår att kommunala allmännyttiga bolag inte ska behöva förhålla sig till lagen om offentlig upphandling. Jag vill verkligen välkomna det initiativet och att man går fram med det förslaget. Jag tycker att det vore väldigt positivt om vi kunde komma till beslut nationellt, för det skulle faktiskt innebära att vi hade mer kontroll från våra allmännyttiga bolags sida inför kommande beslut i att tydligare kunna säga nej till oseriösa byggföretag som man haft dålig erfarenhet av. Hade vi rent hypotetiskt kunnat undanta till exempel Serneke på ett sätt som vi inte kan göra i dag hade det, tycker jag, varit positivt, givet den erfarenhet vi nu har.

Nu går vi vidare med projektet. Vi vill färdigställa de här 117 lägenheterna, och i dialog med den egna styrelsen får man i ett senare skede ta ställning till om det är genomförbart att även slutföra de sista, återstående 45 lägenheterna inom ramen för kommunfullmäktiges beslutade budget.

Som sagt: Oseriös, opålitlig och oärlig upplever jag den här aktören. Låt oss nu gå vidare och skapa ordning och reda i ett projekt som har tagit alldeles för lång tid för Stockholms stad!

Anförande nr 69

Borgarrådet **L i n d b l o m** (V): Plankan är en utdragen historia, och vad Vänsterpartiet tycker, och hela tiden har tyckt, om det här projektet vet nog alla vid det här laget. Vi har motsatt oss det här från början, oavsett om vi har varit i majoritet eller opposition, haft ordförandepost eller vice ordförandepost.

Några av anledningarna till det är att det i nästan alla andra nyproduktionsärenden, Årstafältet och så vidare, alltid diskuteras att vi ska bygga slutna kvarter. Det är det som människor uppskattar allra mest – innergårdar och så vidare. Och det är precis det vi har i det här fallet: Det är en allmännyttig central fastighet med en stor och fin innergård som är oerhört uppskattad av hyresgästerna. Därför ställde vi oss redan från början emot att bygga där.

Vi visste också väldigt tidigt att det här var en tekniskt komplicerad fastighet – den är byggd ovanpå tunnelbanan bland annat – och att de nya lägenheterna skulle bli väldigt, väldigt dyra.

Vi ser också att det här projektet har blivit kraftigt fördyrat under hela mandatperioden. År 2019 låg investeringskostnaden på 597 miljoner kronor. År 2020, när vi fattade ett reviderat genomförandebeslut här, var vi uppe i 916 miljoner. Det ni fattar beslut om i dag är över 1 miljard kronor, och risken är stor för ytterligare fördyringar. Kostnaderna hade helt enkelt skenat redan innan Serneke sköt ut sig.

I december 2020 lade vi ett yrkande i styrelsen att vi skulle avbryta hela projektet. Jag jobbade personligen hårt för att vi faktiskt också skulle fatta det beslutet. Jag hade många samtal med styrelseledamöter och personer utanför styrelsen och sa: Är det inte dags att dra i nödbromsen nu?

Vi kan ju konstatera att om vi hade fattat det beslutet, om det faktiskt hade varit så att vi hade dragit i nödbromsen redan i december 2020, så hade vi inte befunnit oss i det läge vi är i i dag. Nu är vi i en situation där styrelsen i princip inte har några handlingsalternativ annat än att fortsätta på grund av den här juridiska tvisten.

Jag vill därför meddela att Vänsterpartiets samtliga ledamöter kommer att lägga ned sina röster, precis som jag gjorde i styrelsen. Hade man gått på vår linje i december 2020 hade vi inte befunnit oss i den situationen där vi befinner oss i dag.

Anförande nr 70

Borgarrådet **W e d i n** (M): Ordförande! Det finns som sagt en lång historik kring detta ärende. Det är väl uppenbart att om vi pratar om den här mandatperioden hade det varit ekonomiskt oansvarigt av oss att frånträda projektet i ett så slutgiltigt skede som vi ändå var inne i då. Vi står nu inför en juridisk tvist med aktören. Det kunde vi inte förutse då, och det gjorde inte bolaget i de gedigna utredningar som vi såg till att de gjorde då. Nu får vi stå på oss i den juridiska tvisten. Jag vill bara påpeka att det i

det läget hade varit ekonomiskt oansvarigt att göra något annat, för då hade staden åkt på kostnaderna som vi nu i stället ska tvista om.

Sedan vill jag bara påpeka att det vi pratar om här är alltså allmännyttiga hyresrätter i innerstaden. Jag blir förvånad över att Vänsterpartiet står och slår sig för bröstet över att man så stringent har försökt stoppa detta i vartenda givet läge. Det är ju annars ni som vurmar för allmännyttiga hyresrätter.

Anförande nr 71

Borgarrådet L i n d b l o m (V): Vi vurmar för allmännyttiga hyresrätter med hyror som vanliga stockholmare har råd att betala.

Det här kommer att bli bolagets dyraste nyproduktion i historien. Vi talar om normhyror långt över de nivåer vi har sett i Stockholm. Det är oerhört dyra lägenheter och också en oerhört stor del av bolagets investerade kapital. Hade vi tagit de här pengarna, över 1 miljard, som vi lägger på dessa drygt 100 lägenheter och lagt dem på något annat, till exempel Stockholmshus, hade vi fått mer än det dubbla.

Fördyringarna startade långt innan Serneke sjabblade till det. Som sagt, mellan 2019 och 2020 ökade kostnaderna från 597 miljoner till 916 miljoner. Jag tror att 2020 hade varit ett väldigt bra tillfälle att faktiskt bromsa. Vi var flera i styrelsen som övervägde det då, alltså bortsett från Vänsterpartiet. Det hade inte alls varit omöjligt.

Det här projektet borde inte ha kommit till, men vi borde ha dragit i nödbromsen när det fanns möjlighet.

Anförande nr 72

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (MP): Ordförande, fullmäktige, åhörare! Från Miljöpartiets sida vill vi bara lyfta fram att det här har varit ett besvärligt ärende, både tekniskt, mänskligt och ekonomiskt. Det är bra att man nu genom uppdelning i två separata ärenden ger styrelsen i Svenska Bostäder valfrihet att gå vidare endera med bägge delarna eller bara en del av projektet.

§ 20 AB Familjebostäders nyproduktion av bostäder i kv. Oldmästaren, Nockebyhov

Anförande nr 73

M a r t i n W e s t m o n t (SD): Ordförande! Jag vill yrka bifall till vår dukade återremiss.

Anförande nr 74

Borgarrådet W e d i n (M): Ordförande! För att inte ha en onödigt lång debatt om detta: Givetvis ska byggnation ske varsamt och med hänsyn till de lokala förutsättningarna. Jag antar att det är det som Sverigedemokraterna är ute efter här. Då vill jag bara säga att sedan projektet påbörjades har man ändrat inriktning, utformning och omfattning, detta för att det ska smälta in och fungera på platsen. Exempelvis har ett antal lägenheter försvunnit, och takets utformning gör att takfoten är cirka en våning lägre mot gårdssidan än den befintliga bebyggelsen. En annan viktig parameter har varit gestaltningen, och alla hus har stående träpanel på fasaderna.

Jag vill därför säga att vi har jobbat med det som Sverigedemokraterna nu för fram. Givetvis ska vi bevara själ och hjärta i alla områden som vi bebygger. Det gäller även här. Jag tycker att man har tagit hänsyn gällande höjd och gestaltning för att det ska passa in i området. Förslaget om återremiss blir därför lite märkligt, eftersom huset i praktiken mot de boende blir ungefär lika högt som det som Sverigedemokraterna föreslår i sin återremiss.

Anförande nr 75

P e t e r B a c k l u n d (L): Ordförande, ledamöter! Vi tycker också att det är ett väldigt bra projekt. Det är hyresrätter i ett attraktivt område. Det blir lite blandade storlekar, ettor till fyror. Det blir också stående träpanel. Man har jobbat jättemycket med utformning.

Vi är väldigt nöjda. Någonting som vi liberaler särskilt vurmar om är förstås LSS-bostäder som också kommer in i det här området. Bifall till kommunstyrelsens förslag! Vi tycker att det är ett jättebra projekt.

§ 23 Stadsgemensam visselblåsarfunktion

Anförande nr 76

Borgarrådet **W a n n g å r d (S)**: Ordförande, fullmäktige! Att kunna rapportera om missförhållanden på sin arbetsplats är en grundläggande rättighet och en förutsättning för ett tryggt arbetsliv. Grundläggande är också att det ska ske utan risker för reprimander.

Vi har tyvärr i närtid sett exempel på den värsta sortens hantering av personal som visselblåser. Jag tänker såklart på situationen i Attendo Sabbatsbergsbyn under pandemin. En anställd larmade om svåra missförhållanden och drabbades därefter av reprimander av företagsledningen inom Attendo. En förundersökning om brott mot meddelarskyddet pågår, och det är välkommet.

Den här situationen är ett allvarligt exempel på hur det kan gå när skyddet för de anställda att uttala sig om sin arbetsplats är för svagt, för att inte säga obefintligt. Därför är det mycket välkommet att staden nu inrättar en stadsgemensam visselblåsarfunktion.

Vi socialdemokrater anser i huvudsak att man landat rätt i det nya reglementet, men vi har ett par synpunkter. Det gäller framför allt hur privata aktörer och underleverantörer kan inkluderas i den stadsgemensamma funktionen. Den nya lagstiftningen gäller också privata företag men endast om man har över 50 anställda. Det betyder att många verksamheter som upphandlas av staden inte inkluderas.

Vi menar att privata aktörer som bedriver verksamhet finansierad med kommunala medel på något sätt måste inkluderas i visselblåsarfunktionen. Även underkonsulter och underleverantörer som används i staden bör kunna omfattas av en visselblåsarfunktion.

Staden har även ett arbete att göra för att säkra hanteringen av upphandlad verksamhet som bryter mot meddelarfriheten, eller andra avtalsbrott för den delen. Att Attendo kunde agera som man gjorde utan några som helst konsekvenser från stadens sida är ett misslyckande. Vid solklara brott mot ingångna avtal måste staden kunna upphäva avtalen. Vi menar att en översyn krävs av hur man ska jobba med att anmäla missförhållanden.

Bifall till vår reservation i kommunstyrelsen!

Anförande nr 77

A n d r e a H e d i n (M): Ordförande! Det här är ett viktigt ärende om vår visselblåsarfunktion i staden. Bakgrunden till det här är ju det EU-direktiv som antogs 2019 och som sedan har blivit svensk lag. Det kräver att alla offentliga verksamhetsutförare senast nu i sommar ska ha inrättat en rapporteringskanal för sina medarbetare att kunna slå larm om missförhållanden.

Lagar och riktlinjer är en viktig sak, men för en trygg och framgångsrik verksamhet räcker det inte bara med lagstiftning. Jag tror att alla vi som har varit anställda någon gång, inte minst i offentlig verksamhet, vet hur viktig också kulturen i arbetsgruppen

är i vardagen: hur vi bemöter varandra som kollegor, hur chefen bemöter en när man kommer med synpunkter, hur arbetsledaren bemöter en, hur introduktionen ser ut. Har vi en kultur där vi uppmuntrar ständiga förbättringar, där medarbetare kan komma med egna initiativ men också slå larm långt mycket tidigare innan ett missförhållande sker? Alla vi som är politiker har också ett ansvar. Hur pratar vi om fel och brister på våra sammanträden? Dömer vi, eller använder vi dem för att lära oss?

I dag i staden jobbar man aktivt med APT:er, med introduktioner och hur man använder medarbetarundersökningen. För personer som vill bli ledare i staden eller fortsätta sin ledarutveckling finns även program som de personerna får gå där man jobbar med detta. Det är där det börjar. Det är där vi beskriver hur kulturen i staden ska vara så att man alltid, oavsett vilken roll man har eller hur länge man har varit anställd, vågar säga till och göra sin röst hörd.

Därutöver implementeras nu den här funktionen. Naturligtvis har vi också alltid den lagstadgade meddelarfriheten i våra upphandlingar med aktörer som bedriver verksamhet åt staden. Bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut!

Anförande nr 78

T o r u n B o u c h e r (V): Ordförande, fullmäktige, åhörare! Jag ska börja med att yrka bifall till vår reservation i kommunstyrelsen, som vi har tillsammans med Socialdemokraterna och Feministiskt initiativ.

Eftersom vi tydligen vill åka båt i kväll tänkte jag ta mig friheten att helt enkelt instämma i det som Karin Wanngård beskriver som hände på Attendo å ena sidan och å andra sidan det hon tog upp angående de verksamheter som har under 50 anställda. Allt det där går att läsa i vår reservation.

Sammanfattningsvis är det viktigt att vi säkrar att personer som visselblåser inte drabbas av reprimander eller sanktioner. Det är också viktigt att likställigheten värnas så att visselblåsning gäller all verksamhet som finansieras med skattemedel.

Som sagt: Det är mycket bra att sekretesskyddet nu har stärkts i visselblåsarlagen och att vi får en stadsgemensam visselblåsarfunktion. Vad som också är viktigt är att se till att staden verkligen kommunicerar ut detta på bästa sätt till alla medarbetare och att fackliga organisationer får möjligheter att följa uppföljningen av de nya funktionerna.

Anförande nr 79

A n n a R a n t a l a B o n n i e r (FI): Jag ska börja med att yrka bifall till vår gemensamma reservation i kommunstyrelsen.

Det mesta är sagt av Karin och Torun. Det är viktigt att vi har det här i staden, och det är jättebra att det införs. Men det måste gälla även privata utförare så att det blir likvärdigt. Det handlar om att både personalen och brukare i verksamheter som drivs av privata aktörer som finansieras av staden ska ha samma rättigheter, det vill säga att personalen där ska ha samma möjligheter till den här visselblåsarfunktionen och samma sekretesskydd. Vi ska inte nöja oss med mindre bara för att det inte är vi själva som driver verksamheten.

Med det vill jag yrka bifall till vår gemensamma reservation.

Anförande nr 80

V i v i a n n e G u n n a r s s o n (MP): Ordförande, fullmäktige! Jag är väldigt glad att vi äntligen kan yrka bifall till att införa en visselblåsarfunktion i Stockholms stads verksamheter. Det har länge varit ett önskemål från Miljöpartiet att få en god arbetsmiljö och att detta omfattar en trygghet för personalen att våga påtala eventuella missförhållanden utan repressalier.

Vi hade redan för 22 år sedan en motion här i fullmäktige om just den här saken. Det är väl ingen som minns Eivor Karlsson nu, men i vilket fall som helst hade hon den motionen här. Därför är detta glädjande. Miljöpartiet har också haft liknande riksdagsmotioner i ämnet, så det är någonting som vi har jobbat för ganska länge.

Därför var vi naturligtvis med på att i budgeten för 2022 besluta om att kommunfullmäktige skulle ha det och att kommunstyrelsen skulle inrätta en stadsgemensam visselblåsarfunktion. Det förtjänar ändå att lyftas här och det gjorde även Andrea Hedin, att detta faktiskt var ett EU-initiativ. Det var ett direktiv, och ett direktiv är direkt verksamt i medlemsländerna, så även om vi inte hade gjort en lag hade vi varit tvungna att följa det. På något sätt har vi liksom blivit skjutsade över tröskeln av EU, kan man väl säga.

Vi är ändå glada att vi har fått det här, att vi har lyckats att få igenom ett beslut som vi ändå inte kan undkomma. Vi välkomnar att vi äntligen får säga ja till den här förbättringen av personalens meddelarfrihet. Nu återstår bara att faktiskt informera all personal om vad det är som verkligen gäller, för i beskrivningen finns ju att man måste göra på ett visst sätt. Därför är det väldigt viktigt att det meddelas till personalen hur det här ska gå till.

§ 24 Starka team och friskvårdsbidrag – förslag till tillfälligt förstärkta medel

Anförande nr 81

Borgarrådet K ö n i g J e r l m y r (M): Ordförande! Det här ärendet tillkom efter pandemin. Vi från stadens sida känner att vi vill tacka personalen och visa vår uppskattning.

Det har funnits planer på att man skulle ha stora konserter eller olika former av aktiviteter. Men ända fram till februari kom det restriktioner, så det har varit svårt att planera för detta. Då kände vi ändå att landets högsta friskvårdsbidrag för alla anställda är ett sätt att fortsätta att visa vår uppskattning och visa att vi vill satsa på personalens hälsa framåt.

Det här kan man använda som man känner för inom friskvårdsbidragets gränser. Det kan vara alltifrån mindfulness och yoga till mer aktiva aktiviteter som gym, dansklasser och annat. Men som sagt, det här är någonting som utgår för alla och även för privata utförare.

Eftersom det kan se olika ut har man också möjlighet att inom arbetslaget få en ersättning på 2 000 kronor per medarbetare för att göra en aktivitet. Det kan också vara utifrån verksamhetens behov och önskemål, vilket vi var inne på lite tidigare i dag. Det här tycker vi är ett sätt att visa att vi vill stärka upp det hälsofrämjande arbetet.

Det handlar givetvis också om att dra lärdomar. Det finns många lärdomar att dra, och även Coronakommissionen nationellt pekar ju på en hel del slutsatser. Vi ska komma ihåg att en viktig slutsats var att kommunerna glömdes bort. Det står väldigt klart och tydligt. Jag har själv tagit del av Coronakommissionens hundratals sidor, och det är entydigt så. Vi nämns också, för vi hemställde väldigt tidigt till regeringen att vi behövde skyddsmaterial och annat, och det gavs inte.

Det här är viktiga lärdomar att ha med sig framåt också för staden. Då handlar det om att fortsätta att satsa på språkutveckling i våra verksamheter, på kompetensförsörjning. Därav har vi också skrivit in specialistundersköterskor inom geriatrik och demens i budgeten. Men det handlar givetvis också om friskvårdsinsatser.

Parallellt med detta känner vi alltså att vi har en stark budget för äldreomsorgen i år som vi vill fortsätta att stärka. Vi har minskat visstidsanställningarna. Vi satsar nu också på friskvårdsbidrag även för de lärare och förskollärare som har dragit ett tungt lass under den här perioden. Det är många yrkesgrupper som har hjälpt till, och det visar också styrkan i staden under pandemin att det var så många verksamheter som ställde om och tillverkade alltifrån skyddsmaterial och hjälpte till med logistik. Det gällde inte bara Stockholm, utan man hjälpte hela länet. Vi hade en logistikkedja som omfattade 26 kommuner till slut, så det är klart att här fanns det en beredskap och en uppslutning som vi sällan har sett maken till.

Jag hoppas därför att det väldigt höga friskvårdsbidrag som vi nu lägger fram kan innebära att vi fortsätter att främja hälsan för våra anställda och att det här är någonting som lever kvar. Som vi lägger fram det nu är det för två år. Vi ser också fram emot de aktiviteter som våra medarbetare nu får möjlighet att genomföra.

Med detta yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 82

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Ordförande, fullmäktige! När det gäller just ärendet om friskvårdsbidrag väljer ni att öka schablonen för 2023. Varför inte 2022? Jag förstår ju idén med att skjuta kostnaderna till 2023 men varför inte redan 2022? Varför ska man vänta?

Anförande nr 83

Borgarrådet K ö n i g J e r l m y r (S): Ordförande! Tack för frågan! Vi har ju möjlighet att via central medelsreserv och annat tillskjuta medel för friskvårdsbidraget och sedan i schablon framåt, eftersom budgeten redan är lagd. Det finns alltså en finansiering för detta framåt.

Anförande nr 84

Borgarrådet L i n d b l o m (V): Min man är barnskötare och anställd på en av Stockholms stads förskolor, och medan många av oss i den här salen kunde jobba hemifrån eller till och med dra ut på landet, om man har ett sådant, och jobba därifrån var han och hans kollegor tvungna att sätta sig på tunnelbanan varje enskild morgon, ta sig till jobbet, utsätta sig själv för smitta och sedan ta hem smittorisken till sin familj. På samma sätt var det för lärare, sjuksköterskor, vårdare, undersköterskor, fritidspersonal och så vidare. Det var väldigt, väldigt många som visade väldigt, väldigt tydligt vilka det är som är de verkliga samhällsbärarna.

Jag tycker såklart att det är väldigt fint att finansborgarrådet pratar om att ”tacka personalen” på det här sättet. Jag tycker dock att det är tråkigt att man inte valde att tacka personalen till exempel i december 2020 när vi föreslog en coronabonus på 5 000 kronor till stadens anställda, eller i december 2021 när vi återigen föreslog en coronabonus på 5 000 kronor till stadens anställda.

Nu kommer tacket, och jag vet inte om det har någonting att göra med att det är tre månader kvar till valet, för hittills har man bara avfärdat behovet av särskilda insatser.

Jag tycker att vi borde ha tackat personalen redan för två år sedan och inte sparat det till valfläsk, men med det sagt tycker jag såklart att det är bra. Jag tror att det är viktigt att vi som arbetsgivare lägger väldigt stora resurser på friskvård. Jag tror att det lönar sig. Men jag tror också att vi på sikt behöver fundera kring friskvårdsbidraget generellt och också hur möjligheten att ta ut friskvårdstimme ser ut i olika delar av staden.

Det vi vet redan i dag är att det är väldigt stora skillnader på hur friskvården ser ut i olika förvaltningar och bolag. Vi vet att de tekniska förvaltningarna generellt har mycket mer generösa regler än vad man har inte minst inom stadsdelarna. Vi vet också att en friskvårdstimme som man har rätt till i många förvaltningar och bolag ska tas ut i den mån verksamheten tillåter. Jag jobbade på ett LSS-korttidsboende i drygt åtta år och hade rätt till den här friskvårdstimmen, och jag kan väl säga att på åtta år tog jag ut min friskvård en gång. Jobbar man i den typen av verksamhet inom LSS, förskola eller så är det inte som att man lämnar sina kollegor och bara går. Man stannar kvar.

Därför tror jag att vi på sikt behöver titta på möjligheten att förlägga friskvårdstimmen i början och slutet av arbetsdagen men framför allt faktiskt titta på att korta arbetstiden. För det som man behöver inom till exempel hemtjänsten kanske inte är promenad utan möjlighet att styrketräna, och det tar betydligt mer än en timme.

Med det sagt: Positivt. Synd att det dröjde till valrörelsen innan förslaget lades på bordet. Bifall till Vänsterpartiets reservation, som delvis är ett bifall till detta förslag.

Anförande nr 85

R o b e r t M j ö r n b e r g (V): Ordförande, ledamöter, stockholmare! Friskvård är något så unikt som en sak som båda parterna på arbetsmarknaden gillar och uppskattar, det vill säga arbetsgivarna såväl som arbetstagarna ser stora vinster med friskvården och de positiva effekter som den ger. Just den delen av ärendet tycker jag är väldigt positiv.

Det brukar sägas från forskningens sida att varje investerad krona i friskvård ger 1,50 tillbaka. Men jag har även hört betydligt högre siffror på hur mycket det ger tillbaka i positiva effekter. Det vi vet med säkerhet är att arbetstagare som använder sig av friskvård mår bättre, är friskare och har långt lägre sjukfrånvaro. Det är glädjande att ni ser det, sent omsider.

Delar av det som Clara Lindblom tog upp i sitt anförande ligger till grund för att vi ändå väljer att reservera oss mot detta beslut. Grunderna har ni delvis hört henne berätta om.

Den främsta delen för mig är kraven på de privata utförarna, hur vi garanterar att det här inte blir till vinst i deras fickor. Sedan har jag även frågor om hur vi har framtidssäkrat det här så att det inte tar slut sedan, när vi inte har ett val framför oss.

Som vi nämner i vår reservation finns det andra åtgärder och insatser som vi skulle kunna genomföra som skulle ge ännu större fördelar i kombination med ökad friskvårdspeng. En av dem är till exempel arbetstidsförkortning med bibehållen lön, vilket vi vet har väldigt stora effekter på de anställdas hälsa och välbefinnande. Sedan har vi även grundbemanningen som är något vi har pratat om under hela den här mandatperioden och långt innan dess, vilket är ett måste för att man ska må bra på jobbet.

Avslutningsvis märks det verkligen att det är mindre än hundra dagar kvar till valet. Tackar personalen gör man genom att ha bra villkor hela tiden. Jag yrkar bifall till Vänsterpartiets reservation.

Anförande nr 86

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Ordförande, fullmäktige! Medarbetarna är verkligen Stockholms stads absolut viktigaste resurs. Varje insats för att vara en attraktiv arbetsgivare är alltid välkommen. Enligt stadens personalpolicy ansvarar stadens chefer för att arbeta för en god arbetsmiljö och för ett gott arbetsklimat på arbetsplatsen. Att erbjuda bra villkor för friskvård och fysisk aktivitet är en viktig del i det här arbetet.

Det finns i dag stora skillnader på hur stort friskvårdsbidraget är och hur det är utformat i staden. Fackförvaltningarna har generellt högre ersättning än stadsdelsförvaltningarna, och det är inom stadsdelsförvaltningarna som en stor del av omsorgspersonalen är anställd. Ändå är det skillnad.

Om detta har vi skrivit en motion i fullmäktige, där vi föreslog att staden skulle göra en översyn av friskvårdsbidraget utifrån ett jämställdhetsperspektiv där vi särskilt ville genomlysna omotiverade skillnader. Det här står vi fast vid. Vi föreslog också att friskvården i staden ska förstärkas, särskilt till verksamheter som i dag har en liten förmån men där behoven är som störst. Finansborgarrådet valde då att inte bifalla motionen, med motiveringen att det ska finnas en flexibilitet så att stadens nämnder kan utforma sina egna förmåner.

Det är naturligtvis välkommet att finansborgarrådet i och med detta nu bytt åsikt och anser att det ska vara en likställighet mellan stadens anställda. Om detta har med valet att göra låter jag vara osagt.

Vi anser att det här ärendet är problematiskt när det kommer till privata utförare. Det ökade anslaget för friskvårdsbidrag måste vara förenat med ökat krav på att friskvårdsbidraget de facto tas ut. Som ärendet är utformat riskerar stödet att inte nå anställda hos privata utförare utan i stället leda till ökad vinst hos företagen. Det är inte syftet.

Förslaget bör vara utformat så att det ska gälla framöver, det vill säga inte vara tidsbegränsat över en valperiod. Därmed önskar jag att kommunfullmäktige bifaller Socialdemokraternas reservation i kommunstyrelsen.

Anförande nr 87

Borgarrådet K ö n i g J e r l m y r (M): Ordförande! Det här med valfläsk... Här finns en genuin ambition från vår sida att göra någonting för medarbetarna, medan Karin Wanngårds regering strösslar ut bidrag för det ena och det andra. Det är bensinbidrag och elbidrag och allt som kommer via presskonferenser. Där ska man nog ändå hålla låg profil.

Det här är en genuin ambition att stärka medarbetarnas både fysiska och mentala hälsa framåt, också med den tanke på den kraftansträngning man gjort under pandemin.

Därför gör vi detta. Det blir likvärdigt. Vi jobbar för att det ska vara ett enhetligt, högt bidrag. Det vi nu erbjuder våra medarbetare är nog det högsta i landet, och det går även till de privata, för även de har gjort oerhörda insatser under pandemin.

De privata utförarna ska redovisa hur de har använt detta, så det kommer att bli en uppföljning som också ska redovisas för kommunstyrelsen. Det kommer alltså både att bli en likvärdig ersättning till de fristående aktörerna och en uppföljning.

Anförande nr 88

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Ordförande! Det är fascinerande att höra att finansborgarrådet som för ett år sedan värnade om flexibiliteten och att det skulle vara olika om man jobbade på en fackförvaltning eller en stadsdelsförvaltning nu säger att

likställigheten är det absolut viktigaste. Vad beror det på att hon ändrat åsikt så fort? Det kan man ändå undra.

När det handlar om friskvårdsbidraget önskar jag fortfarande att det ska vara hög ersättning för alla enligt likställighet och inte bara gälla ett valår. Det här har staden råd med för lång tid framöver!

Anförande nr 89

A n n a R a n t a l a B o n n i e r (FI): Ordförande, fullmäktige! Som anställd inom Stockholms stads socialtjänst får jag väl säga tack för presenten, eller någonting.

Jag ska börja med att hänvisa till vår reservation tillsammans med Socialdemokraterna. Även om också jag fick jobba hemma en del så var jag en av dem som satt på tunnelbanan fram och tillbaka till Rinkeby–Kista stadsdelsförvaltning, som också var en av de mer utsatta förvaltningarna under corona. Vi är överens om att det är bra att man höjer friskvårdsbidraget. Vem ska vara emot? Ingen. Men däremot är det rimligt att man tittar på om det här skulle avstanna, för vad sänder man för signal till ledamöterna då? Nu sänker vi friskvårdsbidraget! Då gör man sig till en mindre attraktiv arbetsgivare, för om jag får vara ärlig: Det är ju ingen som kommer att tänka att det här bara var ett tack för allt jobb vi gjorde under corona, och nu är det liksom slut med det så nu sänks friskvårdsbidraget. Tvärtom kommer folk att reagera på det, så jag vill se den majoritet som tar bort det här. Det kanske är det man lägger upp för nu; jag vet inte.

Dessutom är det jätteviktigt att det följs upp med privata aktörer så att det här inte går till spillo och man helt enkelt använder skattepengar till någonting som bara blir vinst för privata utförare och inte går till ökad hälsa för medarbetarna.

Som redan har lyfts här skulle jag verkligen vilja lyfta behovet av att möjliggöra för att ta ut friskvård. Jag har enormt många kollegor som aldrig tar ut friskvård, eftersom man faktiskt inte hinner. Att klämma in en timme är svårt. När hela den här grejen med friskvård infördes var det med visioner om att alla medarbetare skulle gå ut på lunchpromenad ihop. Det görs väldigt sällan, i alla fall där jag jobbar. Jag vet inte om andra har andra erfarenheter. I stället använder man det för att kanske få gå och träna. Man använder friskvårdspengen till något gymkort, och så går man och tränar. Men det tar mer än en timme, och då är risken att man inte använder det alls eller inte tar lunch, och då blir det lite kontraproduktivt.

Om man menar allvar med att dels tacka medarbetare, dels att friskvårdstimmen ska tas ut tycker jag verkligen att man måste se över möjligheten att faktiskt göra det. Det handlar om bemanning, och det handlar också om chefers attityd kring friskvård. Man ska kunna känna att det är okej att ta friskvård utan att behöva kolla av med alla sina kollegor att man går.

Med detta sagt yrkar jag bifall till vår gemensamma reservation med Socialdemokraterna.

Anförande nr 90

Borgarrådet K ö n i g J e r l m y r (M): Ordförande! Jag ser inte att den här bonusen från vänstersidan är långvarig heller, utan det är ju också i form av ett tack och en ersättning för allt det arbete man har gjort. Även det kan ifrågasättas i så fall.

Det här har vi sett som ett sätt att efter exceptionella insatser visa vår tacksamhet genom förstärkta hälsoinsatser. Sedan får vi se. Nu är det två år, så det är ändå någorlunda långsiktigt.

Det finns behov av flexibilitet. Vissa kan ju till och med bli ännu mer stressade över att tvingas ta ut friskvård på arbetstid. Därför är friskvårdsbidrag bra. Det är klart att vill man kunna träna på arbetstid ska man kunna göra det, men man ska också kunna ta del av friskvårdsbidraget och göra det på tider som kanske passar en bättre utifrån familjesituation, hur man bor och vilka intressen man har. Bidraget kan ju användas för en bredd av aktiviteter, och den anläggning man vill använda ligger kanske inte nära arbetsplatsen. Det finns många orsaker till behovet av flexibilitet, och det är därför friskvårdsbidraget är viktigt.

Anförande nr 91

A n n a R a n t a l a B o n n i e r (FI): Jag argumenterar inte emot att friskvårdsbidraget är viktigt, men jag tycker att det ska vara långsiktigt vilket jag tycker har hörts från den här sidan men inte från den sidan, under den här debatten i alla fall.

Jag menar allvar med att jag tror att om man går in och tar bort det här, då gör man sig själv en otjänst som arbetsgivare, för det är ingen som kommer att sitta och tänka att för två år sedan var det här ett tack och nu är det inte tacksamt längre, utan nu återgår vi till något slags vanligt otack. Det är ett medskick, förhoppningsvis inte till Anna König Jerlmyr eftersom jag tänker att hon inte kommer att styra i den här staden efter valet. Men till den som gör det är det ett medskick.

§ 25 Ändring av reglementen för vissa facknämnder och stadsdelsnämnder

Anförande nr 92

Salar Rashid (S): Ordförande! I kommunpolitiken har vi politiker många olika verktyg och redskap som kan komma till användning. Oftast tacklar vi problemen med en förankring i verkligheten och med våra politiska ideal i ryggen. Givetvis bör målet och utgångspunkten vara att besluta om att göra det bästa möjliga för allmänheten och för stockholmarna.

Men i ärlighetens namn blir jag inte riktigt klok på detta ärende, eftersom den föreslagna revideringen av arbetsmarknadsnämndens reglemente avser att arbetsnämnden upphandlar förmedlingen av ställföreträdare. Ingenstans i behandlingen av ärendet står det varför det skulle vara en bra och god idé till lösning.

Det är lite som att politiken säger: Vi har egentligen inga bra lösningar på problemet, men vi beundrar och respekterar problemet och därför ska vi upphandla och kommersialisera förmedlingen av ideella uppdrag av gode män och förvaltare. Varför det skulle vara bra kan som sagt var ingen svara på. Om det skulle vara bra för den berörda målgruppen eller för funktionen kan man inte heller svara på.

Värt att nämna är att Göteborg och Malmö har valt en annan väg. De har valt att anställa alla sina företrädare. Det är inte heller så konstigt eftersom ingen egentligen har vågat sig på en sådan här konstruktion, ett sådant marknadsexperiment, när det kommer till att tillgodose behoven för de allra sköraste i vårt samhälle.

När förmyndarnämnden skulle besluta om upphandlingen av förmedling våren 2020 skrev Överförmyndarförvaltningen i sitt tjänsteutlåtande att upphandlingen kommer att leda till att nämndens kostnader kommer att öka. Den här kostnadsökningen lär stå fast. Vi tror inte att någonting har förändrats. Att upphandlingen kommer att leda till ökade kostnader borde egentligen tala för att arbetsmarknadsförvaltningen, och nämnden för den delen, inte hade upphandlat förmedlingen av ställföreträdare.

Man hade inte heller behövt vänta i två år för att få en lösning. Läget är som sagt akut, och många behöver en ställföreträdare. Vi hade omgående kunnat anställa ett flertal ställföreträdare i egen regi. Det har man delvis valt att göra, kan man säga. Men jag tycker faktiskt att de allra svagaste i vårt samhälle hade kunnat få sina behov tillgodosedda mycket tidigare. Då hade vi kanske sluppit vänta, och vi hade också sluppit det här experimentet som vi inte vet vad det kommer att leda till.

Anförande nr 93

Johan Nilsson (M): Ordförande! Tack, Salar! Jag tänkte svara på din första fråga. Du inledde med att säga att ingenstans i det här ärendet står det att det är en bra lösning och att det är marknadsexperiment och så vidare. Det är ju två olika frågor.

Du lyfter nu in en politisk fråga huruvida ställföreträdare ska upphandlas eller inte. Det här ärendet, reglementet, reglerar ju vad nämnderna ska ägna sig åt och inte. Vi har ju sällan någon diskussion om varenda punkt i reglementet, utan det kommer ju någonstans ifrån och det gör det även här.

Det kommer från fullmäktiges budget både 2021 och 2022, där fullmäktige efter en politisk debatt och omröstning här i salen ändå har beslutat att förmedlingstjänster ska upphandlas. Om fullmäktige har beslutat det måste ju arbetsmarknadsnämnden få ett korrekt reglemente så att nämndens uppgifter finns tydligt reglerade. Det är det vi justerar här i detta ärende, för att det ska överensstämma. Det är svaret på frågan var det finns någonstans: i budget.

Anförande nr 94

Salar Rashid (S): Tack för svaret, Johan Nilsson! Jag kan säga så här: Det här ärendet har ju behandlats i arbetsmarknadsnämnden, och inte heller där får man riktigt svar på varför det skulle vara en så god och bra idé. Hade man varit ärlig hade man upphandlat allt. Nu har man valt att anställa några, men sedan har man valt att upphandla en del.

För mig blir det här väldigt konstigt. Antingen litar man inte på sina egna system eller så vill man testa ett nytt system – eller så vill man återigen, som jag är inne på, experimentera. Ingen annanstans använder man sig ju av den här modellen för den grupp som är allra skörast. Men dem ska vi experimentera med. Jag tycker att det är på sin plats att man gör rätt här och ser till så att vi anställer alla i egen regi.

Johan Nilsson har helt rätt; det är nämligen så att man justerar. Men det är ett sätt för oss att få upp frågan eftersom den inte har behandlats här i fullmäktige.

Anförande nr 95

Borgarrådet Ern Lund (C): Ordförande! Johan Nilsson svarade delvis på frågan. Egentligen sa du det själv på slutet, Salar: Anledningen till att ni har lyft den här frågan nu är att ni vill lyfta frågan i fullmäktige. Det handlar alltså inte om ärendet som vi har framför oss, utan ni vill debattera frågan om ställföreträdare, här i fullmäktige. Då kan man antingen skriva en motion, använda frågestunden eller skriva en interpellation.

Vi har hanterat den här frågan i nämnden. Det gjorde vi i november då vi hade ett ärende just om upphandling av förmedling av ställföreträdartjänster. I morgon har vi ju arbetsmarknadsnämnd, och då fattar vi beslut om att inrätta en enhet hos arbetsmarknadsförvaltningen där vi kommer att anställa ställföreträdare.

Anledningen till att det här är bra, ja, det är för att vi behöver fler ställföreträdare. För oss är det inte antingen eller, utan vi tror att vi behöver fler vägar för att nå detta.

Anförande nr 96

Salar Rashid (S): Återigen, man har inte testat det här i någon annan kommun. Göteborg och Malmö väljer att göra annorlunda. Men konstigt nog ska vi upphandla den här förmedlingstjänsten. Och återigen ska det beröra de allra sköraste.

Jag måste bara säga att jag tycker att det här är anmärkningsvärt, och jag tycker också att det är på sin plats att man åtminstone vågar tala för sitt förslag och vilka konsekvenser det skulle kunna ge. I det här läget vet vi att kostnaderna kommer att öka, men vi vet inte om man kommer att få fler gode män genom den här upphandlade förmedlingstjänsten.

§ 26 Flyktingmottagande i Stockholms stad med anledning av händelseutvecklingen i Ukraina

Anförande nr 97

Borgarrådet K ö n i g J e r l m y r (M): Ordförande! Detta är ett enigt ärende vilket gläder mig. Men jag vill ändå säga ett par ord.

Vi stod inför en situation efter den 24 februari där vi inte riktigt kunde sia om hur utvecklingen skulle se ut. Nu, ett antal månader senare, kanske nyhetsmedierna har minskat rapporteringen, men fortfarande pågår ett allvarligt, blodigt krig i Ukraina. De behöver fortsatt vårt stöd.

Det är många människor som har flytt; vi talar miljontals. En hel del har återvänt, men det är viktigt att vi som nation, inom EU-samarbetet men också som stad, visar vår solidaritet med Ukraina varje dag på alla sätt som vi kan.

Vi bestämde oss tidigt för att inte invänta de nationella myndigheterna, för vi upplevde att det var ganska senfärdigt däriifrån. Det var mycket presskonferenser om att det skulle kunna komma 100 000 flyktingar, det var tal om tältsängar och annat. Här bestämde vi oss tidigt att vi vill kunna ta emot. Det ska vara värdigt. Vi ville säkerställa att man kommer snabbt in på arbetsmarknaden med hjälp av tydlig validering.

Här är jag väldigt tacksam över att vi inrättade Welcome House tidigare under mandatperioden. Mottagandet innan dess såg nämligen olika ut beroende på om det handlade om ankomstboende eller EBO. Nu har vi alla bakom en väg in där man får myndigheternas stöd, där man kan få validering. Man får allt stöd från Stockholms stad som behövs för att snabbt kunna komma i jobb eller utbildning. Det finns nu, så just Welcome House kunde vi använda redan nu, efter den 24 februari.

Här bidrar vi också med att visa vägen till förskola eller skolplatser, till civilsamhället som vill göra insatser. Det är ju många som har slutit upp med engagemang, från föreningsliv och från många olika folkrörelser. Vi samarbetar med dem för att ge en aktiv och värdig aktivitet för barnen så att mödrarna – för det är mestadels de som kommer till Stockholm – kan fortsätta att fokusera på jobbsökande, för det är primärt det som de vill.

Vi tycker att vi ska hitta ett bättre system så att Migrationsverket har möjlighet att erbjuda boende även i Stockholmsområdet, eftersom de starka arbetsmarknadsregionerna finns i storstäderna. Här finns det jobb. Men då måste vi också kunna få en boendeersättning som är duglig, annars är ju alternativet, som det alltid har varit, att man får en tågbiljett till någon småländsk eller norrländsk ort där det visserligen finns boende men där det saknas anknytning till arbetsmarknaden.

Här menar vi att det finns stora förbättringar att göra, särskilt för en grupp som är så fokuserad på egenförsörjning som den här gruppen är som har kommit och som tänker sig att stanna en kort tid i Sverige. De vill tillbaka, och de vill kunna bygga upp ett kapital under den här tiden så att de har med sig den tryggheten när de återvänder och bygger upp sin stad igen. Det är det som vi vill erbjuda.

Det här är ett ärende som omfattar 37 miljoner kronor. Det är mycket för en stad, och det innebär allt från förstärkta insatser för Welcome House, arbetsmarknadsinsatser som vi egentligen inte är skyldiga att ha enligt lagstiftningen. Den kritiserar vi, för vi tycker att den är för dålig. Den innehåller inga krav på sfi från Arbetsförmedlingen, inga tydliga uppdrag. Men här går Stockholm före med tydliga arbetsmarknadsinsatser och validering. Vi validerar också lärare. Vi kan ta till vara deras språkkompetens i skola och förskola. Vi säkerställer att stadsdelarna kan jobba med öppna verksamheter, öppna fritidsverksamheter, seniorträffar och annat för den här gruppen, så de får också förstärkningar.

Socialnämnden jobbar mycket med boendefrågan. Hittills har vi också lediga platser, men de får en förstärkning. Även utbildningsnämnden får förstärkning för sina insatser att erbjuda skolplatser i Stockholm. Sedan har vi givetvis arbetsmarknadsförvaltningen och våra förvaltningar som jobbar med civilsamhället och föreningslivet, och de kommer också att kunna få möjlighet att ge bidrag till de goda krafter som finns och som vill göra aktiviteter.

Nu sluter näringslivet upp med Beredskapslyftet och andra initiativ som hjälper till med skolgång, sommarlovsverksamheter och annat. Även civilsamhället sluter nu upp på ett sätt som vi inte har sett på ett par år, och det är vi väldigt glada för.

Nu ska vi göra den här tiden så bra som möjligt, även om den är begränsad, för jag hoppas ju att de så snart som möjligt ska kunna återvända till ett fritt, demokratiskt Ukraina.

Med detta yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

§ 27 Redovisning av motioner, inlämnade före den 1 juli 2021, som inte behandlats av kommunstyrelsen

Anförande nr 98

J o h a n P a c c a m o n t i (M): Ordförande! Detta är en redogörelse för de motioner som inte har hunnit behandlas. Det är ärenden som har diskuterats många gånger förut i den här salen. Det är naturligtvis beklagligt att de inte har hunnits med, men som det också står i kommunstyrelsens förslag kommer de att besvaras under det kommande kvartalet.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

§ 30 Projekt Larsboda strand – reviderat inriktningsbeslut

Anförande nr 99

J o h a n N i l s s o n (M): Ordförande, fullmäktige! Utvecklingen av Larsboda strand startade med en markanvisning och ett inriktningsbeslut 2011 för ett mindre område som då innehöll ungefär 360 bostäder. Men när programmet för Tyngdpunkt Farsta godkännts utvidgades det här inriktningsbeslutet och hela projektet som sådant genom ett reviderat inriktningsbeslut och innehöll då, och innehåller nu, ungefär 3 300 bostäder.

Projektet Larsboda strand ligger i Farstas östra delar som inom programmet Tyngdpunkt Farsta har identifierats för utveckling inom viljeinriktningen att vända Farsta mot sjöarna. Det innebär att Farsta kopplas samman med Drevvikens strandområde genom bebyggelse och parker. Området som Larsboda strand består i dag av icke detaljplanelagd mark eller före detta industrimark, med undantag från några redan antagna detaljplaner.

För stadens del kommer det att innebära att tillföra dessa 3 300 bostäder service och omdaningar i stadsmiljön, vilket innebär stora investeringar i allmän platsmark bland annat genom att utveckla det befintliga gatunätet och stadsdelens parker. Som vi känner till går Nynäsvägen rakt igenom eller bredvid, vilket innebär att den barriären behöver tas om hand med en ombyggd trafikplats och nya gång- och cykelpassager. När vi bygger i Stockholm, alltmer förekommande, är det också jätteviktigt med ordentligt tilltagna dagvattenanläggningar.

Utgifterna för att fortsätta med projektet kommer att öka, och därför har vi fått ärendet till fullmäktige för att fatta beslut om en reviderad budget. Kostnaden för fortsatta utredningar beräknas nu till 92,7 miljoner kronor, varav 62,2 miljoner redan har upparbetats.

Precis som finansborgarrådet skriver i ärendet ser vi väldigt positivt på Larsbodaprojektet – jättetrevligt med 3 300 nya bostäder till Stockholm som en del i vårt arbete att skapa nya hem till nya stockholmare! Dessutom ska vi bygga nya skolor, förskolor, lokaler för butiker och ett antal olika verksamheter runt om i området.

Med anledning av allt detta yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

§ 33 Renovering och utveckling av Älvsjöbadet, fastigheten Älvsjö 1:1

Anförande nr 100

Borgarrådet E r n l u n d (C): Ordförande! Med det här ärendet kommer Älvsjöbadet att bli roligare, bättre och mer användbart. Tack vare att vi nu beslutar om att göra bassängen i Älvsjöbadet uppvärmd kommer det att kunna öppna redan i slutet av maj, precis som våra andra uppvärmda utomhusbad, i stället för att vi behöver vänta tills vattnet har värmts upp av sig självt, vilket snarare brukar vara någon gång fram emot midsommar. Detta innebär att Älvsjöbadet kan bli en av de bassänger där vi, som i detta nu, bedriver förberedande simskola för stadens förskoleklasser i ytterstaden. Jag ser verkligen fram emot att även Älvsjöbadet om två år kommer att vara fullt av sexåringar som övar på att lära sig att simma.

Detta behövs. Stockholm lider brist på simbassänger. Det behövs också för den här platsen som kommer att bli mycket, mycket bättre. Det kommer att bli en plats där sommarlediga familjer kan spendera lediga dagar, träffas och bada. Man kommer att kunna tillbringa hela dagen vid Älvsjöbadet. Vi bereder platser för foodtrucks, men vi bereder också platser för grillar så att man kan ta med sig och grilla egen mat.

Det här blir det första uppvärmda utomhusbadet i söderort, så jag ser verkligen fram emot resultatet av denna investering. Jag vill yrka bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 101

M i r j a R ä i h ä (S): Ordförande och kära fullmäktige så här inför sommaravslutningen! Det här är ett av de ärenden som under mina 20 år i kommunfullmäktige snabbast har kommit fram till kommunfullmäktige. Det oroar mig verkligen, för jag tror inte att konsekvenserna har belysts tillräckligt. Vi tog inriktningsbeslut i nämnden i mars och genomförandebeslut i april. Nu är det den 13 juni, och nu ska vi fatta beslut.

Vi säger inte nej till den ombyggnation som behövs av Älvsjöbadet. Den välkomnar vi. Men vi är allvarligt oroad över att man också vill avgiftsbelägga badet. Det glömde Karin Ernlund att säga i sitt anförande.

Det finns många barn som har dålig vattenvana, och simkunnigheten har sjunkit i Stockholm. Att öka simkunnigheten och vattenvanan är något av det viktigaste vi kan syssla med på idrottsnämndens område, och vi är rädda att en avgiftsbeläggning av badet kommer att sätta upp hinder så att en del av barnen inte kommer dit eftersom föräldrarna inte har råd att betala avgiften. Därför har vi sagt i vår reservation att man behöver se över avgifterna över huvud taget när det gäller våra bad, framför allt utomhusbaderna som är oerhört väl utnyttjade.

Jag yrkar därmed bifall till den socialdemokratiska reservationen i kommunstyrelsen.

Det är knappt tre månader kvar till valet. Jag ber verkligen majoriteten om att inte ruscha fram ett ärende som faktiskt påverkar en del familjer, och det påverkar stort.

Anförande nr 102

M a r t i n H a n s s o n (MP): Vi verkar alla vara överens om att det här är en stor satsning på badet i sig. Så långt allt väl, såklart. Badet är ju uttjänt så att ärendet kommer fram snabbt och att vi verkligen kan satsa de här åtskilliga miljonerna på en upprustning är jättevälkommet.

När det gäller avgiften inför vi det på alla bad som blir uppvärmda. Det är det som är policyn, och det var policyn även förra mandatperioden. Jag noterar att vi införde en avgift på Järvabadet, som vi planerade då, och det fanns inga betänkligheter vare sig från Socialdemokraterna eller Vänsterpartiet kring den avgiften.

Det här är samma avgift, och den är låg. Det är såklart en ökad avgift, men det finns ett sommarkort som man kan köpa för 160 kronor. För vuxna kommer det att kosta 80 kronor per inträde och för barn och unga 20 kronor.

Med det sagt kan vi såklart hålla öppet för att i framtiden se över avgifter generellt på Stockholms bad. Det är också så jag har förstått er reservation, alltså att ni vill se över avgifterna mer brett.

Anförande nr 103

M i r j a R ä i h ä (S): Ordförande, fullmäktige och Martin! Vet du, Martin, att jag börjar ruttna ordentligt på ditt sätt att ständigt undervisa oss i talarstolen! Det kan jag säga nu när jag bara har ett enda fullmäktige kvar!

Jag vet allt detta! Jag vet att det är uttjänt. Men jag är oroad för att varje gång ni tar fram ett ärende som påverkar stockholmarna så tar ni inte fram konsekvenserna! Det finns ingen konsekvensanalys för stockholmarna!

Jag yrkar fortfarande bifall till vår reservation!

Anförande nr 104

Borgarrådet E r n l u n d (C): Ordförande! Jag ville också begära replik angående hur det här påverkar stockholmarna. Det här kommer att påverka stockholmarna och dem som bor i området runt Älvsjöbadet enormt positivt.

Tänk att kunna få bada på det här badet redan i slutet av maj i stället för att kanske bada i iskallt vatten eller behöva vänta till långt in på sommaren innan vattnet är uppvärmt! Vi ser ju det här som att det kommer att påverka stockholmarna positivt.

Det här är också en av de billigare sommaraktiviteter som finns för barn och unga. Om det är så att besöksantalet verkligen sjunker när vi återöppnar Älvsjöbadet, ja, då får vi såklart dra slutsatser av det. Jag tror inte att det kommer att göra det, men självklart måste vi hålla ögonen på detta.

Jag tror dock att det här kommer att påverka stockholmarna positivt. 20 kronor är en av de absolut billigaste sommaraktiviteterna man kan ha här i staden.

Anförande nr 105

M i r j a R ä i h ä (S): Ordförande, fullmäktige och Karin Ernlund! Tänk om man inte har råd att betala de där 20 kronorna och inte har råd att bada i det varma vattnet!

Jag brukar prata om undersköterskor här. Den lägsta lönen är 22 185 kronor sedan den 1 januari. Om man bara får en halvtidsanställning, då har man inte råd med 20 kronor!

Anförande nr 106

H a s s a n J a m a (V): Ordförande! Vänsterpartiet tycker att det är mycket positivt att Älvsjöbadet renoveras och rustas upp till modern standard och får en uppvärmd bassäng. Personalutrymmet renoveras också, och utemiljöerna lyfts.

Däremot ser vi problem med att införa inträdesavgift efter renoveringen. Vi menar att några perspektiv behöver lyftas fram tydligare i ärendet. Vi anser att jämställdhetsanalysen och barnperspektivet i ärendet är svagt. De socioekonomiska konsekvenserna av att införa inträdesavgifter på ett väldigt populärt utomhusbad har inte beaktats.

Älvsjöbadet ligger nära Enskede-Årsta-Vantör där det finns en stor andel fattiga barn. Älvsjöbadet har varit otroligt viktigt för mig personligen. När jag var liten och växte upp i Hagsätra hade vi inget lantställe, och vi kunde inte resa utomlands. Jag spenderade därför varje sommar på Älvsjöbadet, för det var gratis att bada. Vi kunde grilla. Det var för oss som inte hade andra möjligheter.

Vi menar nu att den analysen saknas. Jag ser att majoriteten, både Martin Hansson och idrottsborgarrådet Karin Ernlund nu, lyfter fram hur billigt det blir. 160 kronor! Om man tar en familj med två barn och två vuxna hamnar sommarkortet på nästan 2 000 kronor – 1 920 kronor, tror jag. Man måste påpeka en sak: De flesta barnen som kommer dit på sommaren har med sig sina föräldrar. Många följer ju med till badet för att vakta barnen och ha koll på dem, och de får också betala inträde. Enstaka inträde för en vuxen blir 100 kronor; det är vad vi tar.

Vi menar att man behöver se över taxorna generellt i hela staden. Martin Hansson lyfter fram Järvabadet, men det var ett nytt bad. Det här är ett befintligt bad. Det är skillnad.

Klassklyftor tar inte sommarlov. Stockholms stad måste ha en politik för att alla barn ska ha en meningsfull fritid även under juni, juli och augusti. Vänsterpartiet anser därför att innan avgifter på Älvsjöbadet införs måste en tydlig analys av för- och nackdelar göras av hur det här kan drabba fattiga barnfamiljer och vilka konsekvenser det kan få för simkunnigheten.

Jag yrkar bifall till Vänsterpartiets reservation.

Anförande nr 107

Borgarrådet E r n l u n d (C): Ordförande! Tack, Hassan, för ditt anförande! Jag håller till stora delar med, men jag är lite frågande till hur ni argumenterar kring just avgiftsfrågan. Jag kan inte tolka det på något annat sätt än att det här är helt ny politik från Vänsterpartiet. Jag har aldrig sett att ni har föreslagit det här till exempel i era

oppositionsbudgetar. Ni föreslog det inte heller när ni styrde över staden och vi fattade beslut om att öppna Järvabadet.

Gjorde ni då en sådan här analys när vi införde avgifterna på Järvabadet, och hur kommer det sig att ni kommer på det här nu och inte har drivit frågan tidigare i era oppositionsbudgetar?

Anförande nr 108

H a s s a n J a m a (V): Tack, Karin Ernlund, för frågan! Järvabadet var ett nytt bad. Nu rustar vi upp ett befintligt utomhusbad.

Vi har dock utvecklat vår politik. Det står i våra reservationer att vi ser över alla taxor för utomhusbad. Det här är ju inte det enda badet som ska renoveras. Vi har också Nytorpsbadet. Då kommer det bara att finnas ett utomhusbad som är gratis, det är väl Hägersten.

Vi ser alltså över taxorna för hela stadens utomhusbad, för det här handlar om socioekonomiska konsekvenser. Det är det som har lyfts upp för oss. Hur slår det här mot barnfamiljer som bor i stadsdelen och som kanske inte har råd att semestra någonstans utan är på badet på sommaren? 160 kronor kan vara väldigt mycket pengar för dessa människor. Vi måste tänka på alla stockholmare, och därför säger jag att vi måste se över Eriksdalsbadet och alla andra utomhusbad så att det ska vara möjligt för barnfamiljer att vara där under sommaren och inte betala för det.

Anförande nr 109

M a r t i n H a n s s o n (MP): Ordförande! Jag reagerade också på nyheterna, men måste ändå säga att det gläder mig att ni i er reservation är konsekventa med att man ska se över taxorna i hela staden. Ni står alltså bakom den grundläggande principen att om det handlar om uppvärmda bad – vilket i det här fallet som sagt är en satsning som kommer att förlänga säsongen vilket jag tror är otroligt viktigt – så finns det ändå en tanke om någon form av avgift.

Det är möjligt att vi bör se över dem brett och generellt, men jag tycker ändå att det här går att likställa med Järvabadet. Järvabadet var ju en satsning. Det var förvisso ett helt nytt bad. Men då kom det också med de här låga avgifterna, alltså 20 kronor för barn och unga och 160 kronor för sommarkortet – som gäller i hela staden, ska sägas. Det här är också en påtaglig upprustning av Älvsjöbadet, så jag tycker nog att det går att likställa med Järvabadet.

Anförande nr 110

H a s s a n J a m a (V): Det tycker inte jag. Järvabadet kostade ju mer. Där byggde vi ju ett helt nytt bad. Här renoverar vi ett befintligt bad, Martin. Nu har jag inte riktigt den exakta siffran i mitt huvud, men jag kan återkomma. Det finns en skillnad. Det handlar om ett nytt bad och ett befintligt bad.

Vi ska se över alla utomhusbad inklusive Järvabadet. Socialdemokraterna är också med på tåget, så nu ska vi utreda!

Anförande nr 111

M a l i n E r i c s o n (FI): Vi sällar oss till dem som tycker att det är en väldigt bra idé med en renovering av badet. Det behövs verkligen, och ett uppvärmt bad är alltid trevligt.

Även vi tycker dock att det är tråkigt att det blir betalbad med spärrar. Det är inte någon jättestor summa med ett sommarkort, men jag tänker att om man har flera barn så blir det ganska snabbt en större summa. Om man dessutom själv som förälder ska vara med, för man vill ju inte släppa i väg sina små barn själv, så blir det ytterligare en utgift.

Jag tänker på det som står i utlåtandet om att sommarkortet gäller för alla bad i hela staden, och det är ju jättetrevligt. Men om man redan har ganska dålig ekonomi så kommer man inte att ha råd att åka runt i staden och bada på olika ställen. Jag yrkar bifall till den gemensamma reservationen med Socialdemokraterna i kommunstyrelsen.

Anförande nr 112

U l f W a l t h e r (S): Är det här någonting nytt egentligen, och varför bråkar vi om avgiften om det bara rör sig om 20 kronor? Det finns en större bild och en kontext som jag vill sätta det i, och det handlar om de förändringar som Stockholm har gått igenom. Vi kan ta Vantör som exempel. Älvsjöbadet ligger inte i Älvsjö egentligen, det ligger i Vantör vid Rågsved–Hagsätra.

Vi socialdemokrater har under den här mandatperioden påpekat många neddragningar som den grönbå styret har gjort i Stockholm. I stadsdelen Vantör har det moderatledda lokala styret tagit bort badbussarna till Flaten som hämtade upp barn som inte hade föräldrar med ett lantställe eller som inte hade råd att åka utomlands på somrarna. Rågsveds fritidsgård hölls stängd i ett år på grund av trygghetsproblem eller, som det kanske egentligen var, personalproblem. Nyligen försökte man stänga Stamparkens parklek i närheten. Dessutom har man tagit bort feriejobbsgarantin som stadsdelen tidigare hade.

Med de här neddragningarna och avgiftshöjningen blir de boende oroliga, och det är därför vi blir kontaktade. Det har vi blivit i det här fallet när avgift ska införas på deras utebad.

Vi har inte alla samma förutsättningar här i Stockholm. Jag har råd att betala 20 spänn för min dotter när hon ska åka till det här badet. Det är möjligt att även arbetslösa föräldrar kan göra det. Men det kan också bli en tröskeleffekt där barnen inte vågar fråga sin mamma om 20 spänn för att gå och bada. Det är det vi är oroliga över, och det är därför vi har lagt den här reservationen i kommunstyrelsen som jag yrkar bifall till.

Anförande nr 113

Borgarrådet W e d i n (M): Ordförande! Jag sitter här och tänker att det är väldigt bra att en av de mest engagerade debatterna i dag blir om den här frågan, för det säger ändå

någonting om hur viktigt det är med simhallar, simundervisning och utomhusbad här i staden.

Jag vill ändå säga att vi har en ganska stolt record kring detta i den grönbå majoriteten under den här mandatperioden. Vi har ju nämnt Järvabadet. Det var ungefär två år sedan som det stod klart och invigdes. Det var absolut en annan majoritet som började prata om detta, men jag tycker att vi rodde det projektet väldigt gott i hamn. Även Forsgrén ska är en simhall som vi ändå har tagit starkt grepp om och fått fullt färdigt. Dessutom återinvigdes i dag Högdalens simhall av mig och idrottsborgarrådet, och vi är väldigt glada och stolta över att äntligen ha rott det i hamn.

Det finns mycket som händer, så låt oss inte glömma att vi nu blickar framåt för ytterligare viktiga renoveringar, till exempel Erikdalsbadet och sedan också Vällingby sim- och idrottshall.

Jag respekterar de åsikter som har lyfts fram i frågan. Siffrorna talar ändå om att det var 97 personer som drucknade förra året. Vi har valt att Älvsjöbadet ska få tempererade bassänger just för att förlänga den livsviktiga simundervisningen så att fler barn ska lära sig att simma. Det är en väldigt viktig fråga, så låt oss tänka på att det är det som är det viktiga när vi går fram med detta. Jag hoppas verkligen att det här innebär att fler föreningar och skolor kan använda Älvsjöbadet ännu tidigare.

Låt oss prata om detta! Det är bra att kommer fram i debatten att det egentligen är de allmänna taxorna som vi borde prata om. Låt oss kolla på om det behövs ytterligare subventioneringar framåt, definitivt, men låt oss ändå ha fokus på att vi dels måste få upp nyttjandet av det här badet, dels få fler att lära sig simma.

Det nämndes tidigare, och jag vill också nämna det, att ett problem med det här skulle vara att det kommit fram så snabbt. Efter snart fyra år som borgarråd kan jag tycka att det största problemet i Stockholms stad inte är att ärenden kommer fram för snabbt. Det är snarare så att vi ska jobba snabbare med sådant som är viktigt för stockholmarna. Bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut!

Anförande nr 114

H a s s a n J a m a (V): Vi är inte mot uppvärmda bassänger, borgarrådet Wedin. Vi är jätteglad att det här rustas upp. Jag ska vara väldigt tydlig, för det låter som om vi skulle vara emot det. Däremot är vi emot att det ska kosta efter renoveringen.

Men det var inte det jag tänkte fråga. Dennis nämnde Högdalens simhall som i dag äntligen öppnas igen. Du var ju där och invigde det tillsammans med Karin Ernlund. Har majoriteten planer på att lägga ut badet på entreprenad, som ni gjorde senast till Actic? De hade det i fem år och skötte det skitdåligt. Det var det enda badet som ni lade ut till en privat aktör när ni styrde förra gången. Så tog det oss tre år att renovera. Det är bara en fråga.

Anförande nr 115

Borgarrådet W e d i n (M): Då kan jag glädja ledamoten Jama som, har jag förstått, försökte vara lite negativ kring att vi går fram snabbt med Älvsjöbadet och försöker att få det till någonting negativt. Det är kanske valrörelsen han har lite *in mind* där. Då

kan jag säga att det här ska vi glädja oss åt, och det jag kan säga är att något sådant inte är aktuellt när det kommer till Högdalen nu. Det öppnades ju i dag i kommunal drift.

Jag vill bara påpeka att inställningen hos dem som köade utanför var: Äntligen! Det vill säga det här är någonting som man verkligen har sett fram emot.

Vi måste verkligen ta ansvar för stadens olika typer av simhallsmöjligheter, och det var dagens återinvigning ett väldigt gott exempel på. Jag vill påpeka att detta inte är någon politisk stridsfråga. Jag är väldigt nöjd över hur vi har säkerställt finansiellt kapital för att ta ansvar för de här viktiga renoveringarna framåt.

Anförande nr 116

E m e l i e F o r s (L): Så här på sista kommunfullmäktige före sommaruppehållet tycker jag att detta är ett väldigt angenämt ärende att besluta om: att vi tar beslut som gör att fler barn ska kunna simma, umgås och röra på sig, utvecklas som individer och faktiskt det viktiga som Dennis Wedin lyfte tidigare, att barn lär sig simma för säkerhetens skull. Att kunna få göra det i ett upprustat Älvsjöbad nästnasta sommar tycker jag känns väldigt bra att vi får göra.

Möjligheterna med det här badet ökar också genom att det blir uppvärmt. Man kan inte riktigt lita på de svenska somrarna, och jag tror att vi alla som varit barn vet hur det var när man huttrande skulle försöka att lära sig simma utomhus i ett kallt bad.

Vad taxorna och så vidare ska vara kan såklart diskuteras. Men att betala för att gå in på ett uppvärmt bad tycker jag faktiskt inte i sig ska vara ett problem. Då får man jobba på det problemet i sig, alltså att det finns barn som växer upp i familjer i sådan fattigdom. Det är snarare det vi ska fokusera på.

Jag vill yrka bifall till kommunstyrelsens förslag, och jag ser fram emot att besöka det här badet nästnasta sommar!

§ 34 Reviderad handlingsplan för främjande av psykisk hälsa genom fysisk aktivitet bland ungdomar i Stockholms stad

Anförande nr 117

Borgarrådet E r n l u n d (C): Ordförande, fullmäktige! Jag är glad att få lägga fram stadens första handlingsplan för främjande av psykisk hälsa. Psykisk ohälsa är ett växande samhällsproblem. Framför allt är jag orolig när vi ser utvecklingen när det gäller tjejers och unga kvinnors psykiska hälsa.

Det står mer och mer klart och fler och fler forskningsrapporter visar just på sambandet mellan rörelse och aktivitet och psykisk hälsa. Därför har jag under många år som idrottsborgarråd ställt mig frågan hur vi i idrottsnämnden kan bidra till att främja den psykiska hälsan. Vad kan vi göra tillsammans med andra aktörer i Stockholm för att just främja den psykiska hälsan?

Svaret på den frågan finns i den här handlingsplanen. Som ni ser finns det väldigt, väldigt mycket saker som vi kan göra tillsammans internt i staden.

Ett konkret exempel som också finns i handlingsplanen är just hur vi jobbar med fysisk aktivitet på recept, där skolhälsovården kan skriva ut fysisk aktivitet på recept som sedan kan användas i stadens sim- och idrottshallar. Då gäller det såklart att vi från idrottsnämndens sida möter upp med speciellt anpassade verksamheter just för att möta den här målgruppen och kanske framför allt för att möta målgruppen unga tjejer.

Med det, och tillsammans med alla de andra åtgärderna, vill jag yrka bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 118

M i r j a R ä i h ä (S): Ordförande, fullmäktige! Mycket av det som borgarrådet säger är jättebra och välbehövligt. Rörelse på recept är ett utmärkt sätt att främja både fysisk och psykisk hälsa hos ungdomar. Det är också så att all forskning visar att man mår mycket bättre när man rör på sig. Både i kroppen och knoppen blir välmåendet mycket större. Även om jag tyckte att just det förra ärendet gick väldigt, väldigt fort är det ju så att vi behöver bygga ut idrottsplatser och möjligheter till att idrotta.

Det som är viktigt är att man kopplar ihop det här ärendet med det förslag som behandlades i nämnden om en strategi för ett mer jämställt och jämlikt utnyttjande av stadens spontanidrottsytor. Vi kan nämligen se att tjejer och killar, framför allt i våra ytterområden, har en sämre hälsa. Den här handlingsplanen och den strategin tillsammans kan därför göra att det blir bra. Det är mitt budskap här: att man ska koppla ihop dessa ärenden.

Anförande nr 119

H a s s a n J a m a (V): Idrott och fysisk aktivitet är viktiga verktyg för att förebygga psykisk ohälsa. Vänsterpartiet välkomnar därför handlingsplanen som pekar på flera viktiga aspekter för staden att ha med sig i det framtida arbetet mot psykisk ohälsa. Inte minst är det viktigt att uppmärksamma skillnaden i psykisk hälsa mellan könen och mellan socioekonomiska bakgrunder.

Ökad fysisk aktivitet har visat sig vara en viktig komponent för att bekämpa psykisk ohälsa och öka motivationen hos unga individer. Detta går i linje med insatser som främjar arbete och studier och som leder till att unga får en aktiv fritid.

Vidare bör tilläggas att för att idrott ska komma till flera behövs ett brett, hälsofrämjande verktyg och flera fysiska platser där idrott kan utövas. Tillgången till idrottsplatser, idrottshallar, simhallar och fotbollsplaner är mycket begränsad i Stockholm. Staden ligger långt efter i byggnation av idrottsanläggningar och fyller inte behoven i staden.

Majoriteten har valt att söka privata lösningar för att bygga de här anläggningarna, något som vi är emot. Vi tycker att staden ska ta sitt ansvar i stället för att satsa på dyra privatiseringar, som vi menar kommer att kosta stockholmarna mer pengar. I slutändan är det inte säkert att de här idrottsföreningarna får plats när vi inte äger de hallar som de privata bygger.

Det kommer några ärenden efter då vi diskuterar de här sakerna.

§ 35 Hyresavtal och upphandling för nya idrottshallar inom fastigheten Herbariet 2

Anförande nr 120

Borgarrådet E r n l u n d (C): Ordförande, kommunfullmäktige! Tre nya fullstora idrottshallar är vad kvällens beslut innebär. En stor del av debatten i det här ärendet har ju handlat om vem som ska bygga. Jag vill anföra att för mig är det viktigaste inte vem som bygger och driftar, utan det viktigaste är att vi får så mycket idrottsanläggningar som möjligt till stockholmarna. När vi krokar arm med andra som vill vara med och investera kan vi också få ännu mer gjort.

Det handlar inte bara om det som den förra fullmäktigedebatten väldigt mycket kretsade kring, alltså investeringskostnader kontra hyreskostnader. Det handlar också om projektorganisationer, utredningsfunktioner och planeringsfunktioner. Vi är ganska bra på det i staden, men vi är inte alltid bäst. Ibland kan det gå ganska långsamt, och ibland blir det ganska dyrt. Jag tror att vi kan bättre, och jag tror att vi vinner på att låta fler vara med och bidra.

Jag ska försöka svara på några av de saker som anfördes i återremissen. Dels efterfrågade ni i återremissen att sekretessen skulle brytas för de ekonomiska analyserna. Det har sedan tidigare bedömts vara ofördelaktigt för staden att de offentliggörs, och den bedömningen har inte ändrats.

Ni efterfrågade också en tydlig jämförelse mellan vad det skulle kosta att det göra det här i egen organisation kontra att låta en annan aktör bygga. Det här finns det också en tydlig beskrivning av i underlaget. Det är inte så enkelt att bara göra två uträkningar bredvid varandra, utan det handlar väldigt mycket om att det är olika upplägg. Det beskrivs väldigt tydligt i ärendet vilka delar som är lätta att jämföra och vilka delar som är svårare att jämföra.

Dessutom pekar också våra erfarenheter från tidigare projekt på att fastighetsnämndens första kalkyler ofta inte stämmer, utan ofta blir det mycket dyrare i slutändan. I det här fallet vet vi faktiskt också vad hyran kommer att bli många år framöver.

Ni anförde också att Kommuninvests rapport säger att det alltid är billigare att bygga själv. Saken är den att den här rapporten dels är en inlaga från en aktör som jobbar med att låna ut pengar till kommuner, dels att det inte stämmer att rapporten är så tydlig. Rapporten säger ju att det finns väldigt mycket komplexitet i de här frågorna, vilket vi också beskriver väldigt tydligt i vårt ärende.

Ni anför också i återremissen att vi skriver att det är osannolikt att de här anläggningarna skulle kunna genomföras i vår egen organisation. Men om man tittar i era oppositionsbudgetar hittar man ju inte de här tre idrottshallarna. Det finns ingen finansiering för de här tre idrottshallarna i någon av oppositionspartiernas budgetar. Det finns inte heller i vår budget, och det handlar inte bara om att vi redan har en historiskt hög investeringsbudget utan också om att vi behöver ha organisationen för att kunna driva många projekt samtidigt. Det handlar alltså inte bara om hur stor investeringsbudgeten är, utan det handlar också om stadens egen organisation och egen kapacitet. När vi använder flera aktörer, ja, då kan vi också få fler anläggningar till stånd på kortare tid.

Slutligen efterfrågades vad som har hänt med planerna för de 375 bostäder som det har varit tal om på den här platsen. Bedömningen är att det ska vara idrottshallar på platsen, och det är jag väldigt glad för. Tre stycken fullstora idrottshallar är just vad Stockholmsidrotten behöver och någonting som också passar väldigt bra på just den här platsen.

Därför vill jag återigen, precis som på förra kommunfullmäktigesammanträdet, yrka bifall till ett förslag som innebär tre helt nya, fullstora idrottshallar för Stockholmsidrotten. Bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut!

Anförande nr 121

Borgarrådet **L i n d b l o m (V)**: Den här debatten har vi ju delvis haft, men vi återkommer till frågan. Jag känner att den blågröna majoriteten verkligen anstränger sig för att gå in i så många avtal som möjligt före valet, och jag gissar att det är för att opinionsundersökningarna visar att det är slut på den här politiken efter höstens val.

Tidigare fick vi höra att kapitalet kunde verka i välfärdens tjänst. Jag skulle säga att här är det snarare välfärden som verkar i kapitalets tjänst, för Nystad kommer att tjäna jättemycket pengar på de här hyresavtalen. Det kan jag säga. Jag får ju inte säga några detaljer i avtalet, men jag kan säga så här: Det här är en mycket lönsam affär för Nystad.

Det handlar helt enkelt om att de har ett helt annat hyresupplägg och framför allt tar ut mycket högre hyra än vad staden hade gjort. Så när vi säger att vi får mer för pengarna – eller det är det borgarrådet *inte* säger; hon säger inte mer för pengarna, utan hon säger att vi får *mer* – så får vi inte mer för pengarna, utan vi får betydligt mindre.

Man går alltså in i ett avtal med Nystad som på sikt kommer att bli väldigt dyrt för staden. Det säger förvaltning efter förvaltning och bolag efter bolag i de här ärendena. Om man tycker att Kommuninvests rapport är otydlig tycker jag att man kan lyssna på deras vd Tomas Werngren som säger att det är direkt olämpligt att gå in i den här typen av hyresavtal i stället för att låna. Han säger också att det inte finns någon ekonomisk logik i att hyra in sig långsiktigt i stället för att ta ett lån och finansiera det själv. Man kan också lyssna på Riksgälden och, som sagt, våra egna förvaltningar.

Vi kan helt enkelt slå fast att oavsett vad den sittande majoriteten säger är det här alternativet dyrare än om vi faktiskt hade gått in och betalat den här idrottshallen själva. Det jag tycker att vi ska komma ihåg när vi diskuterar de här frågorna är att varje krona som vi betalar i överhyra till Nystad eller någon annan privat aktör betyder en krona mindre till skattefinansierade verksamheter. En krona mindre till lärarna, en krona mindre till barnen i förskolan, en krona mindre till våra idrottsföreningar och så vidare.

Jag hade åtminstone önskat att ni hade kört det här fullt ut. Om ni på riktigt tror att privata aktörer gör det här bättre, varför låter ni dem inte konkurrera med varandra? Varför gör ni inte som Linköping, där man faktiskt går ut med ett anbud enligt LOU, där olika privata aktörer får tävla på lägsta hyra? Nu går ni och väljer ut en aktör. Ni väljer ut en aktör, ni har ingen aning om den aktören levererar bättre och billigare än

alla andra aktörer på marknaden och ni går in i 20-åriga hyresavtal som ni vet kommer bli mycket dyrare på sikt än om vi hade gjort det själva.

Jag vill inte använda grova ord, men jag tycker att det luktar risk för oegentligheter på sikt. Varför den här aktören? Varför inte någon annan? Men framför allt: Gå inte in i avtal som på sikt innebär att skattefinansierade verksamheter kommer att få mindre pengar än vad de hade fått annars! Jag tycker att det är dålig politik för stockholmarna!

Anförande nr 122

M a r t i n H a n s s o n (MP): Ordförande! Vi hade som sagt var en lång debatt om det här sist. Jag tänkte egentligen inte ta replik, men jag tyckte att det blev så himla mycket antingen eller här igen och vill därför återigen påminna om att vi själva kommer att investera 4 miljarder enbart i idrottshallar de kommande fyra åren, vilket kommer att vara de största investeringarna i idrottsverksamhet som vi någonsin gjort i Stockholms stad.

Vi har hamnat i det här läget i och med att Stockholm har växt så mycket de senaste 20 åren, och vi måste bygga ikapp samhällsfastigheterna från miljonprogrammet, framför allt simhallarna. Med allt det på en gång har vi en otrolig investeringspuckel.

Därför skjuter jag återigen över frågan till er: Kan ni ändå inte se att det i ett sådant läge kan vara rimligt att ha det här som ett komplement till de rekordinvesteringar som vi gör själva för att se till att vi säkerställer idrottsanläggningar till alla stockholmare? Är inte det ett rimligt komplement?

Anförande nr 123

Borgarrådet L i n d b l o m (V): Om majoriteten hade använt den här Linköpingsmodellen som jag nämnde och låtit olika privata aktörer konkurrera och faktiskt visa vem som hade kunnat leverera, om man tydligt kunde påvisa att det faktiskt blev billigare än om staden hade byggt själv och vi dessutom vägt in sådana faktorer som rådighet och fördelning av träningstider – då hade jag kunnat överväga det.

Men det är ju inte det som händer nu. Det som händer nu är att ni väljer ut en aktör som ni ger en exklusiv möjlighet att få bygga tre idrottshallar som staden sedan förbinder sig att hyra i 20 års tid, detta utan att vi över huvud taget får debattera hyresavtalens innehåll, samtidigt som vi vet att det här alternativet är mycket, mycket dyrare.

Du hör ju själv hur det låter – det här är inte det smartaste sättet att gå till väga. Hade man menat allvar, då hade man konkurrerat och inte bara valt ut en enskild aktör.

Anförande nr 124

O r d f ö r a n d e n : Innan vi går till nästa replik: Clara, du verkar rätt engagerad, så du vill nog yrka bifall till ditt förslag.

Anförande nr 125

Borgarrådet E r n l u n d (C): Clara, du får det i ditt anförande att låta som om det är gratis pengar för staden om vi investerar själva. Saken är ju att oavsett om vi gör det själva eller om vi hyr av andra så kostar det pengar att bygga idrottsanläggningar och att hyra in sig i idrottsanläggningar.

Det som är skillnaden mellan er och vår politik är att vi vill hitta alla vägar fram för att kunna få ännu fler att vara med och investera i framtidens Stockholm. När det finns seriösa aktörer som vill vara med och investera i Stockholm, som vill vara med och investera i idrotten, ja, då vill vi också möjliggöra för det. Till skillnad från er vill vi inte välja en enda väg, utan vi vill välja flera olika vägar – alla vägar vi kan för att få till så mycket idrott som möjligt.

Saken är ju att med er politik blir det inte tre nya fullstora idrottshallar på den här platsen, för med er politik saknas det finansiering.

Anförande nr 126

Borgarrådet L i n d b l o m (V): ”Du verkar rätt engagerad i frågan” – det var århundradets underdrift! Jag yrkar bifall till Vänsterpartiets reservation i kommunstyrelsen.

Du har helt rätt, Karin – det här kostar pengar. Oavsett om man bygger själv eller om man hyr in sig kostar det pengar. Problemet är bara att det kostar mer pengar att hyra in sig hos en privat aktör. Det här är en oerhört lukrativ avkastningsmöjlighet för Nystad och de privata aktörerna inom samhällsfastighetsbranschen. De gör grova pengar på detta, och det beror på att vi sitter och betalar en mycket högre hyra till dem än vad vi hade behövt betala till oss själva. Vi skulle ha fått pengar över då, som vi hade kunnat använda till välfärdsverksamheter och så vidare.

Mitt medskick, Karin, är att det är okej att ta lån. Det är okej att ta lån för att finansiera idrottshallar. Och just på grund av att behoven är så oerhört stora i den här staden bör vi hålla hårt i pengarna. Vi ska inte gå in i dumma avtal som kommer att kosta jättemycket på sikt, får då kommer vi att få problem med finansieringen.

Anförande nr 127

M i r j a R ä i h ä (S): Ordförande, fullmäktige! Så här står det i budgetunderlaget från idrottsnämnden: Nämndens kostnad för hyror beräknas öka med relativt stora belopp under budgetperioden. Den ökningen beror just på de här upphandlingarna.

Hur man än förklarar saker och ting från majoriteten är en OPS-upphandling fortfarande en OPS-upphandling och ingenting annat. Ingen kan få mig att tro något annat än att det i slutändan är fördärligt att vi fattar beslut om den typen av upphandlingar.

Jag tycker också att det är väldigt konstigt att vi på det sista kommunfullmäktige före sommaren och som det näst sista före valet ska fatta beslut och binda stockholmarna till ett så principiellt ärende som detta är. Det här ärendet är oerhört principiellt – vi har en sida som är emot och en sida som är väldigt för och som dessutom har väldigt bråttom att driva igenom det. Vi har ju ytterligare ett ärende.

Man binder stockholmarna till väldigt långa hyresavtal. 20 år är en lång tid, och vi vet egentligen inte i dag vad det kommer att kosta. Vi vet bara att det kommer att kosta och att det kommer att kosta mer än det skulle göra om man byggde i egen regi. När man argumenterar för att de här investeringarna är så förmånliga för oss tror jag inte ett dugg på det. De är inte förmånliga. Det blir dyrare i slutändan, och vi kan inte heller garantera att investeringsramarna håller hos de privata som nu ska investera. Jag säger fortfarande: Titta på den där lilla sjukstugan i Solna och se hur pass mycket den kostade efter all OPS-upphandling!

Jag yrkar härmed bifall till den gemensamma reservationen som Socialdemokraterna och Vänsterpartiet har i kommunstyrelsen. Det här är fullständigt förkastligt.

Anförande nr 128

Borgarrådet E r n l u n d (C): Mirja! Du kan bättre än att låtsas som att du inte förstår vad det står idrottsnämndens budgetunderlag. Den mening som du citerar om att idrottsnämndens budget för hyror kommer att öka de kommande åren handlar ju om att vi kommer att hyra in oss i fler idrottsanläggningar än vad vi gör i dag. Det gäller både idrottsanläggningar som fastighetskontoret har byggt och idrottsanläggningar som andra har byggt. Oavsett vem vi betalar hyra till kostar det pengar i idrottsnämndens budget. Saken är att när vi låter andra stå för investeringen och driften kommer inte kostnaden i fastighetsnämndens budget, vilket gör att vi där kan frigöra medel för att jobba med andra projekt.

Jag tycker faktiskt att du kan bättre än att låtsas som att du inte förstår vad det här betyder. Och jag vill fortfarande ha svar på frågan hur Socialdemokraterna avser att finansiera de här tre fullstora idrottshallarna, som saknas i ert budgetförslag.

Anförande nr 129

M i r j a R ä i h ä (S): Ordförande, fullmäktige och Karin Ernlund! Jag vägrar att bli dumförklarad i den här talarstolen. Jag hoppas att *du* är bättre än så – än att säga att jag inte förstår. I budgetunderlaget står att det är just på grund av OPS-upphandlingarna som det kommer att bli dyrare. Det står jättetydligt. Jag kan läsa fast jag är finska! Det är ingen idé att stå och skaka på huvudet åt mig. Jag blir väldigt förbannad när man talar om mig på det sättet i talarstolen.

Det står exakt så: att OPS-upphandlingarna kommer att driva upp kostnaderna. Den erfarenhet jag har av OPS-upphandlingar säger mig att de också kommer att göra det. Tro mig, mina vänner! De kommer att göra det.

Anförande nr 130

Borgarrådet L a r s s o n (M): Fru ordförande! Jag tyckte inte att Mirja såg så glad ut nu när jag gick upp i talarstolen. Men jag vet mycket väl, Mirja, att du förstår. Jag tror att det snarare handlar om valrörelse nu. Jag tror att det gäller att markera väldigt starkt inför valrörelsen.

I något tidigare ärende på föredragningslistan här i dag hade vi en skola uppe som ni själva satte igång förhyrningen kring en gång i tiden. Ni har själva föreslagit förhyrning av ett antal skolor där staden ska gå in och ha verksamhet. Vad är det egentligen för

skillnad i praktiken mellan det och att hyra in sig i de här idrottslokalerna? Det kan man faktiskt fråga sig. Den enda skillnad jag ser är att det är idrott i de här, och vi får i praktiken plus tre anläggningar som ni inte har i er budget, vilket har påpekats ett antal gånger.

I sak handlar det om att vi har stora investeringar att göra i Stockholm, och en del behöver vi låna till. Men inte just de här. Det är ganska bra, tycker jag!

Anförande nr 131

M i r j a R ä i h ä (S): Ordförande, fullmäktige och Joakim! Jag vet inte hur pass mycket valrörelse det är; det ser rätt tomt ut på läktaren. Däremot försöker du slå blå dunster i ögonen på mig. Det är skillnad om vi går in och hyr en fastighet för ändamål och tecknar ett hyresavtal. Här OPS-upphandlar vi, och det är någonting helt annat.

Tyvär är just OPS-upphandlingar, Joakim, någonting som jag kan. Och det här är inte bra. Det kommer att öka kostnaderna. Det binder stockholmarna och Stockholms skattebetalare till väldigt långa avtal. Det binder dem till höga hyror under 20 års tid, och dessutom befarar man att kostnaderna ökar.

Anförande nr 132

B j ö r n L j u n g (L): Fru ordförande, fullmäktige och åhörare! Vi hade samma diskussioner och argument för en liten stund sedan. Jag vill gärna upprepa detta: Låt det privata kapitalet komma i välfärdens tjänst! Låt oss utnyttja det privata kapitalet för att kunna få investeringar i välfärden! Jag tycker att det är himla bra, och det är faktiskt så vi har byggt upp det här landet genom åren.

Det här skiljer sig egentligen inte så mycket från andra ärenden av liknande karaktär. Skillnaden här är att det är plus tre. Det är inte plus 3 procent i ränta utan plus tre idrottshallar som aldrig hade kommit till stånd om oppositionen hade styrt nu. Det jag har sagt tidigare och som den här majoriteten har varit väldigt angelägen om är att vi inte ska fortsätta att öka vår låneskuldacceleration. Vi ska alltså inte fortsätta att låta vår låneskuld löpa amok.

Låneskulden är ungefär 65 miljarder netto. En räntehöjning med 1 procent motsvarar 650 miljoner. Den behöver inte nödvändigtvis bli 1 procent endast på grund av några idrottshallar, men om vi inte kan klara av vår så kallade skuld management kanske vi får en halv procent ökning av räntan endast för att vi får en sämre kreditvärdighet av Standard & Poor's. Vi har klarat oss nu tre gånger därför att vi har vidtagit åtgärder för att – just precis, hantera vår låneskuld. Om det skulle bli den där halva procenten stannar det vid 325 miljoner, och det är fortfarande sådant som ska tas direkt från välfärden. Och det är per år, inte en engångskostnad.

Jag kan lova er att vi inte kommer att betala 325 miljoner kronor i hyra för tre stycken idrottshallar per år. Därför är skälet ganska enkelt för oss liberaler och den grönbåla majoriteten att låta det privata kapitalet komma i välfärdens tjänst.

Bifall till kommunstyrelsens förslag i ärendet!

Anförande nr 133

Borgarrådet L i n d b l o m (V): Du pratar väldigt ofta om räntehöjningar och om hur mycket det kommer att kosta staden i så fall. Men tror du på riktigt att vi kommer undan kostnaderna för höjd ränta genom att ingå avtal i stället? Om man tittar på i princip alla de här avtalen – jag säger inte det här, för det får jag ju inte nämna någonting om – ser man att det är indexuppräkningskopplat till KPI. Och i KPI ingår räntekostnader, det vill säga att de här aktörerna givetvis kommer att övervältra sina räntekostnader på oss. Allt annat vore helt ekonomiskt ologiskt att göra. Vi kommer inte undan räntekostnaderna. Dessutom kommer vi som stad att ha bättre villkor än de här aktörerna. Deras räntekostnader är förmodligen högre än vad våra hade varit.

Sedan undrar jag om du är bekant med begreppet finansiell leasing. En väldigt stor risk när man ingår den här typen av långa hyresavtal är att vi både sitter fast med höga hyror och behöver bokföra dem som skuld i balansräkningen. Då får du problem med den där ratingen i alla fall.

Anförande nr 134

B j ö r n L j u n g (L): Fru ordförande, fullmäktige och åhörare! Jag tycker att det är ett demokratiskt problem att vi inte kan diskutera sakfrågan. Jag tycker att det är ett bekymmer när saker och ting sekretessbeläggs i onödan. Det är svar på den frågan.

Om jag kan finansiell leasing? Ja, hörni, jag har haft eget företag i ungefär 15 år. I åtminstone 10 år har jag haft en företagsbil som är förmånsbil. Finansiell leasing – jag tror att jag vet exakt vad det är för någonting.

Men ni förstår, fullmäktige och eventuella åhörare: Det är så att Clara Lindblom blandar bort korten. Hon talar om två olika saker. Hon försöker få er att tro att äpplen är samma sak som päron. Men det är det inte, förstår ni. Den hyreskostnad hon talar om och som kan bero på att en ränta ökar är inte samma sak som när jag talar om att stadens totala låneskuld på 65 miljarder kan få en extra ränteökning för att vi inte klarar skuld management. Och den kan uppgå till ungefär 325 miljoner kronor per år.

Anförande nr 135

A n n a R a n t a l a B o n n i e r (FI): Ordförande, fullmäktige! Jag ska inte dra ut på debatten mer än att säga att det privata kapitalet tjänar rätt bra på den här välfärden. Som det ser ut är det ju inte direkt en välgörenhetsauktion som detta företag gör.

Med det sagt vill jag yrka bifall till vår gemensamma reservation i kommunstyrelsen tillsammans med Socialdemokraterna och Vänsterpartiet.

§ 36 Hyresavtal och upphandling avseende nya ishallar inom Sättra IP

Anförande nr 136

Borgarrådet E r n l u n d (C): Ordförande, kommunfullmäktige! Vi får två nya ishallar på Sättra IP, en träningshall och en förbundshall som uppfyller kraven för seriespel och som har en publikkapacitet på minst 1 000 personer. Dessutom tillkommer off ice-tytor, som verkligen behövs för konståkningen. Det är vad ärendet innebär, och det är vad Stockholmsidrotten behöver.

Stockholm har, som vi har pratat om flera gånger i den här salen och även i kväll, stor brist på idrottsytor. Framför allt har vi stor brist på isytor. Det beslut som vi fattar här i kväll är ett steg på vägen mot att bygga bort den bristen. Under den här mandatperioden har vi jobbat hårt med just bristen på isytor. Vi har lagt kylslingor under ett antal bollplaner, bland annat Bäverdalens bollplan, Kvickentorps bollplan och Sköndals bollplan. Det är på väg på Eriksdals bollplan, på Aspuddens IP – bollplanen heter inte Aspuddens bollplan, men jag kommer inte ihåg vad den heter just nu – och på Årstafältets bollplan.

Målet är att ha minst en konstfrusen ispist i varje stadsdel. Dessutom har vi satt tillfälliga tältkonstruktioner både på Kärrtorps IP och på Zinkensdamm för att snabbt kunna få fram fler isytor till Stockholmsidrotten. Förutom det ärende som vi fattar beslut om här i kväll fattar vi i morgon på idrottsnämnden beslut om att bygga en helt ny ishall också på Mälarhöjden.

Steg för steg bygger vi i kapp bristen på idrottsanläggningar med en historiskt hög investeringsbudget tillsammans med att vi krokas arm med privata aktörer. Så kan vi få fram fler projekt också på kortare tid. Och det är det som idrotten behöver.

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 137

M i r j a R ä i h ä (S): Ordförande, fullmäktige! Jag tänker fatta mig kort i den här debatten och inte upprepa det som jag sa i det förra ärendet. Det här är precis samma sak: OPS-upphandling är OPS-upphandling.

Jag vill bara yrka bifall till den gemensamma reservation som vi har i kommunstyrelsen från Socialdemokraterna och Vänsterpartiet.

Det finns ändå en viss skillnad i detta, för nu blir hyresavtalen fem år längre. Nu är det på 25 år vi ska hyra de här ishallarna. Det är ju väldigt fiffigt.

Anförande nr 138

S a l a r R a s h i d (S): Fru ordförande! Också jag vill börja med att yrka bifall till den socialdemokratiska och vänsterpartistiska reservationen i kommunstyrelsen i det ärende som avser just detta hyresavtal och upphandling gällande nya ishallar inom Sättra IP.

I vanlig ordning vill jag reservera mig mot alla typer av OPS-lösningar som har varit på tal: Sätra IP, Vårbergs IP och andra anläggningar i ytterstaden, som alltid ska få stå för majoritetens alla konstiga och möjligtvis ekonomiskt ohållbara experiment. Oavsett konsekvens, och oavsett om driftsbudgeten eller notan för skattebetalarna ökar och blir högre, är det trots allt skattebetalarna och idrottsrörelsen runt om i Söderort som kommer att få stå för notan om detta projekt – givetvis – inte blir som majoriteten har tänkt sig.

Själv är jag inte för den här typen av OPS-lösningar som ett investeringsverktyg, som högersidan verkar tro att det är. Om man är socialdemokrat är man givetvis alltid öppen för förslag som leder till att vi får fler idrottsanläggningar och idrottsytor, men självklart inte till vilket pris som helst och framför allt inte om priset ska vara ökade kostnader och sämre rådighet. Det är någonting som jag inte tycker har lyfts i debatten.

Liberalernas Björn Ljung är en stor vän av att citera tidigare stora socialdemokratiska företrädare. Jag ska inte vara sämre, för det är som Gustav Möller säger: Varje förslösad skattekrona är en stöld från folket. Men som många har varit inne på är det så att i detta ärende vet vi inte om det kommer att bli en förslösad skattekrona eller en stöld eftersom hyresavtalet är sekretessbelagt. Då är det endast jämförelseberäkningar av liknande projekt som man kan jämföra med.

Vidare handlar argumenten för OPS-lösningar i detta ärende om att få ned Stockholms låneskuld och frigöra investeringsmedel för andra investeringar av idrottsanläggningar. Man kan givetvis tycka att det är en bra väg att gå, men jag vill ställa en fråga till Karin Ernlund: Varför ska Vårbergs IP, Brännkyrkahallen och ishallarna på Sätra IP få ta konsekvenserna av och riskerna med detta experiment? Vi vet ju inte vad som kommer att ske.

Om dessa OPS-lösningar kommer att vara som det vi ser just nu med de konsekvenser vi har sett och om det blir samma typ av verkningar – varför är det alltid ytterstaden som ska bära riskerna? Varför är det vi som bor där ute som ska se att våra idrottsanläggningar inte kan ha rimliga hyror fullt ut?

Anförande nr 139

Borgarrådet E r n l u n d (C): Ordförande! Jag vet inte riktigt vad Salar avser med ytterstaden. Det är väl kanske en definitionsfråga huruvida Brännkyrkahallarna ligger i ytterstaden eller inte. Men jag är väldigt glad att vi nu har möjlighet att fatta beslut om de här viktiga anläggningarna. De blir såklart viktiga både för isidrotterna och jätteviktiga för Sätra och för området runt omkring, som verkligen behöver en investering på platsen.

Jag ser det snarare som att vi verkligen prioriterar att få till de viktiga anläggningarna just i ytterstadsområdena, för vi vet att där behövs idrotten väldigt mycket.

Anförande nr 140

S a l a r R a s h i d (S): Okej, vi kan bortse från Brännkyrkahallen. Men fortfarande ligger såväl Vårbergs IP som ishallarna på Sätra IP i ytterstaden. Då är min fråga fortfarande: Varför ska vi alltid göra det just där? Varför har man inte tagit till exempel

Östermalms IP? Jag vet inte hur konstruktionen ser ut där just nu, men jag tar det bara som ett exempel. Varför är det så att ytterstaden alltid ska få bära alla risker med den här typen av projekt och de dåligt finansierade projekten, som vi inte ens vet vad de får för effekter om 25 år?

Jag måste säga att de här två projekten dessutom redan var fullt finansierade. De hade stått färdiga i dag. Sluta nu, Karin, för det blir jättekonstigt när du säger så där! Vi hade finansierat dem, och 2018 var det färdigt. Det enda som man hade behövt göra var att sätta spaden i backen, så hade de varit byggda. Ni valde att privatisera dem.

Anförande nr 141

O r d f ö r a n d e n : Jag vill påminna om att Karin Ernlund inte får svara på frågorna.

Anförande nr 142

Borgarrådet L i n d b l o m (V): Vi har en omfattande brist på idrottsanläggningar i den här staden. En av de främsta orsakerna till det, skulle jag säga, är att idrotten kommer in alldeles för sent i samhällsplaneringen. Vi prioriterar mark till exempelvis bostadsrätter allt som oftast och låter inte samhällsservice, skolor, äldreboenden, förskolor och idrott komma in så tidigt som de hade behövt. Vi ska ju bygga samhällen och inte bara slänga ut kåkar.

Med det sagt: Just på grund av att vi har så stor brist på idrottsytor måste vi verkligen säkerställa att vi tillämpar de mest kostnadseffektiva alternativen när vi ska bygga i kapp och bygga ut. Då måste vi säkerställa att vi får så mycket idrott som möjligt för pengarna. Vi har haft denna diskussion flera gånger, så jag ska inte citera mig själv alltför mycket.

Men jag tänkte bara åter en gång tipsa majoriteten om lagen om offentlig upphandling, LOU. Den kom till en gång dels för att motverka korruption, dels för att få den här transparensen i hela upphandlingsprocessen. Men det handlade faktiskt också om att se till att kommuner och andra offentliga aktörer får den billigaste produkten. I det här fallet hade kanske LOU gjort att ni hade fått en bättre produkt. Men det lär vi inte få veta, för nu går vi ännu en gång in i ett avtal med en privat aktör på 25 år utan att olika privata aktörer har fått konkurrera med varandra. Vi har alltså ingen aning om huruvida någon hade gjort det billigare i det här fallet, men ändå väljer ni att teckna ett så här långt avtal.

Om man tror så mycket på privata aktörer – låt dem konkurrera! Varför välja ut en enskild? Vi vet som sagt att det allt som oftast är betydligt billigare för en kommun att bygga, äga och drifta ishallen själva. Om man på något sätt vill testa så kallade pilotprojekt, så låt dem åtminstone konkurrera! LOU, hörni, är ett tips!

I övrigt tycker jag att man ska bifalla den gemensamma reservationen från S, V och FI.

Anförande nr 143

A n n a R a n t a l a B o n n i e r (FI): Ordförande, fullmäktige! Jag vill yrka bifall till vår gemensamma reservation med S och V. Jag konstaterar också att vi sitter i

många, långa hyresavtal just nu som ni antagligen inte ens kommer att börja behöva ta ansvar för, om vi har tur.

Anförande nr 144

Borgarrådet E r n l u n d (C): Ordförande! Jag fick inte svara på Salar Rashids replik. Sanningen är att när ni styrde idrottsnämnden drev ni fram projektet om två nya hallar på Sättra IP – ända fram till budget 2018. Då försvann finansieringen för dessa två viktiga hallar. Det som Salar säger stämmer alltså inte. Tvärtom fanns finansieringen. Ni drev fram projektet ända till dess att var dags att fatta beslut om det. Då valde ni att prioritera bort det.

Nu väljer vi att prioritera upp projektet och se till att det äntligen blir av. Två stycken ishallar – det är precis det som Stockholmsidrotten behöver.

§ 37 Strategi för idrottsanläggningar 2022–2026

Anförande nr 145

Borgarrådet E r n l u n d (C): Ordförande, kommunfullmäktige! Många gånger har vi pratat om i fullmäktige att vi måste bygga i kapp bristen på idrottsytor i Stockholm. Vi har pratat om föreningslivet, som ibland faktiskt måste tacka nej till barn och unga som vill vara med och träna för att det inte finns tillräckligt med plantider. Vi har pratat om vikten av att få in fler aktörer som kan vara med och bygga ännu fler ytor. Vi har också pratat om vår höga investeringsbudget för idrottsanläggningar.

Alla vi som på olika sätt har kontakt med idrottsrörelsen vet att just anläggningsfrågan är den allra högst prioriterade frågan för Stockholmsidrotten. För att vi ska kunna råda bot på anläggningsbristen måste vi ha en stabil och verklighetsanpassad planeringsgrund att stå på. Vi måste veta var vi ska bygga, och vi måste veta vad vi ska bygga. Det handlar både om att vi ska kunna prioritera våra egna medel på rätt sätt och om att säkerställa att idrotten alltid finns med från början när vi planerar och bygger nya stadsdelar.

Den här anläggningsstrategin ersätter den tidigare investeringsstrategin, som förvisso var ett planeringsunderlag men som tyvärr inte alls var förankrat i idrotten. Den var faktiskt inte ens ute på remiss till idrottsförbunden när det tidigare socialdemokratiska idrottsborgarrådet tog fram strategin. Dessutom var behovet alldeles för lågt räknat.

Det viktigaste i den strategi som vi fattar beslut om i kväll är att behoven är uträknade tillsammans med idrottsrörelsen. Det finns alltså en samsyn mellan stadens syn på bristen på idrottsanläggningar och idrottsrörelsens egen syn på behoven. Och det behövs mycket. Det behövs 21 konstgräsplaner, 27 idrottshallar, 3 simhallar, 7 ishallar och en friidrottsanläggning. Jag vågar inte lova att vi oavsett investeringsbudget kan fixa det här till 2030, men nu vet vi vilka behoven är. Det innebär att vi kan göra en riktigt bra och välförankrad planering. Tillsammans med vår höga investeringstakt gör detta att vi är på väldigt god väg att bygga i kapp bristen på idrottsytor i Stockholm.

Jag vill lyfta att strategin har ett väldigt tydligt jämställdhetsfokus, för det är fler killar än tjejer som idrottar och som nyttjar stadens idrottsanläggningar. Därför måste vi se till att vi prioriterar anläggningar som många tjejer nyttjar.

Med detta beslut lägger vi grunden till en bättre, roligare, mer aktiv och mer jämställd stad. Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 146

H a s s a n J a m a (V): Ordförande! Också vi välkomnar strategin. Den är väldigt bra, för den konkretiserar behoven och det vi har diskuterat under längre tid här. Det handlar alltså om behoven av idrottsanläggningar i vår stad. Jag tänkte också lägga till att när det gäller specialanläggningar instämmer vi också i behovet av att studera frågan vidare och utreda den. Vi har som parti lagt fram ett förslag om behovet av en regional samplanering. Där har vi föreslagit att staden ska ha ett kommungemensamt idrottsfastighetsbolag för att kunna bygga ihop med andra kommuner i länet.

Debatten har varit väldigt lång. Vi välkomnar alla idrottsanläggningar som tillkommer, men det finns en skillnad mellan oss och majoriteten. Det är en ganska grundläggande skillnad, och den handlar om att ni öppnar upp för privata byggen. Som borgarrådet Lindblom sa: Det kommer att kosta oss mycket mer i längden. Där ligger skillnaden.

Annars är vi överens om att vi behöver detta. Vi ligger långt efter i Stockholm när det gäller idrottsanläggningar. Därför vill jag säga till den kommande majoriteten – vilken det än blir – att vi behöver ha idrottsanläggningar med i planeringen när vi ska bygga. Det är som att vi blir chockade. Vi bygger en massa bostäder, och skolor har vi lärt oss bygga liksom förskolor, när vi bygger nya stadsdelar. Men så glömmar vi bort idrottsanläggningarna. Oj, här är det ett gäng människor som har barn som vill idrotta och vuxna som vill motionera! Vi ligger efter. Jag vill också att vi ser över befintliga hus, som vi gör i till exempel Bromma. Det är bra om vi kan göra om dem till hallar så att vi inte alltid behöver bygga. Det sparar på miljön. Det är mer av ett framåttänkande, och nu tänker inte jag förlänga debatten mer!

Jag yrkar bifall till Vänsterpartiets reservation i kommunstyrelsen.

Anförande nr 147

M i r j a R ä i h ä (S): Ordförande, fullmäktige! För sista gången i kväll: Vi har ingen reservation i detta ärende men likväl ett särskilt uttalande. Mycket är bra i den här strategin, och den ger också en bild av de behov av anläggningar som finns i staden. Det innebär givetvis att investeringsnivåerna måste öka.

Skillnaden mellan den blågröna majoriteten och oss är dock – om man återgår till de två tidigare ärendena – att vi inte förordar de OPS-lösningar som fullmäktige har beslutat om nu och som kommer att komma också framöver när det gäller idrottssatsningar och satsningar på anläggningar. Det ligger ju fler ärenden i pipeline som handlar om OPS, och det kommer vi att motsätta oss varje gång. Om man behöver upphandla byggare säger jag som Clara: Använd lagen om offentlig upphandling! Lägg inte alla ägg i en och samma korg!

Det är också viktigt att man analyserar när man använder och jobbar ihop med externa utförare. Vi ska ha analyser när vi genomför den typen av lösningar. Det tycker jag hittills har varit rätt bristfälligt när det gäller att analysera konsekvenserna.

Jag håller på med förhandlingar dagligdags, och när jag går till arbetsgivaren – oavsett vad det gäller för förändring – är det första man säger: Vi måste göra en konsekvensanalys. Vad är de långsiktiga konsekvenserna av det beslut du vill fatta? De kraven tycker jag att man ska kunna ställa också på kommunfullmäktige och den majoritet som styr den här staden.

§ 38 Handlingsplan för kommunens aktivitetsansvar i Stockholms stad 2022–2024

Anförande nr 148

Borgarrådet E r n l u n d (C): Jag ska fatta mig jättekort. Men, ordförande, fullmäktige, det här är ändå ett viktigt ärende. Att klara skolan är en av de absolut viktigaste faktorerna för att barn och unga ska få möjlighet att bygga sig ett gott och självständigt liv.

Därför är det enormt viktigt att vi alla på alla sätt vi kan hjälps åt och ser till att alla barn och unga i Stockholm klarar skolan och får möjlighet att gå ut gymnasieskolan med fullständiga betyg. Just att gå ut gymnasieskolan med fullständiga betyg är en av de viktigaste delarna för att sedan kunna ta sig vidare både på arbetsmarknaden och till framtida studier.

Det kommunala aktivitetsansvaret, som vi i dag ska fatta beslut om en handlingsplan för, innebär att vi i staden söker upp alla de unga som är i gymnasieålder men som inte läser på gymnasiet och på alla sätt vi kan motiverar dem att fullfölja sin utbildning och faktiskt ta examen. Förra året omfattade det kommunala aktivitetsansvaret nästan 5 000 ungdomar. Det är alltså ett ganska omfattande arbete som arbetsmarknadsnämnden bedriver. Och det gör arbetsmarknadsnämnden framför allt med många andra aktörer i staden. Det är också det som är det viktigaste i den handlingsplan som vi har på bordet i dag, där vi bland annat i ärendet tydliggör ansvarsfördelningen mellan arbetsmarknadsnämnden, utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna – allt för att vi på ett bättre och mer effektivt sätt ska se till att alla unga i Stockholm ska klara skolan och få möjlighet att bygga ett liv med egen försörjning.

Med det vill jag yrka bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 149

S a l a r R a s h i d (S): Fru ordförande! Ingen ung i Stockholm ska behöva börja vuxenlivet i arbetslöshet eller sysslolöshet. Men som det tyvärr ser ut i dag i Stockholm och i många delar av vår ytterstad är det just så. Det är många ungdomar som börjar sitt liv i arbetslöshet.

Det är ett av politikens stora misslyckanden den här mandatperioden att den styrande majoriteten inte i tillräcklig omfattning har försökt pressa ned ungdomsarbetslösheten, vilket vi från föregående majoritet lyckades med. Vi näst intill halverade ungdomsarbetslösheten.

Vi vill därmed säga att vi självklart ser det positiva med att man tar fram en handlingsplan. Det gäller just den målgrupp som handlar om kommunens aktivitetsansvar. Framför allt tycker vi att det är bra att det finns ett förtydligande inom vardera förvaltnings ansvarsområde. Men vi saknar fortfarande tydliga mål – mål som behöver formuleras för hur man ska arbeta med alla unga utan sysselsättning. Målgruppen inom kommunens aktivitetsansvar, KAA, ska givetvis alltid i första hand, som Karin Ernlund var inne på, uppmuntra till att söka sig tillbaka till skolan. Men i andra hand behöver ungdomar kunna stimuleras genom praktik, fler jobb,

ungdomsanställningar och andra typer av insatser för att bryta sysslösheten. Det uppsökande arbete som just nu ingår i KAA haltar i dagsläget. Förvaltningen behöver därför utökade medel och resurser för framtagande av nya metoder. Det har vi delvis sett, men mer behöver givetvis göras.

Effekterna av pandemin har inte gjort det lättare för den här gruppen. Vi vet att branscherna som vanligtvis erbjuder arbetstillfällen för unga, som besöksnäring och restaurangnäring, drabbades hårt av pandemin. Nu har många av dessa branscher återhämtat sig, så här har vi en gyllene chans att se till att fler unga snabbt tar sig in på arbetsmarknaden.

Skolans omställning och distansundervisning hade stora effekter på ungdomars tillvaro och vardagssituation. Här har vi givetvis en stor pandemiskuld som behöver återbetalas. En utbyggnad av skolans elevhälsoteam med fler kuratorer, studievägledare och studiehandledning hade kunnat bidra till att fånga upp de här ungdomarna i ett tidigt skede.

Slutligen är det väldigt viktigt att vi fortsätter att arbeta med BER, alltså Barn- och elevregistret, och ser till att de får ett förtydligande uppdrag för att stärka det preventiva arbetet i den uppsökande verksamheten.

§ 40 Huvudöverenskommelse om länsövergripande samverkan kring hälsa, vård och omsorg

Anförande nr 150

V i v i a n n e G u n n a r s s o n (MP): Ordförande och fullmäktige! Detta är en långbänk och ett byråkratärende, tycker jag. Men det är väldigt bra att vi nu antar en överenskommelse om samverkan på övergripande nivå så att kommunerna i länet kan kroka arm med regionen i vårdfrågorna.

Det krävs dock att tusentals människor som är verksamma inom vården förstår och lever upp till samverkansprinciper för att de enskilda vårdbehövande ska få den samordnade vården. Det är helt klart en ersättning för att just Stockholms region inte kunde komma överens om bland annat kommunal hemsjukvård.

Samverkansöverenskommelsen är ett sätt att formalisera byråkratin kring olika huvudmän och att överbrygga stuprörstänkandet. I verkligheten är det direkt samarbete gentemot den enskilde som krävs och att det ska formas på plats.

Jag kan säga i dag, som troligen är min allra sista dag här i fullmäktige, att det var just detta problem mellan kommunens resurser och hantering och det dåvarande landstingets resurser och hantering som gjorde mig till politiker för 35 år sedan. I växelvis kommun och landsting har jag varit aktiv i detta, och dessutom i handikapprörelsen i många år. Ännu är inte luckorna täckta, och vården av den enskilde är fortfarande långt ifrån sömlös i många fall. Vi kan idka samverkan i överenskommelser hur mycket som helst, men så länge människor fortfarande åker in och ut i onödan på sjukhusen och har upprepade kontakter i vården och kommunen utan resultat blir vården väldigt dyr och otillfredsställande för den enskilde.

Jag tackar ändå för överenskommelsen och hoppas verkligen på att det den här gången blir ett fördjupat samarbete direkt gentemot varje enskild människa som behöver det.

§ 41 Stockholms stads strategi för fritids- och ungdomsgårdar

Anförande nr 151

Borgarrådet N a d d e b o (C): Ordförande, fullmäktige och åhörare! Att erbjuda stadens barn och unga meningsfulla och utvecklande fritidsverksamheter och tillgång till trygga och jämställda mötesplatser är en otroligt viktig uppgift för oss som stad. Fritidsgårdarna kommer ofta upp i debatten om ungdomskriminalitet och otrygghet, och forskning visar att fritids- och ungdomsgårdar inte per automatik utgör en skyddsfaktor mot att begå brott. Det är en strukturerad och långsiktigt engagerande verksamhet som kan förebygga brottslighet. Det är med detta som ledstjärna vi satsar på kvalitativ verksamhet med utbildade fritidsledare, för det kommer att göra skillnad på riktigt.

Vi har sett att det har funnits problem och utmaningar med våra fritidsgårdar under lång tid. Därför har vi tagit ett helhetsgrepp och började det greppet med att ge i uppdrag åt kulturförvaltningen att ansvara för samordningen för barn och ungdom och kultur och fritid och att samordna stadsdelarnas verksamhetsområden. Det har inte funnits någon sådan central samordning tidigare. Stadsdelarna bär fortfarande hela ansvaret och har den nära kontakten med medborgarna. De kan utforma verksamheten efter lokala förhållanden. Men det har varit ett stort problem att bilden har varit så splittrad. Vi tillsatte därför en genomgripande utredning för att få en helhetsbild av nuläget i staden. Senast Stockholms stad utredde fritidsgårdarna och tog fram riktlinjer var i slutet av 70-talet.

Både stadsdelarna och fritidsgårdarna själva har efterfrågat samordning och struktur. Det handlar om att kunna samarbeta, dela erfarenheter och dela utmaningar. Men det handlar också om mycket positiva grejer. Om en stadsdel hittar en verksamhet som fungerar riktigt bra ska inte andra stadsdelar behöva uppfinna hjulet igen på sin egen kammare.

Utredningens uppdrag var att lägga fram förslag för att fritidsgårdarna ska nå fler unga, bli mer jämställda, ha ett brett utbud av programverksamhet med hög kvalitet och vara trygga i alla våra stadsdelar. Utredningen var ambitiös, och utredaren har intervjuat alla stadsdelar, alltifrån chefer till ungdomar, för att samla information och kartlägga vad som efterfrågades.

Utredningen presenterade många åtgärdsförslag. Jag kan inte räkna upp alla, för det skulle ta för lång tid. Men ett förslag var att utveckla en stadsövergripande strategisk plan för fritids- och ungdomsgårdar samt en stadsgemensam strategisk plan för hantering av kriser. Utredningen gav en god grund för arbetet och det fortsatta utvecklingsarbete vi har att göra. Med den utgångspunkten har vi nu tagit fram en strategi för våra fritids- och ungdomsgårdar som vi ska klubba här i kväll. Den ser ut så här; jag visar den här i talarstolen! Den är mycket enkel att läsa, så jag rekommenderar den för dem som inte har hunnit göra det till detta möte.

Strategin pekar ut fem målområden som vi behöver arbeta mer med.

1. Stärka unga och bidra till deras utveckling
2. Bidra till jämlika och jämställda uppväxtvillkor

3. Arbeta med ungas delaktighet och inflytande
4. Erbjuder kvalitativ och attraktiv verksamhet
5. Arbeta med fritidens egenvärde som skyddsfaktor

Sug på den! Nytt är också att vi behöver en tydlig uppföljning. Varje stadsdelsförvaltning ska utarbeta en utvecklingsplan utifrån de lokala förutsättningarna för att visa hur strategin ska realiseras. Strategin ska också följas upp med tydliga, mätbara indikatorer. En strategi utan ökade resurser kommer inte att nå så långt; det vet jag. Därför har vi under de senaste åren tillfört 20 miljoner mer och tagit ett betydande steg för att fortsätta att utveckla och stärka våra fritids- och ungdomsgårdar.

Stadsdelar och enskilda fritidsgårdar kommer att kunna känna att de har det stöd och den uppbackning som de behöver.

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 152

T o r u n B o u c h e r (V): Ordförande, fullmäktige och åhörare! Jag yrkar bifall till vår reservation i kommunstyrelsen.

Precis som förra gången jag var uppe i talarstolen är jag inte emot strategin i princip, utan tvärtom. Det är jättebra att vi har en strategi. Här finns också ett bra utredningsunderlag med en tydlig bild av vad som faktiskt behövs. Jonas Naddebo och jag verkar dock ha lite olika bild av de ekonomiska resurser som också behövs. Det framgår med stor tydlighet att det här området verkligen behöver ökade insatser.

Vår invändning ligger därför i att strategin inte tilldelats en budget med de resurser som verkligen behövs för att ge kulturförvaltningen och stadsdelsnämnderna verkliga förutsättningar att genomföra och uppfylla alla de fantastiska uppdragen i strategin och de mål som Jonas Naddebo pratade om.

Det är också lite anmärkningsvärt att man i förtid lägger ned fritidsgårdar i bland annat Hägersten-Älvsjös stadsdel, som förväntas växa till cirka 29 000 barn. Där har man lagt ned två av stadsdelens fritidsgårdar utan en grundlig barnkonsekvensanalys. Det medför också frågetecken om vilka intressen som väger tyngst. Det känns som att olika delar motarbetar varandra.

Men med det sagt: Kul att det finns en strategi!

Anförande nr 153

Borgarrådet N a d d e b o (C): Ordförande! Tack, Torun, för att du tycker att det egentligen är en väldigt bra strategi! Det är stadsdelarna själva som bestämmer över hur många fritidsgårdar de behöver. Under tiden 2010–2014 gick det från 63 till 64. Under er mandatperiod minskade det med fem från 64 till 59, och nu visar utredningen att det 2021 fanns 57 fysiska platser och 62 verksamheter. Stadens hemsida visar att det under 2022 finns 54 fysiska platser och 61 verksamheter.

Statistik av det här slaget och att man väljer i stadsdelarna att förändra – för det är faktiskt det som händer i Hägersten-Älvsjö – är komplext. Hur räknar man antalet fysiska platser? Hur räknar man antalet olika aktiviteter? Denna fixering vid de enskilda talen tror jag inte är bra för det här området generellt. Det är mycket bättre att vi jobbar med att utveckla fritidsgårdsverksamheten än att räkna hus.

Anförande nr 154

T o r u n B o u c h e r (V): Det är säkert komplext. Men en sak som inte är så komplex är stadsdelsnämndernas totala budget. Fritidsposterna är inte lagstadgade, och det är lätt att flytta på dessa pengar. Den totala budgeten i stadsdelarna har varit alldeles för låg under hela den här mandatperioden.

Anförande nr 155

M i c k e S e i d (MP): Ordförande, ledamöter, stockholmare! Vi i Miljöpartiet vill lyfta det enkla faktum att den nya strategin är tydlig med att stadsdelarna nu tillsammans och med hög kompetens ska samverka för att tillhandahålla trygga areor för både tjejer och specifika målgrupper som unga inom de nationella minoriteterna, nyanlända och hbtqi-plus-personer. Alla ska givetvis vara välkomna på den vanliga verksamheten, men det behövs även nischade tider för att stärka unga i en viss livssituation.

Nu ska jag bli lite personlig. Detta är inte bara det sista kommunfullmäktige före sommaren, utan det är också mitt sista här i Stockholm någonsin. Jag tänkte att jag skulle avsluta min sejour här efter åtta år på ungefär samma sätt som jag inledde den – med en liten deklamation. Den börjar nu.

Staden är aldrig färdig, fullbordad. Den förändras oavbrutet, förnyas och förändras. Samtidigt är den evig. På något sätt finns allt det förgångna kvar, lagrat.

Så skrev Per Anders Fogelström 1968. Med det yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 156

Borgarrådet B j u g g r e n (S): Ordförande, fullmäktige, stockholmare! En fritidsgård kostar pengar, men en stängd fritidsgård kan kosta hur mycket som helst. Om det vittnar inte minst polisen på Järva. De beskriver tydligt att när fritidsgården i Rinkeby stängde kunde de direkt se det på gatan.

Vi i det här rummet måste se till att fritidsgårdarna och stadsdelarna å fritidsgårdarnas vägnar har resurser nog att hålla öppet på ett säkert, tryggt och kvalitativt sätt. Det måste finnas tillräckligt med personal, men det måste också finnas personal med utbildning och rätt kompetens. Där är strategin tydlig: Andelen fritidsledare med eftergymnasial utbildning och fast anställning ska öka kontinuerligt. Flera stadsdelar lyfter vikten av detta i sina remissvar. Det behövs både utbildning och kompetensinsatser.

Men det är inte riktigt den prioriteringen vi har sett i budgeten under den här mandatperioden. Den grönbå majoriteten i Stockholm har gjort det till något av en

paradgren att i stället för att avsätta pengarna som behövs för att göra verksamheten ta fram många dokument med mycket fina ord. Missförstå mig rätt – jag tycker att det är bra att man tar fram en fritidsgårdsstrategi, och jag tycker att det är bra att man har som syfte att fritidsgårdarna och ungdomsgårdarna ska ha hög kvalitet och att de ska jämna ut livsvillkor, skapa glädje och gemenskap och stärka unga. Det är självklart.

Jag är också glad att fritids- och ungdomsgårdsstrategin ska bidra till jämlika uppväxtvillkor. Men det är just det som verkligen också förpliktar. Då kan man inte, som i den första grönblå budgeten, skära ned som mest på stadsdelarnas pengar för barn, kultur och fritid. Man kan inte heller lägga ned mycket uppskattade och fungerande verksamheter som man just nu gör i Gröndal och i Aspudden.

Låt det här dokumentet bli mer än fina ord! Se till att resurserna också kommer stadsdelarna till del så att våra fritids- och ungdomsgårdar kan utföra detta viktiga uppdrag och stärka stadens ungdomar!

Bifall Socialdemokraternas och Vänsterpartiets reservation!

Anförande nr 157

Borgarrådet K ö n i g J e r l m y r (M): Ordförande! Bara för att återberätta: Under den här mandatperioden har det lagts ned några fritidsgårdar. När ni styrde senast lades det ned några fritidsgårdar. Ibland måste det göras, just för att kvantitet inte alltid är viktigare än kvalitet. Man måste titta på struktur och innehåll på fritidsgårdarna.

Du nämnde polisen på Järva. Jag har också pratat med dem, de som är där varje dag. De säger: Det är inte fler fritidsgårdar som behövs. Nu har det startats upp en välfungerande verksamhet. Men det är snarare bristen på fler kollegor som behöver åtgärdas och förändras. Där har ni ett stort ansvar nationellt. Polisen behöver få långsiktiga förutsättningar att verka på plats och skapa tillit. Då behöver de fler kollegor. De behöver också få verktyg att bekämpa de vapen och den narkotika som flödar in. De är väldigt tydliga.

Jag undrar därför vilka poliser Emilia har talat med. De jag har talat med är alltså väldigt tydliga med att det här inte kommer att lösa några problem kring gängkriminaliteten på Järva.

Anförande nr 158

Borgarrådet B j u g g r e n (S): Jag tror till och med att vi säkert pratar en del med samma poliser. Det kanske bara är så att man väljer att lyssna lite olika.

Jag tycker att det här är fascinerande. Nu begär finansborgarrådet replik på mig i den viktiga frågan om hur vi ska arbeta både förebyggande och generellt stärkande för ungdomar i vår stad. Och vad väljer finansborgarrådet att göra? Jo, att gå upp och gnälla lite till på regeringspolitiken i stället för att ta chansen och ta ansvar. Vi har en kapprustning i det här landet om hårdare tag och fler poliser. Det är bra, och det är välkommet. Tänk om vi kunde få samma kapprustning om förebyggande insatser i våra kommuner! Då kanske vi skulle kunna komma någonstans med de här problemen.

Anförande nr 159

Borgarrådet N a d d e b o (C): Ordförande! Emilia Bjuggren, du slirar lite på sanningen när det gäller resurserna när du säger att vi har dragit ned på dem. Låt oss titta på hela området, där också era fantastiskt fluffiga demokratipengar låg under hela förra mandatperioden. Det redovisades nästan inte alls vad stadsdelarna gjorde med de där resurserna. Jag satt med i referensgruppen och tog med redovisningen av demokratipengarna. Det finns en anledning till att vi drog tillbaka dem när vi kom till makten. Vi vill inte att pengarna ska gå till otydliga politiska satsningar. De ska gå till resurser till fritidsgårdarna. Därför har vi höjt resurserna till fritidsgårdarna med 20 miljoner de två senaste åren. Det är jag otroligt stolt över.

Det du borde svara på är varför du tar bort resurserna till samordningen för barn, kultur och fritid på kulturnämnden. Med er politik skulle man inte ha någon samordning på kulturnämnden med de här pengarna. Då hade vi inte haft någon fritidsgårdsstrategi. Vi hade inte haft någon utredning. Man kan stå här och vara glad åt det i dag, men ni hade inte haft resurserna för att göra den insatsen.

Anförande nr 160

Borgarrådet B j u g g r e n (S): Om jag måste välja mellan att lägga pengarna på verksamheten och se till att verksamheten kan utvecklas och att lägga pengarna på att skriva fina ord kommer jag varje dag att välja att lägga pengarna på bättre verksamhet.

Med det sagt: Vi välkomnar att det finns en strategi. Vi kommer inte att på något sätt motarbeta det. Men den måste bli mer än en pappersprodukt som ligger i en hylla. Det måste också tillsättas resurser för att göra verksamheter, vilket som sagt också påpekas i remissvaren. De olika kraven förpliktar. Man måste se till att det finns utbildad personal och att det görs utbildningsinsatser.

Jag ser med tillförsikt fram emot att få göra detta om några månader.

Anförande nr 161

A n n a R a n t a l a B o n n i e r (FI): Ordförande, fullmäktige! Fritidsgårdar är en enormt viktig del av våra verksamheter. Men det krävs också att innehållet på fritidsgården är bra och att personalen är utbildad och har trygga anställningar. De måste både veta vad de ska göra för att arbeta förebyggande och veta vad de ska göra om de upptäcker saker som behöver anmälas, till exempel till socialtjänsten, eller ta kontakt med andra instanser.

Det är jättebra att vi får en handlingsplan som också ska stärka medarbetarnas situation. Sedan kan jag önska att den inte skulle komma som det sista som händer under mandatperioden. Då hade man kunnat visa att man tänkte leva upp till sina egna handlingsplaner och strategier. Jag ser att Jonas börjar bli upprörd här nu, men det är klart att det rimmar lite illa med att Hövdingagården i Aspudden nu står och säljer ut sina inventarier på loppis för att de tvingas lägga ned. Även om det är stadsdelen som fattar egna beslut har det här beslutet orsakat jättemycket upprördhet, känslor och besvikelse hos invånarna. Det har vi debatterat i den här salen tidigare.

Jag tycker som sagt att det rimmar lite illa när man tar strategin och slår sig för bröstet om hur bra det ska bli med fritidsgårdarna och det samtidigt står fritidsgårdar och säljer sina inventarier på loppis.

Bifall till vår gemensamma reservation med V och S!

Anförande nr 162

Borgarrådet N a d d e b o (C): Ordförande och Anna! Som jag sa tidigare kommer antalet fritids- och ungdomsgårdar att fluktuera över tid. Det kan det göra av flera olika anledningar. Det kan vara brist på personal, det kan vara låg frekvens på besökande ungdomar eller upplevd otrygghet. Då måste stadsdelarna agera.

Den här strategin ska stärka stadsdelarna i deras arbete. Man ska inte behöva känna sig helt utlämnad i vad man gör när det uppstår otrygghet på en fritidsgård. Vi kommer att skapa rutiner kring detta. Ibland är det som att politiker inte ser att utveckling och förändring faktiskt också kan leda till positivitet.

Det kan hända saker med verksamheten, såsom i den satsning som kommer att göras med den ungdoms- och fritidsgård som ska skapas i Liljeholmen. Vi måste se att stadsdelarna gör det de kan. Vi har ökat resurserna så att de ska kunna göra det under innevarande år och förra året. Därför tror vi nu att detta tillsammans med strategin kommer att ge effekt.

Anförande nr 163

A n n a R a n t a l a B o n n i e r (FI): Så kan det vara, men så var det inte med Hövdingagården. Det var ett ekonomiskt beslut. Det var ingen otrygghet eller personalbrist eller sådana saker som låg till grund för det. Det har orsakat jättemycket förtroendetapp när man helt enkelt bara lägger ned en uppskattad verksamhet eller gör om den till någonting som folk inte är intresserade av.

Ni har ökat successivt. Ni började med att skära ned, och sedan ska folk liksom glömma bort det, och så ökar ni successivt.

Det är som sagt bra att handlingsplanen tas. Men det hade varit kul att se om ni hade kunnat leva upp till den i stället för att ta den sist.

Anförande nr 164

A n d r e a H e d i n (M): Ordförande! Jag hade inte alls tänkt gå upp i den här debatten, men det här är en fråga som verkligen engagerar mig och där jag skulle vilja bidra med ett lokalt exempel. När vi tog över lokalt hos mig efter förra mandatperioden hade besöksantalet på ungdomsgården varierat mellan 12 och max 19 ungdomar per kväll, det vill säga att ungdomarna faktiskt inte kom dit.

Sedan dess har vi satsat lokalt på vår ungdomsverksamhet. Vi har gjort en undersökning bland alla ungdomar i skolåldern lokalt, både bland dem som besökte ungdomsgården och bland dem som går i skolorna runt omkring: Vad skulle krävas för att du skulle komma? Svaret blev: ett helt annat utbud av aktiviteter. Ja, det där klassiska pingisbordet och biljardbordet är bra, men det måste till mer.

Därför jobbar vi i dag med ungdomar i mindre grupper. På lördagskvällarna erbjuds bio. Då går en vuxen med ungdomarna dit. På måndagarna erbjuder man kickboxning. Nu bygger vi ut det här i hela stadsdelen och går ihop med föreningar och företag lokalt och erbjuder andra alternativ. Från och med juli kommer ungdomarna att få klättra på Klätterverket, och vi kommer att kunna erbjuda dans och yoga. På det här sättet når vi ungdomar som aldrig tidigare har besökt ungdomsgården. Nu är vi uppe på 65 ungdomar i snitt per kväll, och vi kommer att fortsätta att bygga ut det här tills varenda unge lokalt känner sig välkommen.

Men det handlar inte alltid om mer pengar. Det handlar om att lyssna på ungdomarna och att ge personalen möjlighet att vara med och utforma hur verksamheten ska bedrivas. Det de säger är: Den bästa kontakten får vi när vi har ungdomarna i mindre grupper. Små grupper och hög vuxennärvaro – då får vi en god kontakt.

Som en bonus och kanske som en inspiration kan jag passa på att berätta att vi också har gett ett riktat uppdrag att verkligen jobba förebyggande med ungdomar som kanske har det tufft hemma. Inför varje högtid ska det anordnas jul, påsk och så vidare på ungdomsgården för att fånga upp dem som kanske har ont i magen inför högtiden.

Anförande nr 165

A n n a R a n t a l a B o n n i e r (FI): Hej! Jag vill bara kolla om jag hörde rätt. Du sa 19 ungdomar per kväll. Det är ändå ganska många. Är det utslaget på alla fritidsgårdar eller på en enda? 19 ungdomar på en ungdomsgård per kväll är ju många!

När jag gick på ungdomsgård när jag var ung var det inte 19 ungdomar per kväll. Men jag vill också säga att för de kanske fem killar som satt där och som hade det ganska tufft hemma var det skitviktigt. Det är klart att man ska titta på hur många som kommer och kunna utvärdera det utifrån en aspekt att man inte når dem man ska nå. Men det kan också vara så att det är jätteviktigt och gör enormt mycket även om det är få personer och att – om man nu ska prata pengar – sparar jättemycket för att dessa personer fick det stöd de behövde för att inte hamna i kriminalitet eller missbruk just för att fritidsgården var så viktig för dem. De vuxna som fanns där hann se dem.

Men som sagt tycker jag inte att 19 ungdomar per kväll är att ”ingen kom dit”. Men det kanske bara är min uppfattning om antal på ungdomsgård. Det här kanske är en jätteungdomsgård – jag vet inte. Svara!

Anförande nr 166

A n d r e a H e d i n (M): Jag ska inte på något sätt förminska de 19 ungdomar som satt där. Men jag kan konstatera att man inte kan vara nöjd med 19 ungdomar i en stadsdel med över 80 000 invånare. Vi sa att vi måste kunna nå fler, och nu är vi uppe i 64 ungdomar per kväll. Och jag är fortfarande inte nöjd. Vi ska nå alla som behöver en trygg plats att vara på.

Jag tror också att vi kan jobba mycket mer just förebyggande med att alltid ställa frågan till den ungdom som kommer in: Har du gjort dina läxor i dag? Annars finns det ett lugnt hörn, och det finns någon som kan hjälpa dig om dina föräldrar inte kan eller inte hinner. Det är förebyggande arbete på riktigt.

Det är också jätteviktigt att titta på vägarna – de fysiska vägarna – till ungdomsgården så att man kan gå tryggt dit och hem. Och det har vi gjort.

Anförande nr 167

Å s a N i l s s o n S ö d e r s t r ö m (L): Hej! Precis som föregående talare blev jag lite upprörd över det ständiga ropet på mer pengar. Visst är pengar viktiga, men bra politik och bra verksamhet kräver strategi. Jag är lokalpolitiker i Spånga-Tensta. När vi tog över makten där hade vi en fritidsgård där man hittade vapen i olåsta rum. Det var drogförsäljning utanför. På en annan fritidsgård i en annan del av stadsdelen var det inte en människa. Det fanns personal, men inga ungdomar kom dit. Verksamheten var verkligen under all kritik.

Det vi gjorde var dels en kartläggning, förstås, dels en upphandling. Den vanns av Rädda Barnen. Jag önskar faktiskt att vi hade haft den här strategin som ett stöd i upphandlingen, för det tog enormt mycket plats och tid från vår förvaltning att göra upphandlingen. Men till slut blev det bra. Rädda Barnen ansvarar nu igen för alla fritidsgårdar i stadsdelen. De jobbar jättestrategiskt. De lär av varandra, och personal cirkulerar mellan fritidsgårdarna. De har temakvällar, och de har olika profilmråden. Vi har nu fler besökare, vi har nöjda besökare och vi har en mycket, mycket tryggare verksamhet.

Jag är glad att vi nu äntligen får en strategi, för det gör kanske att fler stadsdelar kan göra det strategiska val som Spånga-Tensta har gjort.

Anförande nr 168

K a r i n G u s t a f s s o n (S): Fru ordförande! Jag vill ändå poängtera för ledamoten att det inte råder några partipolitiska skillnader på något sätt i detta. Vi tycker självklart att ungdomsgårdar ska vara fria från både vapen och droger. Ungdomar ska känna sig trygga oavsett om det finns strategidokument eller inte.

Det är inte oväsentligt att det finns resurser för verksamheten. Det är klart att bra personal, utbildad personal, också kräver mer ekonomiska förutsättningar och mer resurser. Utbildad personal är dyrare än utbildad personal. Resurser är absolut nödvändiga att diskutera när vi diskuterar strategin, för utan resurser kommer det här att bli en pappersprodukt som kommer att vila någonstans. Det är klart att det kostar pengar att ha bra personal.

Anförande nr 169

Å s a N i l s s o n S ö d e r s t r ö m (L): Resurserna finns, och verksamheten drivs i stadsdelarna. Där finns redan resurser, och med rätt strategi kan man använda dessa resurser på ett bra sätt. Jag tycker att det är ganska anmärkningsvärt att det i diskussionen här kommer fram två lokala politiker och berättar just samma sak: När vi tog över var det kris och kaos i fritidsverksamheten, och nu har vi lyckats vända det.

Anförande nr 170

M a r i a L j u s l i n (V): Fru ordförande! Det går inte att låta bli att kommentera det här. Jag bor i Älvsjö-Hägersten och sitter i stadsdelsnämnden där. Nu har vi tre

ungdomsverksamheter i hela vårt stora stadsdelsområde, som är lika stort som en mellanstor stad. Tre stycken! Våra ungdomar ska alltså ha koll på vilka tider man får komma till de här tre verksamheterna. Vilka tider passar mig? Vilken grupp tillhör jag? Är jag tjej? Är jag hbtq? Är jag någonting annat? Är jag kille? När passar det mig att komma till ungdomsgårdarna? Det måste ungdomarna ha koll på i vårt område.

Och nej, det handlar inte bara om att försvara ungdomsgårdarna per se, utan det här är lokaler med verksamhet i som ska fyllas med trygga vuxna och skapa engagemang, vilket vi också gjorde förra mandatperioden. Vi gjorde precis det ni pratar om nu. Vi gjorde undersökningar, vi diskuterade med unga och vi frågade: Vad vill ni ha för verksamheter i ert område? Vad saknar ni för något? Vi såg till att det var trygga vägar till ungdomsgårdarna, och vi såg till att det var tryggt med lampor och ljus. Vi fick kritik för att vi stängde en ungdomsverksamhet på grund av att den faktiskt låg otryggt till. Vi såg att det inte fanns någon annan lösning. Det var främst killar som var där, och vi nådde väldigt få tjejer. Vi valde därför att stänga den och flytta till en annan verksamhet och försöka hitta lösningar.

Men det finns fortfarande ett dilemma i vår stadsdel. Ni kan säga att det inte handlar om resurser eller vad ni nu vill kalla det för. Men vi har alltså tre verksamheter som ska rikta sig till unga. Sedan har vi åtta fältassistenter, som ska försöka hitta de andra unga, som inte kommer till verksamheterna när inte tiderna passar dem. De här åtta fältassistenter ska röra sig i hela denna mellanstora stad som vi har i vår stadsdel och försöka hitta ungdomarna där de befinner sig. Så ska man kunna hitta lösningar som gör att de inte ska hamna i trubbel eller starta trubbel. Det här är ett jättedilemma i vår stadsdel Hägersten-Älvsjö.

När det gäller Hövdingagården är det, precis som Anna lyfte tidigare, oerhört sorgligt. Detta är en verksamhet som har funnits i 30 år och som är otroligt välbesökt med en besöksgrad på 97–98 procent av mellanstadieungdomarna. De fick nu se sin verksamhet gå i graven för att ni vägrade stötta den. Ni i majoriteten ryckte undan mattan under deras fötter, och nu har vi alltså ungdomar som går på mellanstadiet i det här området som inte vet vart de ska ta vägen. Jo, de ska in i tre stycken klassrum. Det är inte anständigt som ni har behandlat ungdomsverksamheterna under den här mandatperioden. Det är ingenting ni kan vara stolta över. Det är jättefint med strategin. Det är jättebra, men det räcker inte om man inte fyller en verksamhet.

Angående det som nämndes om polisen vill jag göra en kommentar. Poliserna själva lyfter fram att det är oerhört svårt att få en bostad i Stockholm på grund av att ni säljer ut. Vi måste bygga fler hyresrätter. Ändå väljer ni att sälja ut på det här sättet. Det måste kommenteras.

Anförande nr 171

Borgarrådet K ö n i g J e r l m y r (M): Om man lyssnar till hälsoekonomerna i Uppsala, som jobbar mycket med förebyggande insatser, hör man att de själva säger att fritidsgårdar kan vara fantastiska och ha en förebyggande och preventiv förmåga. Men de kan också vara direkt kontraproduktiva om man inte har styrning. Jag tycker att vi har hört ett antal exempel här där man måste agera.

Även den socialdemokratiskt ledda majoriteten under förra mandatperioden lade ned ett antal olika fritidsgårdar. Kanske skulle man ha lagt ned ännu fler och gjort om. Just i den stadsdel du nämner ska man också öppna upp en ny verksamhet, och det nämndes inte. Det är två som har haft bristande beläggning, och i höst öppnar man en mycket större verksamhet för ungdomarna. Men det väljer ni att inte berätta.

Det handlar inte alls om någon neddragning av resurser, utan snarare om hur vi kan skapa mer kvalitet i våra verksamheter. Vi hörde också från Östermalm hur man jobbar med att nå en bredare grupp ungdomar, som kanske inte kommer till fritidsgården. Jag tycker att det är utmärkt hur man hela tiden söker ständiga förbättringar och är öppen för förändring om det är bristande beläggning. Men det är inte resursneddragningar.

Anförande nr 172

M a r i a L j u s l i n (V): Det här var inte bristande beläggning. Och det här är neddragningar. Det är också så med den verksamhet du nämner som kommer att öppnas i Liljeholmen – en stor verksamhet – att den är försenad. Det kommer att bli ytterligare ett problem. Det är väl okej, men denna verksamhet ligger alltså i Liljeholmen. För bara ett år sedan gick polisen ut och varnade unga för att ta sig till Liljeholmen eftersom det var så mycket stök där. Nu försöker man få bukt med det stöket.

Men det handlar alltså om ungdomar i den här mellanstora stadsstorleken som vi bor i som ska ta sig från Aspudden till Liljeholmen och från Axelsberg till Liljeholmen och från Gröndal till Liljeholmen. Det är stora avstånd. Jag skulle inte vilja släppa iväg min 13-åring dit och inte heller min 11-åring. Det är otryggt. De ska alltså åka spårväg hela vägen in till Liljeholmen och hänga där. Det är inte tryggt i Liljeholmens centrum.

Man gör jättemycket bra – absolut. Men det är fortfarande en besparing. De verksamheter som fanns var väldigt uppskattade. De fanns lokalt, och de fanns nära både skolor och andra verksamheter. Det var lätt för unga att ta sig dit. Det har ni tagit bort nu.

Anförande nr 173

Borgarrådet N a d d e b o (C): Ordförande, fullmäktige! Maria, du slirar lite grann på sanningen när det gäller vilka verksamheter som har funnits i Hövdingagården. Det har funnits en anledning till att det har varit skolborgarrådet som har varit föredragande i frågan, för det är egentligen en fritidsklubb som har varit väldigt eftertraktad. Tittar man sedan på det som har varit fritidsgården och som stadsdelen har haft resurser för ser man att den inte alls har varit lika frekvent använd.

Det är tydligt att Vänsterpartiet tycker att det viktigaste är att man har lokalen kvar, även om det inte är det effektivaste sättet man hanterar det på i stadsdelen. Lokalen var dyr, för den utnyttjades inte i tillräckligt stor utsträckning, och andra aktiviteter som hade verksamhet där betalade inte hyra. Stadsdelen ville använda resurserna till att utveckla verksamheten och inte betala för någon lokal som inte används på det sättet. Slira inte på sanningen nu! Det var fritidsklubben det handlade om. Det är den som har bytt lokaler. Och då hör vi detta, när fritidsgården ska flytta till Liljeholmen

för att utveckla verksamheten. Antalet lokaler måste förändras och fluktuera över tid, för det är verksamhetens innehåll som är viktigast.

Anförande nr 174

M a r i a L j u s l i n (V): Ordförande! Tusen tack för att jag får svara på den här frågan! Den här lokalen användes alltså från morgon till kväll. Det var LSS-disko på helger, det var kvällsaktivitet för pensionärer och ungdomar och det var fritidsklubb från ungefär klockan två till femtiden. Det fanns aktivitet som pågick veckan runt. Det stämmer att det fanns vissa aktörer som hade fått vara där gratis väldigt länge.

Vi sa så här: Låt oss titta på vilka andra aktörer som kan komma in som också behöver lokalen! För det stämmer att Vänsterpartiet gärna vill bevara lokaler som öppnar upp för möten, framför allt åldersöverskridande möten, som Hövdingagården gjorde. Den användes alltså hela veckan, sju dagar i veckan, från morgon till kväll. LSS-diskot försvann, pensionärsföreningarna försvann, ungdomslokalen försvann och fritidsklubben försvann i ett svep. Det är jättesorgligt. Så ja, Vänsterpartiet vill absolut bevara lokaler. Vi var beredda att titta över lösningar på hur vi skulle få ekonomin att gå runt. Men ni valde att dra undan mattan för verksamheten.

Anförande nr 175

A n n a R a n t a l a B o n n i e r (FI): Det är som sagt en bra strategi. Jag tycker bara att vikten av faktiska resurser har spelats ned här i debatten. Det handlar ju om att anställa bra personal och kunna driva fritidsgård. Jag jobbade inom Stockholms Stadsmission när den tog över Blå huset i Tensta. Jag vet faktiskt inte vilken majoritet det var i staden då, så jag vet inte vem jag ska skylla på, höll jag på att säga.

Jag vet inte om ni minns det, men det var en ganska turbulent tid. Man körde bland annat in en brinnande bil i Blå huset. Det var personal som blev hotad. Stadsmissionen sa till slut att man inte ville driva verksamheten vidare för att resurserna från staden var för små. Man hade ingen aning om vilket uppdrag man hade satt sig i, även om man försökte göra ett bra jobb. Med denna och andra erfarenheter i åtanke tror jag verkligen inte att man ska spela ned behovet av resurser för fritidsgårdar, särskilt om man vill bygga en trygg verksamhet med utbildad personal som stannar över tid.

§ 42 Kajstrategi för Stockholms stad

Anförande nr 176

Borgarrådet L a r s s o n (M): Fru ordförande! I början av den här kvällen fick vi en uppmaning från fullmäktige att titta i våra lådor och tömma dem. Jag tyckte att det jag hittade passade så bra, eftersom inläggen blir längre och längre. Jag ska visa vad det var – såpbubblor! Den som har lagt burken där kan ju höra av sig.

Stockholm är en sjöfartsstad. Vi har fantastiska kajer och fantastiska möjligheter att utveckla dessa kajer. Av det skälet har vi tagit fram kajstrategin, som jag uppmanar alla att läsa mycket noga. Jag tänker nämligen inte föredra den särskilt mycket. Men jag kan säga att det dokument som vi har tagit fram har vi tagit fram i fantastiskt bred samverkan, just för att få en kajstrategi som fungerar. Detta är en sjöfartsstad, och vi har det fantastiska läget med att staden är byggd på öar med en massa kajer. Det kan vi skapa ännu mer besöksnäring kring, och vi ska se till att kajerna lever ännu mer.

Läs detta dokument, ni som inte har gjort det! Och ni som har gjort det yrkar såklart som jag bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 177

S a r a S t e n u d d (V): Ordförande, åhörare! Vänsterpartiet välkomnar att det görs en revidering av kajstrategin i syfte att levandegöra stadens kajer. Givetvis måste användningen av kajerna anpassas efter sjöfartens behov, men det finns också en stor potential att skapa plats åt fler restauranger, kaféer, musik- och kulturevenemang samt möblering. Det handlar även om växtlighet och markbeläggning som bjuder in och gör att folk vill vistas vid stadens kajer.

Vi menar att några perspektiv behöver lyftas fram tydligare i strategin. Det är bra att staden ska arbeta för ökade möjligheter för till exempel barer och restauranger att bedriva verksamhet. Men minst lika viktigt är att kajerna är en attraktiv plats även för den som vill ta med sig sin matlåda ned till vattnet på lunchrasten eller äta en glass med en kompis i solskenet. Därför är det viktigt att exempelvis möblering bjuder in till spontan och informell vistelse på platsen och att pontoner och andra inrättningar inte begränsar allmänhetens tillgång till och vyer från kajerna.

Vi saknar även skrivningar om hur kajerna kan användas för att förstärka ekologisk hållbarhet och bättre integreras i stadens gröna infrastruktur. Grönska och växtlighet bidrar inte bara till ökad trivsel och upplevelsevärden – det underlättar också dagvattenhantering och främjar ett gott mikroklimat genom att till exempel erbjuda skugga under varma sommandagar. Mot bakgrund av detta menar vi att förstärkning av grönstruktur och ekologiska kvaliteter bör vara ett utpekat fokusområde i strategin.

Biltrafik och parkeringar nämns enbart i förbifarten i förslaget. Men för att verkligen öppna upp stadens kajer för folkliv behöver inriktningen vara att ytorna ska vara bilfria. I dag fungerar biltrafiken många gånger som en fysisk barriär som begränsar allmänhetens tillgång till kajerna samtidigt som parkerade bilar tar mark i anspråk som skulle kunna användas för kaféverksamhet eller sittplatser för flanerande

stockholmare. Genom att begränsa biltrafiken skapas också en säkrare miljö för den som vistas på platsen, inte minst för barn.

På tal om barn finns inte barnperspektivet med över huvud taget, vilket är ett viktigt skäl till att kajstrategin bör återremitteras. Flerfunktionella ytor som kan användas för lek, lekfulla inslag i barns ögonhöjd samt slitstarka och giftfria material bidrar exempelvis till att skapa en miljö som är inkluderande och tillgänglig för barn.

Kajstrategin är bra, men den kunde ha blivit ännu bättre om våra synpunkter hade fått gehör. Rösta på Vänsterpartiets förslag till beslut, som är att återremittera ärendet för komplettering!

Anförande nr 178

Borgarrådet H e l l d é n (MP): Ordförande! Det är lite speciellt att ha det sista ärendet för mandatperioden. Jag ska bara säga att kajstrategin är alldeles utmärkt. Den tidigare kajstrategin från 2015 handlade mer om sjöfart. Nu har det hänt en hel del; staden förändras. Båtverksamheten flyttar allt längre ut, och ansvaret för kajerna har till stor del övergått till trafikkontorets ansvarsområde.

Därför ser vi nu hur vi kan göra kajerna mer mångfunktionella och få in fler verksamheter och upplevelser för alla där. Jag tycker att det är otroligt roligt att strategin är framme, och jag ser fram emot att se när det gemensamma arbetet i staden för att utveckla kajerna fortgår.

Till Vänsterpartiet, som vill återremittera ärendet därför att det saknar ett barnperspektiv, vill jag säga att det finns ett ungdomsperspektiv i strategin. Ungdomar och gymnasieungdomar har varit och kommer att vara involverade för att se hur man kan använda kajerna. Men barn vill vi inte gärna locka ned till kajerna, för det är ingen bra plats för barnen att springa runt på. Därför är det inte ett område som lyfts fram på det sättet. Man kan säga att detta i sig är ett barnperspektiv.

Man kan titta på hur trafikkontoret arbetar med till exempel Levande Stockholm och dessa platser – detta gentemot Vänsterpartiet, som pratar om spontan vistelse och att det ska vara enkelt att vara där. Självklart är det en del i det hela, och det kan man också se i underlagsmaterialet.

Med det yrkar också jag bifall till detta utmärkta förslag. Jag hoppas att alla läser det trots att det kommer så här sent på mandatperioden.

Anförande nr 179

S a r a S t e n u d d (V): Hej åhörare och ordförande! Men nu är det faktiskt så att vi har sagt att barnperspektivet ska genomsyra allting. Vi har barnkonventionen, som gick igenom som lag. Det är klart att detta perspektiv måste finnas med. Även om vi inte vill locka ned barnen direkt till vattnet hade det fortfarande varit lite trevligt till exempel om en restaurang hade haft någon typ av utevistelse med en rutschkana eller något liknade i närheten.

Vi tycker absolut att barnperspektivet borde ha funnits med mer.

Anförande nr 180

Borgarrådet H e l l é n (MP): Strategin talar inte om exakt vad som kommer att ställas på kajerna. Om en restaurang eller någon annan verksamhet vill ha en rutschkana till barnen för de föräldrar som är där är det helt okej.

Anförande nr 181

B j ö r n L j u n g (L): Fru ordförande, fullmäktige, åhörare! Jag vill slå ett slag för den grönbå dimensionen i kajstrategin. Det betyder att vi ska ha grönska och levande verksamheter på kajerna – men vi ska freda vattenspeglarna. Om vi ska ha vattenaktiviteter ska det vara båtar, bad eller någonting liknande. Men byggnationer ute i vattnet av betydande karaktär ska vi absolut inte ha i Stockholm. Vattenspegeln måste fredas.

I övrigt bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 182

F r e d r i k L i n d s t å l (C): Fru ordförande! I egenskap av styrelseordförande för Stockholms Hamnar skulle jag kunna prata väldigt mycket om kajers vikt. Men det finns något som är bättre än att prata om kajer: Man kan också besöka dem och betrakta dem, vilket är precis vad vi ska göra i kväll. Jag fattar mig därför kort under denna kväll och för denna gång.

Jag ber att få yrka bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut och ser fram emot att återkomma i frågan lite senare.

§ 43 Reviderad framkomlighetsstrategi

Anförande nr 183

Borgarrådet H e l l d é n (MP): Ordförande! Det här är ett viktigt dokument för staden. Det är den strategi för trafiken som styr planeringen för trafikkontoret och även för exploateringsnämnden, stadsdelarna och andra när det gäller trafik och hur vi ska prioritera. Detta har alltså en mycket stor och viktig betydelse.

Det är en revidering av den gamla framkomlighetsstrategin som kom 2013. De övergripande prioriteringarna och inriktningarna ligger kvar på det viset att vi fortsätter att prioritera gång-, cykel- och kollektivtrafiken. Därefter kommer godstrafiken, och sist kommer biltrafiken.

Varför gör vi det här? Det är precis som vi har gjort hela tiden: Vi vill minska trängseln i trafiksystemet i staden. Vi vill minska klimatutsläppen. Vi vill se till att vi har en tillgänglig och attraktiv stad som också är trygg.

Framkomlighetsstrategin är ett övergripande dokument. Sedan finns ett antal underdokument, till exempel cykelplanen och trafiksäkerhetsplanen, som vi ska prata om om en liten stund. Vi har också godsplanen, gångplanen och så vidare. Det här är alltså verkligen övergripande.

Så här i elfte timmen, precis innan vi ska åka iväg, ska jag inte prata så mycket som jag skulle vilja prata om det här. För det finns mycket att säga. Det är en fantastisk plan som har arbetats om. Vi arbetar med kapacitet och framkomlighet. Vistelseytor, är nu en större del av stadens arbete med både Kajstrategin, som vi hade här alldeles nyss, och med Framkomlighetsstrategin. Det handlar alltså om de offentliga rummen, där gatorna är en del, och hur man kan använda dem mer som vistelseytor. Detta har alltså lyfts fram. Hållbarhetsperspektivet finns också inbakat i Framkomlighetsstrategin; det är självklart.

Strategin kommer att styra stadens arbete under lång tid framåt, och jag ser fram emot att få betrakta detta arbete utifrån.

Därmed yrkar jag bifall till förslaget till beslut.

Anförande nr 184

M a r t i n W e s t m o n t (SD): Fru ordförande! Jag yrkar på en återremiss, som också är dukad i Rådssalen.

Anförande nr 185

M a l i n E r i c s o n (FI): Hej! Även på detta kommunfullmäktige har vi ett ärende från trafiknämnden som inte har någon jämställdhetsanalys. Det finns lite kort statistik om grupperna kvinnor och män, och sedan inget mer. Jag vet inte vad som har hänt och varför den grönbåla majoriteten helt har tappat bort jämställdheten, men det är tydligt att vi behöver ta nya tag i den här frågan.

Vi vet att kvinnor och män reser på olika sätt, i olika ärenden, olika långt och olika vägar. Det som är bra framkomlighet för en person som kör eller åker direkt från A till B utan att passera Gå är troligen inte bra framkomlighet för den som gör många stopp på vägen, om det så är att hämta barn på förskolan, ta sig förbi matbutiken eller uträtta ärenden i närmaste centrum.

Biltrafiken har i denna framkomlighetsplan precis som förut en särskild ställning när det gäller framkomlighet. Tänk om vi hade kunnat få en analys med problematisering av hur stor plats bilarna tar både när de körs och när de står stilla jämfört med hur stor del av trafiken de är! Det behöver inte vara så bilcentrerat. Det har flera städer både i Europa och i resten av världen visat.

Vi i Feministiskt initiativ vill se en bilfri innerstad och bilfria zoner i ytterstaden. Vi behöver titta kritiskt och förbehållslöst på vilken plats vi i dag ger bilen i staden. Det görs definitivt inte i detta förslag till reviderad framkomlighetsstrategi. Inte heller finns det några tankar om hur biltrafiken måste minska på grund av klimatkrisen vi befinner oss i just nu. Allt hopp och all tillit sätts till elektrifieringen. Elbilar orsakar visserligen inte fossila utsläpp lokalt, men också de påverkar klimatet negativt när de tillverkas. Det finns stora, både människorättsliga och miljö- och klimatrelaterade, problem när exempelvis metaller för batterier ska utvinnas. Nu när vi behöver ställa om i stor skala från fossila bränslen till förnybart som sol- och vindkraft blir den nya el som ska produceras för de här bilarna en onödigt belastning för systemet.

Det är verkligen dags att börja problematisera bilens plats i staden. Jag har suttit i trafiknämnden i snart åtta år, både i majoritet och i opposition. Även om det har hänt en massa – för det har det gjort – tänker vi fortfarande med bilen som utgångspunkt. Det trodde jag faktiskt inte 2014. Jag var övertygad om att vi skulle komma längre. Det är faktiskt lite snopet.

Anförande nr 186

Borgarrådet H e l l d é n (MP): Man kan inte ta fram en strategi som ska innehålla hur mycket saker som helst. Det här är en framkomlighetsstrategi, och vi ska hantera trafiken i en komplex stad. Den har en planeringsinriktning, och vi prioriterar just gång-, cykel och kollektivtrafiken. Det är det som är själva fokus i ett jämställdhetsperspektiv. Man fokuserar på det, och det är det som finns i detta. Man skulle kunna ha med hur mycket statistik som helst, och jag skulle säga att den statistik som finns där räcker.

Det är lite roligt att SD vill återremittera ärendet för att vi är för ilska mot bilarna, och du vill göra något annat för att du tycker att vi är för snälla mot dem. Det är svårt, det här.

Anförande nr 187

M a l i n E r i c s o n (FI): Jag noterade också detta. Jag tänker inte att vi pratar om att stapla statistik, utan vi vill göra en analys av vad de här sakerna innebär. Nej, man kan inte få med allting i en strategi. Men vi behöver minska biltrafiken, och det är väl det som det ska handla om i mycket högre grad än att vi ska prioritera andra saker och

ändå försöka få biltrafiken att maka på sig bara lite grann. Jag tycker att vi kan göra bättre.

Anförande nr 188

M a r i a M u s t o n e n (V): Ordförande och fullmäktige! Det börjar bli sent nu, och jag hade önskat att det här ärendet hade fått lite mer tid för debatt. Det är ett viktigt dokument som vi kommer att anta nu.

Den gamla strategin har ett tiotal år på nacken, men prioriteringarna är ungefär desamma. Vi har inget annat förslag till beslut men hade gärna sett kvantitativa uppföljningsbara mål i strategin. Vi hade också velat se tydligare prioriteringar så att till exempel kajer som den urbana sjöfarten behöver inte byggs bort, som också nämndes i det förra ärendet. Framför allt hade vi velat se att bilismen och dess problem hade adresserats tydligare. Till exempel tas ett ökat behov av parkeringsplatser för givet i strategin.

Men det viktigaste av allt är att strategins principer genomsyrar praktiken så att vi planerar och genomför för hållbar mobilitet. Det betyder omfördelning av gatuutrymmet så att vi bygger sammanhållande busskörfält och cykelbanor och att de gående får trygga och gena stråk att gå på och kanske bortprioriteringar av biltrafiken.

Anförande nr 189

M i k a e l V a l i e r (KD): Fru ordförande och ledamöter! Jag vill gärna förlänga debatten något – nej, det vill jag inte! Det här med framkomlighet och prioriteringar är ett område som är helt fyllt av inbyggda konflikter. Nu har vi trots det lyckats skriva fram en strategi som är riktigt bra. Det är en strategi där fotgängare prioriteras och restiden i kollektivtrafiken ska minska.

Vi fattar att obegränsad privatbilism inte är framtiden. Men det är inte heller realistiskt med en stad helt utan bilar i närtid. Många olika fordon måste kunna ta sig fram dit de ska. Jag vill säga att jag är särskilt glad för att externa parter ändå gillar strategin så mycket som de säger sig göra, till exempel bussföretag och åkerier. De är ju helt beroende av att kunna ta sig fram. Det var av många skäl mycket hög tid att revidera strategin.

Nu är det gjort, och nu yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag.

§ 44 Trafiksäkerhetsplan

Anförande nr 190

Borgarrådet H e l l d é n (MP): Då ska vi se om jag får sista ordet här i dag! Trafiksäkerhetsplanen är en underdel av Framkomlighetsstrategin, som vi just antog. Det här är ett viktigt dokument som pekar ut strategin och inriktningen för just trafiksäkerheten. Det är helt avgörande för staden. Det handlar inte om vilka typer av åtgärder som ska vidtas; det tar vi i andra beslut.

Men med detta vet vi hur vi ska skydda våra oskyddade trafikanter – de som går och de som cyklar. Vi ska se till att det blir färre dödsfall. Ingen ska dö. Vi hade en tragisk olycka häromdagen, vilket jag beklagar djupt. Det är sådana saker vi ska komma bort ifrån, och denna plan pekar ut inriktningen för detta.

I torsdags tog trafiknämnden den sista – höll jag på att säga – hastighetsplanen. Det är i alla fall den sista som utgår från det här arbetet. Vi har nu beslutat om sänkningarna av hastigheterna i hela Stockholm. Alla dessa tusentals gator har vi gått igenom. Det är redan gjort, så vi tar den här planen lite i efterhand. Nu kan vi se att 30 och 40 är grundhastigheterna, och ibland kan det vara 60. Nu har vi tagit Framkomlighetsstrategin, och vi tog cykelplanen för några veckor sedan. Nu tar vi trafiksäkerhetsplanen. Nu kan ni fortsätta med trafikarbetet utan att jag är här. Tack så mycket för i dag!

Avslutning

Anförande nr 191

O r d f ö r a n d e n : Jag ber att få tacka fullmäktige för detta möte och för den här terminen. Vi ses igen i början av oktober, och sedan får vi se vad som händer. Glad sommar, säger jag till alla!